

A FELSŐBORSODI REF. EGYHÁZMEGYE

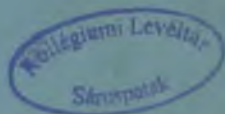
1913 ÁPRIL. 17—18 NAPJAIN SAJÓKAZÁN
TARTOTT TAVASZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

SZUHAY BENEDEK

EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

MISKOLCZ
NYOMATOTT A LÁSZLÓ-KÖNYVNYOMDÁBAN
1913.

A FELSŐBORSODI REF. EGYHÁZMEGYE

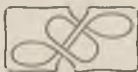
1913 ÁPRIL 17—18. NAPJAIN SAJÓKAZÁN
TARTOTT TAVASZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

SZUHAY BENEDEK

EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

A FELSŐBORSODI REF. EGYHÁZMEGYE 1913. ÁPRIL 17—18.
NAPJAIN SAJÓKAZÁN TARTOTT TAVASZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Vadászy Pál esperes

Ragályi Béla egyházmegyei gondnok

elnöklete alatt:

Svingor József

Bárczay László

Botos József

Zsóry György

Dávid József

Szuhay Benedek

Elek József

Barna Gyula

papi

világi

tanácsbírák.

Szuhay Benedek egyházmegyei papi főjegyző.

Szentmártoni Dániel egyházmegyei papi aljegyző.

ifj. Szathmáry Király Pál egyházmegyei világi t. b. jegyző.

Varga Imre egyházmegyei h. jegyző.

Dr. Ambrus István egyházmegyei ügyész.

Almássy Lajos, Bartha Mihály, Bartha Gyula, Batta József, Bodolay Miklós, Bárdos István, Csapó János, Csiky József, Csiky Zoltán, Dakó Lajos, Demeter Bertalan, Doktor Gyula, Farkas József, Kazay Géza, Kerekes János, Kun József, Lenkey Gyula, Lökös Sándor, Molnár József, Nagy Ferenc, Osváth Zoltán, Pataky Sándor, Pataky János, Tóth József, Tussay János, Vladár József lelkészek; *Cseh József, Király Péter, Molnár Sámuel* h.-lelkészek; *Bálint János, Halász Sándor, Keresztury Károly, Séra Lajos, Sólyom Ferenc* s.-lelkészek.

Gööz Ferenc, Szügyi László, mint tanító-képviselők.

Ezeken kívül: *Hidvégi Benő* kir. tanfelügyelő, *Dobozy István, Bartha László* ref. lelkész; továbbá egyházak küldöttei, tanítók s nagyszámú hallgatóság.

1. Esperesünk buzgó imádságban kérvén a minden tudomány-
nak bölcsességnek örök kútfejét tanácskozásainkra; Ragályi Béla
egyházmegyei gondnokunk pedig megemlékezve arról, hogy a tisztli-

kar mandátuma lejárván, a tisztikar megválasztása felőli intézkedés egyik fontos tárgya lesz jelen közgyűlésünknek; megemlékezvén arról, hogy a közelmúltban Dr. Sáfrán Dezső egyházmegyei ügyész, Dr. Orbán József vil. főjegyző és Csontó Károly kiváló lelképásztort kellett elveszítünk; szívesen üdvözölvén úgy a kormányzó férfiakat, mint a gyűlést alkotó nagyszámban összesereglett lelkészeket, tanítókat, a gyülekezetek képviselőit és vendégeinket:

a közgyűlést megnyitotta.

2. Esperesünk felolvassa az egyházlátogatók által betérjesztett jegyzőkönyvek alapján készített esperesi jelentését, mely így hangzik;

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

A viszontlátás édes érzésével eltelve állok meg ez ünnepélyes alkalommal e szent falak között, hol — mint egyházmegyei tanácsbíró — 23 évvel ezelőtt mondtam el 3 társammal a közjó munkálására kötelező szent eskü szavait. Igaz, hogy már azóta megszólalt az én ajkamon az imádság szava, de ez ünnepélyes alkalom csak ez egyház híveivel kapcsolatos lelki egyesülés volt, nem az egész egyházmegyeivel, melynek szolgálatára felesküdtem. Éppen ezért meghatóbb reám nézve e pillanat jelentősége, mert annyi évek lezajlása után is itt állhatok meg a Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés színe előtt, s lelki, testi erőm teljességében üdvözölhetem annak tagjait, melyért hálát adok az én Istenemnek annyival is inkább, mert e közszolgálati minőségben eltöltött idővel majd 44 évi segéd és rendes lelkészi szolgálat párosul. De bocsánatot kell kérnem e subjectiv érzelmű kitérésért, nehogy félremagyarázásokra szolgáltatassak alapot.

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés! Minden kornak megvannak a maga uralkodó eszméi, melyek annak törekvéseire irányítólag hatnak, úgy szellemi, mint anyagi téren. Csak az a baj, hogy sokan nincsennek tisztában azok fogalmával, s ez az oka, hogy egészen más cél felé haladnak, mint amit kitűztek magok előtt. Sokszor hallhatjuk panaszképen, hogy a mai kor nem igen fogékony az idealizmus iránt, csak az anyagelvűség szeretete a fő, ennek hódol a világ minden téren, a társadalom minden rétegében. Ezért nem kell a

vallás, mert annak elvei nem szoríthatók ennek keretébe. Pedig volt idő, midőn a vallás mindent átható, még a világi hatalom érdekében is felhasznált központi erő volt, midőn egyes tételeit p. o. a következőt: „Omnit potestas a Deo est, qui potestati resistit, Deo resistit“, gyakran oly társadalmi rend szentesítésére használták fel a régi időkben, melyet mint túlviláginak állított intézményt a többség elnyomására alkotott az anyagi erőszak.

De bármi volt a régi kor hite, annyi bizonyos, hogy a vallás, az egyház iránti szeretet melege hűlni kezd. Elvei körébe behatolt a természettudomány fénye és erős harcot folytat annak egyes tanival. De azért az evangyeliomi elvek hódító erejét, alkotó hatását semmiféle ellenségétől nem félhetjük, mert annak valláserkölcsi igazságai már eddig is átalakító hatással voltak az emberiség fejlődésére. Mindazon humánus intézmények, melyek a köznyomor enyhítésére, a közjólét előmozdítására tényleges befolyást gyakoroltak, mind mind az evangyeliomi elvek és igazságok alapján születtek. És éppen ebben van letéve a protestantizmus fejlődésének, haladásának reformáló ereje. Ettől a szellemi erőttől várjuk mi is a protestantizmus boldogabb jövőjét, az egyháztársadalmi életből a tisztán társadalmiba is átsapó erejét, mert annak éltető levegője a szabadság, melynek pedig a mi egyházi szervezetünk komfessionalis álláspontunk elég tápanyagot nyújtó oxygent tartalmaz. Csakhogy e szabadság sokszor szabadossággá fajul. Ez ellen kell nekünk, lelkészeknek, mint a gondjainkra bízott szent Sionok őrállóinak küzdenünk, még pedig nemcsak egyedül és szorosán véve a törvény betűivel, hanem annak a szellemével, párosítva azzal a mérsékelt józan prudentia meggyőző erejét, mert csak ez irány követése súghatja füleinkbe az „in hoc signo vinces“ biztató jelszót.

De nemcsak nekünk, lelkészeknek szól e felhívó szózat, hanem a hívek egyetemének is, hogy ez egyesített kölcsönhatás legyen magva az egyházak fejlődésének, szellemi és anyagi jólétét biztosító haladásának. Ez elvi alapon épült fel egyházszervezetünkben, zsinat-presbyteri egyházalkotmányunkban a *paritas* elve, mely oly szépen illeszkedik be egyházi életünk keretébe, ami, hogyha nem volna meg, megkellene teremtenünk, még pedig saját jövőnk jól felfogott érdekében.

De szükségünk van nekünk, mint eddig is volt mindig, a mi

régi veteményes kertjeink, az iskolák kertészeire, a tanítókra is. Azt hiszem, hogy ez őszinte, nyílt bevallás nem új keletű, tehát ennek hangoztatása sem lehet feltűnő, csak annyiban, hogy az egyházzal szemben helyzetük, viszonyuk változott, amennyiben legújabbán állami tisztviselőknek ismertetvén el, úgylátszik első tekintetre, mintha az összekötő kapcsoknak a múltak emlékei által megszentelt szálai lazulni kezdenének. Nem tapasztalásból mondom ezt, mert egyházmegyénkben erre még ok nincs, nem is panaszképen hozom fel, hanem csak mint kérelmet, azért, hogy a törvényeken nyugvó helyzet változás maradjon csak a papíron, a gyakorlati életbe pedig minden utóbaj és aggodalmat keltő jelenségek nélkül jelentkező, legyenek továbbra is testvéreink, munkatársaink, összeköttetvén a szeretet szent lelke által. Ha az itt felsorolt tényezők egyházunk igazai mellett, az igazi lelkesedés akadályt nem ismerő bátorságával és melegével síkra fognak szállani, úgy nyugodtan nézhetünk jövőnk elé, úgy a terjeszkedő klerikalizmus, mint a materialisztikus törekvések elleni harcainkban.

De hogy közelebb jöjjenek önmagunkhoz, jelentem, hogy a múlt évben 903, ez évben pedig 340, vagyis 1243 hivatalos szám alatt folytattam levelezést, úgy főhatósággal, mint más velem érintkező felekkel, ami eléggé mutatja hivatalom elfoglaltságát.

Ezen levelek közt két levél volt olyan, melyek gyászkerettel voltak kiállítva, amelyekre nem tollam, hanem lázasan dobogó szívem némán is sokat mondó visszhangja lett a felelet és mintha nem akartam volna hinni e gyászjelentésnek, kutattam szívem sugallata szerint e leverő véletlen csapás valódisága után és meg kellett győződnöm afelől, hogy az a nagy lelki erővel, fényes tehetséggel megáldott férfiú Dr. Sáfrán Dezső, egyházmegyénk kitűnő készült-ségű ügyésze csakugyan itt hagyott bennünket. Múlt 1912. évi okt. 1-én elszállott lelke, a fölötte síró édes anyát csókolgatá legjobban, de ott lebegett felette lefordított fákllyával a rokonokon, barátokon kívül a polgári és egyházi élet elborult arcú geniusza és mintha összeolvadt volna lelkünkkel, szívünkkel, ott lebegett a koporsó felett és ott várt reánk okt. 3-ig, amidőn fájó részvétünk, veszteségünk könnyeitől öntözött koporsóját kikísértük a temetőbe. Nagy kincse volt ő egyházmegyénknek, általában ref. egyházunknak. Szóval, tettel, tartalmas hírlapi cikkeivel, — melyek közül egy közlemény éppen

halálakor jelent meg — beírta magát jeleseink fénylő sorába, szikrázó humorával barátai szívébe. 1897 szeptember hó 7-én Nekézsenben tartott egyházmegyei gyűlés választá ügyészének és azóta folytonosan emelkedő nimbuszával egyik oszlopa lett egyházmegyénknek. Mindnyájunk fájó emléke virraszt sirja felett és az a gyászkoszorú, melyet koporsójára helyeztünk, csak halvány jelzője az ő elhunyt feletti fájdalomunknak, de ezzel azt akarta az egyházmegyei elnökség kifejezni, hogy azt nem a *kezünk*, hanem *szívünk* tette koporsójára. Áldott legyen siri nyugalma, áldott jegyzőkönyvünk lapjain és szívünkben élő emlékezete.

Még alig száradtak fel veszteségünk könnyei, midőn ismét egy újabb koporsóba zárt élet elhunytát jelezte a sötétszárnyú hír. Ugyanis azt, hogy Dr. Orbán József egyházmegyei világi főjegyzőnk örökre letette vándorbotját a kis családnak kenyérkereső feje lehanyatlott. Sirt a család vagy talán sirni sem tudott már, mert a végelválásnak, a hosszas szenvedés ideje alatt megérlelődött gondolata kiapasztá a sötét jövő tudatával küzdő özvegy és árvák könnyeit?! Valóban megdöbbenő volt látni a kis családnak nagy fájdalmát, mely egész súlyával reá nehezült annak tagjaira, mit nem tudott enyhíteni a közös részvét sem, mely oly nagy mértékben nyilvánúlt azon gyászoló temetésen, mely kegyeletes érzések közt rövta le háláját, elismerését az elhunyt érdemei iránt. Még közénk sem jött Debreczenből, ahol mint ügyész és lapszerkesztő széleskörű ismerettségre tett szert, még is már a hírt is kedvezően fogadtuk úgy, hogy midőn Sajószentpéteren ügyvédi irodát nyitott, sokunk előtt ismeretes lön nagyhirű édes apja után, ki a sárospataki főiskolának nagykészültségű tanára volt. Egyházmegyénk vil. főjegyzői hivatalát 1912. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlésen foglalta el és már az őszi gyűlésről betegsége miatt elmaradt. Lassan hullottak életfájának sárguló levelei, míg végre a lombhullató fa is oda lett. Kevés ideig voltál életedben a mienk, de halálod után tovább a mienk maradsz, jellemed, emléked életképeiben. Lágyan borúljanak reád sötét sírod hantjai. Sírod felett pedig virrasszon kedves családdal együtt mindnyájunk fájó kegyelete!

Mintha a sors próbára tette volna egyházmegyénk lelkiállapotát, gyász után gyászt hozott reánk. Ki hitte volna, hogy e fentemlített két vezéralak után ismét egy oly férfiú következett halottaink sorába,

ki igazi mintaképe volt a ref. lelkészeknek, tipikus kifejezése a társadalmilag csiszolt egyéneknek, megbecsülhetetlen tagja a baráti körnek. Ez az elfeledhetetlen lelkésztársunk néh. Csontó Károly sajóecsegi lelkész volt, kit 1912 december 12-én kísértünk ki a temetőbe Miskolcra, hová nyugalomba vonulása után költözött. Egyházmegyénknek al- majd főjegyzője és tanácsbírája volt és mint ilyen, mindenkor méltó dicsekedésünk tárgya. Éles esze, judiciuma, boncoló ereje, tisztán látása a legbonyolultabb ügyekben is megtalálta az Ariadne-fonalat úgy, hogy világos stílusa a legszebb képeket nyújtá azokban. E tulajdonaihoz járult szerénysége, mely a jelesek egyik legszebb jellemvonása. Szegény egyházát annyira emelé, hogy most a virágzó egyházak egyike. Sokáig hordozta a testébe lopódzott fájdalom tövisait, míg végre itt hagyá szeretett jó nejét, ki hosszas betegsége miatt előbb várta azt a koporsót, melybe áldott lelkű jó férjét fekteté, vele sírt szeretett presbyteriuma és a lelkészek, kik elmentünk a rokonokkal ráborúlni koporsójára. Nyugodjék békében sötét sírjában. Áldott legyen a jó pásztor emlékezete!

Ezek után áttérek a részletekre a következőkben: Főtiszteletű püspök úr 1258. sz. a. az egyh. ker. jogtanári pótképvisőválasztásra vonatkozó levele alapján a szavazás elrendeltetett. A Soltész Kálmán szendrői tanító fegyelmi ügyében a végzések az illetőknek elküldettek, valamint elküldettek az edelényi kir. járásbírósnak több rendbeli ítéleteivel együtt az összes akták Elek József t. bírónak nyomozat végett 277 és 522—1912. sz. a.

A Helmeczi Lajosné mályinkai tanító és Ando Tamás-féle fegy. ügyek végzései kellő időben elküldettek 564—1912. sz. a. Valamint közöltetett vele az egyházm. bír. ítélete is vétív mellett. Valamint a laki lelkészi hivatalnak is megküldetett az Andó Tamás-féle ügyben hozott bír. ítélet.

1303—1912. sz. püspöki felhívásra a szilvásváradai és bánhorváti lelkészek értesítetnek, hogy a vallás- és közokt. miniszter által utalványozott pótkongruát felvehetik.

688—1912. sz. a. Visnyai György balajti tanítónak esküjéről szóló bizonyítványa két példányban aláírva elküldetett.

664—1912. sz. a. A nagyvisnyói egyház presbyteriuma felhívatik a belhivatalnokok fizetésének behajtására és a törvény megtartására.

.702—1912. sz. a. Juhász László hamvai lelkész panasza 13 melléklettel egyházmegyénk bíróságához — mint delegált bírósághoz — elküldetett az egyházker. elnökség által.

Főtiszt. püspök úr 1393—1912. sz. a. kérdezi, hogy a nekézseni tanítónak van-e már oklevele, mert ellenesetben tandíjkárpótlásban nem részesül.

729—912. sz. a. Barna Gyula papi t. biró, a rakaczaszendi pót-választásra kiküldetett.

Egyetem. konv. előadó felkéri az esperesi hivatalt 6828—1912. sz. a., hogy az országos nyugdíjhátrálék behajtása iránt szigorúan intézkedjék.

A főtiszt. püspök úr 1522—1913. sz. a. értesíti az esperesi hivatalt, hogy Kovács Dániel tornaszentjakabi tanító 150 kor. drágasági pótléket kap. Közli a többi, ez összeget élvezők neveit is.

Dókus Ernő egyh. ker. főgondnoknak a tőkességélyre ajánlott egyházak kimutatása, püspök úr 1550—1912. számú levelére az egyházmegyei iskoláinak bizonyítvány-szükséglete kimutatásban elküldetett. 766—1912. szám alatt felkérte, hogy a disznóshorváti lelkész és tanítói földből eladott rétre vonatkozó szerződést írja alá. A mellékelt jegyzőkönyvi és presbyteri jegyzőkönyvek alapján.

F. Nagy Pál és társai nagyvisnyói lakosoknak az egyház békéje helyreállítása ügyében levél küldetett.

Püspök úr 1618—1912. szám alatt értesít, hogy a vallás és közokt. miniszterium 34999—1912. szám alatt tudomásul vette a damaki, kondói, bánhorváti, laki iskolák rendezését. A dövényi és radostyáni iskoláknál a túlszűfolttság megszüntetésére nézve intézkedést kér.

787—912. számú körlevélben az egyházak felhívtak, hogy a biztosítási értéket 1913 január 1-től 25⁰/₀-al emeljék feljebb.

Gömöri esperes elküldte a Juhász László hamvai lelkész fegyelmi ügyében a presbyterium névsorát.

Püspök úr leküldte 1771—1912. szám alatt a disznóshorváti kisajátítási szerződéseket megerősítve, ugyanaz a lelkészi hivatalnak elküldetett.

A hegymegi egyház kérvénye a püspöki ajánlattal ellátás és a miniszteriumhoz leendő felterjesztés végett a lelkésznek elküldetett.

870. szám alatt a zsinat előkészítő-bizottság összehívási ügyében Botos József elnök felkéretik,

882. szám alatt felszólíttatnak a lelkészek, hogy egyházaik domesztikai illetékét és nyugdíjintézeti járulékait Elek József pénzkezelőhöz dec. hó végéig küldjék be.

Elek József tanácsbíró 884. szám alatt felkéretik a sajóecsegi egyház javainak leltározására.

Püspök úr 1923—912. szám alatt felhívja az esperesi hivatalt a korpótlék-jogosult lelkészek kimutatásának elküldésére, mely kimutatás 888. szám alatt elküldetett.

Püspök úr 57—1913. sz. a. arról értesít, hogy a kegyeleti időre nézve a tavaszi konventi ülésben fognak határozni.

7—1913. évi január 30-án az egyházm. nyugdíjbizt. ülés megtartott.

Főtiszt. püspök úr felhívja az esperesi hivatal útján az egyszersmindenkori és tőkés-segélyt nyert egyházakat, hogy a segélyt hová fordították?

A lelkészek felhívatnak, hogy a püspöki hivatal 2001—1912. sz. levelére az 50 filléres beíratás-díj könyvszekrényekre, ifjúsági és tanítói könyvtárakra fordíttassanak.

195. sz. Elek József t. bíró a sajóecsegi lelkészválasztásra Dr. Ambrus Zoltán egyházm. aljegyzővel kiküldetett.

177939—1912. sz. min. leirat szerint a s.-ivánkai tanítónak 900 kor. államsegélyt ad. Az egyházzal közöltetett.

Ezeken felül több kisebb-nagyobb fontosságú levélváltás volt az esperesi hivatal, a lelkészek, egyházak és iskolák beléletét illetőleg.

I. Adakozások.

Sajókápolna: Úrvacsorai kenyeret és bort adtak egy-egy alkalommal: Lehotay János, özv. Tóth Györgyné, Szikszai József, Szuhay Benedek lelkész és özv. Madarász Lászlóné.

Sajólászlófalva: Szabó Lajos és Vadnay Lajos egy-egy alkalommal kenyeret adtak az úrvacsorához: Madarász József egyszer bort, Tardi Pál és Tardi Mihály egy-egy alkalommal kenyeret adtak, Csontos András Isten dicsőségére 2 kor. 50 fillért; Sziygyártó Ferencé szül. Oltvány Eszter ev. vall. egy díszes úrvacsorai fatányért ajándékozott a ref. egyháznak 10 kor. értékben.

Alacska: G. Almási Lászlóné az úrasztalára egy díszes terítőt ajándékozott 14 kor. értékben.

Berente: Balla József, Köntös József, Balla Ferenc, Piatka József, özv. Pogány Károlyné és Berentés János úrvacsorai kenyeret és bort adományoztak, Szokalyi Józsefné 150 koronát hagyományozott.

Sajókazincz: Bende György egy alkalommal kenyeret és bort adott az úrvacsorához.

Radostyán: Az úrasztalát minden alkalommal Vladár József nyugalm. lelkész látta el; kenyeret a presb. tagjai adtak, ifj. Benes Károlyné egy keresztelő ezüst poharat adott 22 kor. értékben.

Sajószentpéter: Szabó Pál 5, Körössy Juliánna 5, Gyenes József 10, Medgyasszai Erzsébet 5, K. Egri József 16 kor. Úrvacsorai kenyeret adtak: Lossonczy Jenő, Szabó György, H. Egri János és Csitko József.

Kondó: M. Tóth János kenyeret és bort; Pócsik István, Vadnai Lajos, H. Pócsik József egy-egy alkalommal bort, Kiss József egyszer kenyeret adott az úrasztalára.

Parasznya: Az úrasztalára kenyeret öt alkalommal a presbyterium tagjai, egyszer Tóth Benjámín adományoztak, Deák János egyszer bort adott. Botos József lelkész építkezési célra 26 korora 90 fillért adott. Összes adakozás: 49 korona 22 fillér.

Varbó: Az úrasztalára kenyeret öt alkalommal a presbyterium tagjai, egyszer pedig özv. Bak Jánosné adományoztak.

Szilvásvárad: Molnár Albert 2, Boros N. József 2, A. Molnár Józsefné 4, Boros József 2, özv. Varró Jánosné 2, Fónagy Czankó Lajos 5, ifj. Brassó Zsigmond 4, ifj. Pap István 4, özv. Anga Lajosné 2, Boros S. Jánosné 4, Tütő János 2, Berecz Sándor 5, Brassó Gézáné 2, Dallós Józsefné 4, Poczik Andrásné 2, Czakó Lajos 2, Varga Jánosné 5, Thurzó Gabriella 5, Molnár Albert 5, Bóta Mártonné 2, Csiba András 5, Tóber Vince 4, Varga József 4, Gira Lászlóné 2 koronát, Kenyeret és bort az úrasztalára: Boros J. István, Bak Pál Zsigmond, Brassó Lajos, Brassó Zsigmond gondnok, Varró Zsigmond; Kenyeret egy ízben Varró Márton és bort egy ízben Grünbaum Ábrahám adományoztak. Építkezéshez fa- és téglanyagot lovag Wessely Károly r. kath. földbirtokos, mintegy 200 kor. értékben; iskolafűtésre 16 m. fát és 10 kor. értékű taneszközt örgróf Pallavicsiny Alfonz adományoztak.

Nagyvisnyó: N. N. 16'06, özv. Boros Mátyásné 3, Borbély Lajos országgyűlési képv. 50, Anga Zsófia 1, Kiss G. István 4, özv. Huszár Istvánné 4, özv. Tózsér Istvánné 2, Czakó F. László 2, özv. Kis Józsefné 2, örgróf Pallavicziny Alfonz az iskoláknak 16 m. tűzifát és tanszereket 68 kor. értékben.

Nekényen: Tóth Lajosné kenyeret és bort, Kis Tóth Lajos, Rigó Lajos, Gömöri István, Anga Istvánné, Négyessy Miklós kenyeret az úrasztalára egy-egy ízben, Rigó András 1, Konkoly Gyula 1, Lukács Lajos 2, Varró Imre 1, Dédesi Gyula 1, Budai József 1, Nagy Dániel 5, Anga József 2, Bakó Eszter 1, Budai Józsefné 1, Zsarnay Mihály 20, Orosi Lajos 10, Tóth János gondnok 25, Négyesi Miklós 10, Szabó Zsigmondné 3, Berei Istvánné 3, Lukács Gáborné 5, Ujj Tózsza András 2, ifj. Tóth Lajos 2'40, özv. Tóth Lajosné

úrasztali terítőt 2 korona értékben, Anga Eszter egy bársony terítőt 16 korona értékben, Borbély Lajos országgyűlési képviselő 100 koronát adományoztak.

Dédes: Egyesek Isten dicsőségére adakoztak 73·20 koronát és az úrasztalát a presbyterium látta el kenyérral mindenkor és egy alkalommal borral is.

Bántapolcsány: Egyesek Isten dicsőségére 18·40 koronát adományoztak, az úrasztalát kenyérral látta el a presbyterium mindenkor és egy alkalommal borral is.

Mályinka: Lossonczy Gyula 100, Pataky János lelkész 50, Pál M. Zsigmond 30, N. N. 4, N. N. 2, Andrási Györgyné 2, Kulcsár Mihályné 1, özv. L. Kulcsár Istvánné egy pirosbársony szószekterítőt 100 kor. értékben. Úrasztalát kenyérral és borral látták el: A. Kis M. András, L. Kulcsár Lajos, L. Kulcsár Zsigmond, Pál G. János, P. Pál József; kenyérral özv. M. Mihály Istvánné, borral Pataky János lelkész egy-egy ízben.

Tardona: Czifra László 4, Kis Lajos 10, Árvay Lászlóné 2, özv. Kónya Jánosné 2 koronát adományoztak.

Bánfalva: Kenyeret és bort Wladár Ervin főgondnok öt ízben, kenyeret Tussay János, bort id. Szabó István egy-egy ízben adományoztak; Szücs Ilona egy úrasztali terítőt.

Bánhorvát: Poczik Juliánna 1, Bakos Józsefné 1, N. N. 1 koronát adományoztak; kenyeret az úrasztalára öt ízben a presbyterium, egy ízben S. Harnócz Erzsébet, bort pedig egy ízben Berentés József adományoztak.

Nagybarcza: A hívek egy 3000 kor. szép orgonát állítottak fel részint régebbi, részint 1912. évi adakozásból; öt alkalommal kenyeret a presbyterium szolgáltatott az úrasztalához.

Sajóvelezd: Borbély Lajos országgyűlési képviselő 200, Hebron József 100 kor. értékű bort az egyházm. gyűlésre; az énekkar a templomot kifestette 145 korona értékben; Fövenyessy Béla a tanítói lakon egy szobát kifestetett 20 kor. értékben, ugyanő a tanítói lakon levő gang üvegfalához 65 koronával, a fogyasztási szövetkezet pedig 25 koronával járult, Presbyterium úrvacsorához kenyeret és bort 29 korona értékben szolgáltatott, egyesek Isten dicsőségére 48 koronát adományoztak; az egyházm. gyűlésre szintén egyesek 85 kor. értékű élelmiszert adományoztak.

Ládbessenyő: Úrvacsorához kenyeret adtak: Nagy Ferenc két ízben, Szabó József, Tóth József, Tóth István, Horváth Lajos egy-egy ízben.

Balajt: Hívek orgonára 2860 kor., Koós Pál orgona alapra 50 kor., Ragályi Béla minden alkalommal úrasztalára kenyeret és bort, a paróchiális könyvtárnak könyveket, énekkar harmonium-alapra 20 koronát.

Borsod: Úrvacsorához kenyeret és bort Kovács György és neje és Domonkos Zsuzsánna egy-egy alkalommal, ifj. Kovács József egy alkalommal.

Edelény: Isten dicsőségére özv. Fazekas Istvánné 2, özv. Csapó Istvánné 3, özv. Tóth Pálné 3, Amerikából 10 koronát. Úrvacsorához kenyeret és bort

adományoztak : Róth István, Berentés József, Balogh Sándor, Kelemen János, Fazekas Sándor, Fazekas István.

Finke : Isten dicsőségére Várnay Gyula 3 koronát. Kenyeret és bort adtak : Bencze János, Szendi András, Rozman István.

Szendrőlád : Kenyeret G. Nagy János, B. Rőczei Tamás, Joó Mthály, ifj. Joó Károly 2, Sverdes Isván egy-egy alkalommal. Bort adtak : B. Rőczei Tamás, Bad. Rőczei János, Sverdes András, ifj. Joó Károly és Sverdes István.

Kerítésre : ifj. Joó Károly 20, B. Rőczei Bálint 10 koronát, ifj. Joó Károly egy ezüst úrasztali kannát 100 korona értékben.

Szendrő : Kaposi Lidia Amerikából 20 koronát, Gyenes Istvánné a szószékre egy bársony terítőt készített. Az úrvacsorához kenyeret és bort adtak : Hajdú Jánosné és Miskolczi Tamás egy-egy ízben, Becsky Károlyné, Kéry Dániel, id. Szántai András és Papp Károlyné kenyeret egy-egy ízben, Gombkötő Károly bort egy ízben.

Tornaszentjakab : Molnár Bertalan Amerikában gyűjtött 160, ifj. Gönczy István 2 koronát Isten dicsőségére.

Meszes : Úrvacsorához részben kenyeret, részben bort Konyha Imre Hódosi Gyuláné, Nagy Mihály, özv. Szegő Andrásné, Szegő János, Zsóry István, özv. Keresztesi Józsefné, Czidou Terézia, Andó Tamás és neje (laki birtokos) adtak.

Abod : Isten dicsőségére Gyárfás Sámuel 10, Bródy Gyula 20 koronát. Úrvacsorához Kempert Kis János, Kis György, Kis József, Veres József, Boka András, Gyöngyösi János. Bort id. Benedek László és Jakab Mariska adtak. Templomépítés alapra a hívek 103 korona 67 fillért, Kis Lajos Amerikában gyűjtött 106 kor. 50 fillért, Bódi János 10 koronát.

Martonyi : ifj. Kis József 150, ifj. Palár János 80, Amerikából. Egyháztag 12, özv. Cziáki Károlyné 5, Kádár István 5, Tóth Jánosné 5, Konfirmándusok 8 koronát. Kenyeret Bak Sándor, Kis Terézia, Szakall János, Gyarmati Miklós, Balog Mihály presbyterek. Lelkész egy ízben kenyeret és bort adtak.

Szalonna : Beregszászi István 40, Kis Jánosné 20, Szabó Károlyné 20, Lengyel Jánosné 4, Farkas Andor 3, Győri Józsefné 3, lelkész 30 koronát, 2 drb történelmi képet ajándékozott Szabó Ferenc 6 kor. értékben. Kenyeret és bort : Maksa András, Diczházy András, Maksa József, Hango József és Remenyik Lajos és lelkész. Stern József izraelita egy ízben bort.

Hangács : Az úrasztalára kenyeret és bort adtak : Simon István, Kopcsó József, Budai Pál, Kerekes András, Bujdosó Juliánna Kopcsóné Borbély Klára.

Damak : Az úrasztalát kenyérral a presbyterek látták el. Egy-egy alkalommal bort Bujdosó Józsefné és Sándor Gyula adtak.

Hegymeg : Kenyeret és bort adtak : Szisztai János, Szabó Sámuel, özv. Tamás Józsefné, Csizmadia Józsefné, özv. Kókai Lajosné ; Pap Károly 10, Kovács János 1 koronát. Egyházmegyei segély 39 kor.

Lak : Kenyeret a presbyterek adtak.

Szakácsi: Isten dicsőségére Almási András 7, Kis Miklós 2, Bene Istvánné 5, Almási József és Mária 10, Molnár Józsefné 5 koronát. Kenyeret és bort adtak: Somogyi János, Kis Lajos, ifj. Kis József, Bagoly Pál, Vajda János, Almási Sámuel.

Bábony: Az úrasztalára kenyeret és bort adtak: Váradi Sámuel, özv. Tékes Ferencné, Sebők János, Kovács István és Tóth József.

Sajóecseg: Özv. Csontó Károlyné úrasszony „orgonaalapra“ 300 koronát. Az úrasztalára kenyeret és bort, Vatay Lajos, Fazekas József, Váji Kovács Sámuel, Kaszai János.

Sajóvámos: Úrvacsai jegyekre: Porcsalmi Sámuel 5, Lenkei Lajos 19, Lakatos József 12, Herceg Odeschalhy Gyuláné 12 koronát. Isten dicsőségére Herceg Odeschalch Gyuláné 544 koronát.

Boldva: Kocsis Istvánné a szószékre díszes terítőt 50 kor. értékben. Kenyeret és bort adtak: Szabó Lajos, Bizony Miklós, Négyesi Szepesi Kálmán, K. Gyuricska István, Komjáti András, Lőrincz Józsefné.

Ziliz: Az úrasztalára kenyeret az egyház hívei adnak sorban.

Nyomár: Az úrasztalát kenyérrel és borral ellátták: Adorján István, Bacsó István, Bosnyák Erzsébet, Kis István, id. Kulcsár István, ifj. Kulcsár István, Kós István, Lukács István, Molnár István.

Dövényben: Templomjavításra adakoztak a következők: Sztári János 1 kor., Sztári Ignác 20 fill., Doro Lajos 50 fill., Gyökör János 2 kor., Dudás István 1 kor., Sztári Ferenc 1 kor., Dudás András 30 fill., Diczházi László 20 fill., Dudás Mihály 2 kor., Skinta Mihály 1 kor., Bencsik István 40 fill., Hunyák András 2 kor., Hunyák Lajosné 1 kor., Búri István 1·80 kor., Huhák István 1 kor., Huhák Pál 5·20 kor., Sztari Pál 1 kor., Soltész Istvan 2 kor., Soltész Mária 1 kor., Soltész András 1 kor., Sztari József 1 kor., Sztari Antal 1 kor., Lipták János 1 kor., Gyökér Gyula 1 kor., Schön Ignácné 1 kor., Schön Sándor 1 kor., Schön Ignác 2 kor., Huhák András 2 kor., Huhák Andrásné 2 kor., leánya 1 kor., fia 1 kor., Búri Lajos 1 kor., Huhák Jánosné 10 kor., Köves Gáborné 2 kor., Bolvári Gellérné öngags. 5 kor., Gyömbér Erzsébet 2 kor., Sztari Miklós 2 kor., Fóris Györgyné 10 kor., Urbán József 10 kor. Összesen 81 kor. 60 fill., azaz nyolcvanegy korona hatvan fillér Isten dicsőségére. Fóris Ferenc 1 kor., Kocsis István 1 kor., Csapó János 1 kor., Urbán József 1 kor., Demeter Erzsébet 1 kor., Majoros Juliánna 1 kor., özv. Hegedüs Mihályné 3 kor., S. Majoros Jánosné 2 kor., Fóris Mihály 2 kor., Huhák János 15 kor., Beleg Jánosné 2 kor., Fóris János 3 kor., Muntál Pál 5 kor., Huhák Istvánné 4 kor., Majoros Lajos 5 korona. Összesen 47 korona.

Disznóshorvát: Réti János 10, Rákos István 10, Csillag István 5, Dusza Lajosné 1, Vizes János Amerikából 5, Hubay Lajosné 4 Sziráky István és József 4—4 koronát. Úrvacsorai kenyeret a presbyterek adtak.

Ózd: Ózdi ker. fogyasztási szövetkezet 50, Zsarnay Mihály 10 koronát. Úrvacsorai kenyeret és bort pedig a presbyterium tagjai adományoztak.

Vadna: Úrvacsorai kenyeret és bort K. Válint István, Szabon György, Varga Gábor; úrvacsorai kenyeret Varga Pál, Kazai János, Kismarton István adományoztak.

Barczikán: Úrvacsorai kenyeret a presbyterium tagjai adtak, borral pedig az egyház szőlője látja el az úrasztalt.

Sajókaza: A „Putnoki Hitelbank“ sajkókazai fiókja szegények segélyezésére 20, az egyházi énekkar 100, Sajókazai Hitelszövetkezet 20 koronát. Úrvacsorai kenyeret Simon Pál jegyző, id. Nagy István, Török János, Bukó János-Sáfrán András, Diószeghy Zoltán egy-egy ízben. Bort báró Radvánszky család öt ízben, Barta Gyula lelkész egy ízben, Sáfrán Józsefné úrasztali terítőt 5 korona értékben.

Sajóivánka: Úrvacsorai kenyeret a presbyterium tagjai, bort pedig minden alkalommal nagymélt. özv. Tisza Kálmánné adományozott.

Felsőnyárad: Úrvacsorai kenyér és bor árát a Csik Dániel, Csik Ádámné nevére tett 500 koronás alapítványnak kamata fedezi. Egy ízben a Szarka Pálné 100 koronás alapítvány kamata fedezte az egyház. Egy ízben kenyeret Karla Mihályné, s egy ízben bort lelkész neje adományozott.

Felsőkelecsény: Imsi Józsefné 5, Desiki György 2, Veres János 2, K. Nagy Sándor 20, Szabó József 1, H. Ando István 2, Imsi István 3 koronát. Úrvacsorai kenyeret és bort egy ízben özv. Ragályi Gyuláné úrnő adott. Kenyérrel a hívek látják el az úrasztalát.

Rudabánya: Politikai község 188-75, Rudabánya és vidéke fogyasztási szövetkezete 110 koronát. Úrvacsorai kenyeret és bort adományoztak: Dr. Székely József 2 ízben. Egy alkalommal Kolozs Jenő körjegyző és neje és Német Imre. Jancsurák Bertalan ifj. egy díszes kivitelű úrasztali kelyhet adományozott 100 korona értékben. Vincze Jánosné szül. Dienes Zsuzsánna Amerikából egy díszes úrasztali terítőt és 5 koronát, Dobi Dániel Amerikából 10 koronát.

Szuhogy: Ids. Fóris Mihály és neje egy díszes kivitelű úrasztali poharat ajándékozott 100 korona értékben. Orgonaépítési költségre újabban adtak a hívek 163 kor. 80 fillért; a Szuhogyi Hitelszövetkezet 100 koronát.

II. Építkezések.

Sajókápolna	574—	kor.
Sajólászlófalva	100—	„
Alacska	317—	„
Sajókazincz	144·71	„
Sajószentpéter	5200—	„
Kondó	623—	„
Varbó	935·75	„
Szilvásvárad, lelkészlak újítás	2500—	„
Nekézsen, templom és lelkészlak	10517·01	„
Mályinka, templomra	9701·06	„

Sajóvelezd, templomra, iskolára, lelkészlakra	2000.—	kor.
Ládbessenyő, templom-renoválás	296.—	”
Balajt, orgona	2860.—	”
Edelény	117·78	”
Finke, új iskola	3845·20	”
Szendrőlád	800.—	”
Rakaczaszend, paplak	6414·98	”
Meszes	500.—	”
Abod	85·44	”
Martonyi	236.—	”
Damak, lelkészi pince a lelkész költségén	—.—	”
Lak, javítások	250.—	”
Bábony, csűrfedés	580.—	”
Sajóecseg, javításokra	583.—	”
Sajóvámos, iskolaépület és melléképületeire	1380.—	”
Boldva, templomát renováltatta	17430.—	”
Ziliz, lelkészlak festés, kulcscsinálás stb.	800.—	”
Nyomár, két új harangot öntetett	1060.—	”
Disznóshorvát	200.—	”
Ózd	600.—	”
Vadna	912.—	”
Barczika	1316.—	”
Sajókaza	17300.—	”
Sajóivánka	150·60	”
Felsőkelecsény	131·20	”
Rudabánya	624·81	”
Szuhogy	260·50	”
Dövény	3000.—	”

Összesen . 94352·04 kor.

III. Pénztári állás.

Egyházak	Bevétel		Kiadás		Maradvány		Hiány	
	K	f	K	f	K	f	K	f
Sajókápolna	5890	36	5039	54	850	72		
Sajólászlófalva	4248	85	3562	75	686	10		
Alacska	7690	96	4059	97	3630	99		
Berente	4545	86	3876	51	669	35		
Sajókazincz	5190	51	3497	51	1693	—		
Sajószentpéter	10444	69	9748	49	696	20		
Radostyán	3022	28	1988	89	1033	39		
Kondó	14546	89	14784	29	762	60		
Parasznya	4195	45	3804	78	390	67		

Egyházak	Bevétel		Kiadás		Maradvány		Hiány	
	K	f	K	f	K	f	K	f
Szilvásvárad	4081	04	3729	37	351	67		
Nagyvisnyó	1726	39	1296	63	429	76		
Nekézsen	15698	63	14703	97	994	66		
Dédes	2068	12	1752	50	315	62		
Bántapolcsány	2983	51	1477	47	1506	04		
Mályinka	17593	20	17405	06	188	14		
Tardona	951	13	593	12	358	01		
Bánfalva	3504	49	3504	49	—	—		
Bánhorvát	8001	82	6197	57	1804	25		
Nagybarcza	9850	72	9258	09	592	63		
Sajóvelezd	9839	06	9592	99	246	07		
Ládbessenyő	5197	95	4768	46	429	49		
Balajt	4261	24	3704	14	557	10		
Borsod	8519	52	8195	15	324	37		
Edelény	5565	98	4026	48	1530	50		
Finke	5263	82	5049	73	213	69		
Szendrőlád	6150	11	6150	11	—	—		
Szendrő	7882	95	6211	06	1671	89		
Rakacszaszend	8810	51	8021	59	788	92		
Tornaszentjakab	1629	55	1360	62	268	93		
Meszes	2693	95	2281	97	411	98		
Abod	1505	66	1131	73	373	93		
Martonyi	4373	40	4358	24	15	16		
Szalonna	8431	29	7907	33	523	96		
Hangács	3087	—	2559	82	527	18		
Damak	6790	67	6148	60	642	07		
Hegymeg	2927	55	2242	42	685	13		
Lak	6744	44	4910	15	1838	29		
Szakácsi	1637	34	1491	15	146	19		
Bábony	7567	67	5846	98	1720	69		
Ecseg	6809	54	5931	04	878	50		
Vámos	7667	37	6965	81	701	56		
Boldva	3144	18	3473	38	—	—	329	30
Ziliz	9006	53	8017	94	988	59		
Nyomár	4204	91	3348	72	856	19		
Disznóshorvát	5308	11	5308	11	—	—		
Ózd	7837	37	7280	61	556	58		
Vadna	5456	18	4716	87	739	31		
Barczika	4994	70	4863	50	131	20		
Sajókaza	7489	72	6978	46	511	26		
Sajóivánka	2936	89	2149	97	786	92		
Felsőkelecsény	2466	33	2009	54	456	79		
Rudabánya	3827	34	3433	36	393	98		
Szuhogy	5758	78	5025	50	733	27		
Felsőnyárad	4105	22	3733	47	371	75		
Dövény	3598	54	3319	09	279	45		
Összesen .	325625	66	286468	48	39486	48	329	30

IV. Tőkepénzek.

Sajókápolna	120·11 kor.
Sajólászlófalva	1646·77 ”
Berente	743·76 ”
Sajókazincz	1380— ”
Sajószentpéter	7000·62 ”
Radostyán	3093·54 ”
Parasznya	2000— ”
Varbó (Apostol-alap)	200— ”
Szilvásvár	4002·23 ”
Nagyvisnyó (Főenyessy-alap)	600— ”
” (Profét-alap)	95·18 ”
” (Friedman J.-alap)	46·46 ”
” (Latinák J.-aiap)	1212·64 ”
” (Latinák Margit alapítvány)	2400— ”
” (Sturman György alapítvány)	200— ”
Összesen .	4554·28 kor.
Nekézsen	944·94 ”
Dédes	1805·16 ”
Bántapolcsány	1792·48 ”
Mályinka	1394— ”
Tardona	8916·51 ”
Bánfalva	8165·65 ”
Bánhorvát	443·36 ”
” (Gróf Serényi-alap)	150— ”
Nagybarcza	14965— ”
” alapítvány	150— ”
Ládbessenyő	424·78 ”
Borsod	4776·76 ”
Szendrőlád	3207·71 ”
Tornaszentjakab	3271·18 ”
Szalonna	8140— ”
Balajt	1394·56 ”
Edelény	1850— ”
Finke	658·17 ”
Rakaczaszend	736·26 ”
Abod	3491·11 ”
Balajt orgona-alap	234·59 ”
Hangács	3479— ”
Damak	5000— ”
Hegymeg	1691— ”
Lak	— — ”

Szakácsi	1070.—	kor.
Sajóbáony	1426.—	”
Sajóecseg	12753.—	”
Sajóvamos	3075.—	”
Boldva	7539.—	”
Ziliz	2890.—	”
Nyomár	500.—	”
Disznóshorvát	4743·65	”
” alapítvány	42.—	”
Ózd	1068·65	”
Vadna	4111·32	”
” orgona-alap	557·72	”
Barczika	60.—	”
Sajókaza	7455·26	”
Sajóivánka	1070.—	”
Felsőkelecsény	900.—	”
Rudabánya	1675.—	”
Szulogy	—.—	”
Felsőnyárád	7774.—	”
Dövény	225·76	”
<hr/>		
Összesen	163851·32	kor.

V. Adósságok.

Sajólászlófalva	5000.—	kor.
Alacska	1000.—	”
Kondó	5680.—	”
Varbó	1321.—	”
Szilvásvárád	2437·70	”
Nekézsen	8570.—	”
Dédes	1600.—	”
Bántapolcsány	1400.—	”
Mályinka	9600.—	”
Bánfalva	1000.—	”
Bánhorvát	4918.—	”
Nagybarcza	17500.—	”
Sajóvelezd	4200.—	”
Ládbessenyő	5567·38	”
Edelény	2160·20	”
Finke	3307.—	”
Szendrőlád	13530.—	”
Rakacaszend	2000.—	”
Tornaszentjakab	300.—	”

Meszes	5000.—	kor.
Martonyi	4000.—	"
Hangács	7300.—	"
Hegymeg	6000.—	"
Lak	11000.—	"
Szakácsi	4000.—	"
Bábony	5000.—	"
Vámos	8000.—	"
Ziliz	1600.—	"
Nyomár	4000.—	"
Disznóshorvát	3000.—	"
Ózd	6800.—	"
Vadna	5635.—	"
Barczika	7400.—	"
Sajókaza	16850.—	"
Sajóivánka	—	"
Felsőkelecsény	1600.—	"
Felsőnyárád	7376.—	"
Rudabánya	8000.—	"
Szuhogy	2000.—	"
Dövény	200.—	"
	<hr/>	
	Összesen . 208853·28	kor.

VI. *Lelkeszi alap.*

Sajókápolna	1680.—	kor.
Lászlófalva	924.—	"
Berente	1198.—	"
Sajókazincz	460.—	"
Sajószentpéter, lelkeszi	14738.—	"
Sajószentpéter, kápláni	1270.—	"
Radostyán	4142.—	"
Parasznya	8112.—	"
Varbó	2612.—	"
Nagyvisnyó	284.—	"
Tardona	200.—	"
Bánhorvát	145·44	"
Nagybarcza	321·58	"
Ládbessenyő	735·38	"
Lak	253.—	"
Bábony	1800.—	"
Boldva	2272.—	"
Vadna	1607.—	"

Barczika	1118·90 kor.
Sajókaza	1762·80 "
Sajóivánka	1382— "
Felsőkelecsény	10434·60 "
Rudabánya	751·60 "
Összesen	58204·30 kor.

VIII. Tanítói alap.

Sajókápolna	840— kor.
Sajólászlófalva	220— "
Berente	432— "
Sajókazincz	200— "
Radostyán	2096— "
Sajószentpéter, tanítói	1560— "
Sajószentpéter, kántori	1345— "
Kondó	203·46 "
Parasznya	4040— "
Varbó	1328— "
Ládbessenyő	198— "
Szendrőlád	674— "
Lak	174— "
Boldva	416— "
Vadna	408·67 "
Barczika	408— "
Sajókaza	1243·10 "
Felsőkelecsény	6986— "
Rudabánya	117·10 "
Összesen	22889·33 kor.

VIII. Iskolák.

Kitünőek: Sajókápolna, Sajókazincz mindkettő, Sajószentpéter nagy és középső iskola, Varbó, Szilvásvár mindkettő, Nagyvisnyó mindkettő, Dédes, Bántapolcsány, Tardona, Bánfalva, Bánhorvát, Nagybarcza, Sajóvelezd. Vörheny miatt szünetelt: Nekézseny, Mályinka, Borsod, Finke, Rakacaszendi, Meszes, Abod, Ecseg, Vámos. **Dicséretesek:** Barczika, Sajókaza, Felsőnyárad, Rudabánya, Szuhogy, Berente, Radostyán, Sajószentpéter (kis iskola), Kondó, Parasznya, Ládbessenyő, Balajt, Edelény, Martonyi, Szalonna, Hangács, Damak, Hegy meg, Lak, Szakácsi, Bábony, Ziliz, Nyomár. **Jó:** Szendrőlád, Szendrő, Boldva, Alacska. **Kielégítő:** Tornaszentjakab, Sajólászlófalva.

IX. Énekkar van.

Sajókápolna, Alacska, Sajókazincz, Radostyán, Sajószentpéter, Parasznya, Varbó, Szilvásvár, Dédes, Mályinka, Tardona, Bánfalva, Bánhorvát, Nagy-

barcza, Sajóvelezd, Balajt, Ládbessenyő, Edelény, Martonyi, Szalonna, Damak, Hangács, Hegymeg, Szakácsi, Ziliz, Nyomár, Ózd, Vadna, Sajókaza, Disznóshorvát, Felsőnyárád.

X. *Építési alap.*

Parasznya 499 korona 66 fillér.

XI. *Lelkeszi és tanítói közösalap.*

Nagyvisnyó 63·17, Bánhorvát 75,50, Ládbessenyő 1000, Vámos 6211, Boldva 590, Sajókaza 100.

XII. *Iskolai alap.*

Sajószentpéter, Kasza-alap 21300·62, Sajókápolna 300, Parasznya 9 katasztrális hold 1490 □-öl legelő és 2077·12 korona tőke, községi iskolai alap. (Ezek jövedelmét iskolai célra az egyház használja.) Finke 640·30, Sajókaza, Batta J. alapítvány 50 korona.

XIII. *Énekkar-alap.*

Parasznya (orgona-alap) 1808·79, Nagyvisnyó 113·04, Mályinka 57·67 korona.

XIV. *Iskolai könyvtár.*

Sajószentpéter, Sajókápolna, Radostyán, Kondó, Parasznya, Varbó, Sajókazincz, Disznóshorvát, Felsőkelecsény, Szuhogy, Sajókaza, Barczika, Vadna.

XV. *Orgona-alap.*

Balajt 234·59, Vadna 557·72 korona.

XVI. *Magtár.*

Dédes: 664·51 kor. készpénz, Bántapolcsány: 51 véka búza és 901·94 kor. készpénz, Bályinka 29 hekto 37 liter, Bánfalva: kötvényeken van 1175·02 kor., pénzkészlet 348·35 kor., Bánhorvát: 128·10 kor. kötvényeken és egyházmegyénél, Nagybarcza: 7924 liter gabona, kötvényen és készletben, Sajóvelezd: 1425 liter gabona-készlet, 3587 liter kötvényeken, Edelény: 29 köből 3½ véka 10 itce gabona, Szendrő 2233 liter rozs, Meszes: 143 kor., Damak: 362·50 kor., Bábony: 42 köből, 2 véka 26 itce gabona, Vámos: 105 hl. 34 liter gabona, 87 hl. 84 liter zab, 51 hl. 35 liter árpa, Disznóshorvát: 95 véka rozs és 600 kor. készpénz, Sajókaza: 4676·04 kor., Sajóivánka: 651 liter rozs, Szuhogy: 657·68 korona.

Mindezeknek elmondása után megköszönve a Nagytiszteletű egyházm. közgyűlés figyelmét, magamat továbbra is kegyes pártfogásra a legmélyebb tisztelettel ajánlom.

Közgyűlésünk ez egyházmegyénk úgy szellemi, mint anyagi ügyeit hiven feltüntető jelentést egész terjedelmében jegyzőkönyvébe veszi s esperesének kimerítő és tartalmas évi jelentéseért jegyzőkönyvileg köszönetet szavaz.

3. Miklós Ödön, Szekrényessy Árpád, Bónis Aladár világi tanácsbírák, halaszthatlan teendőikre való hivatkozással, kérik igazolásuk tudomásul vételét.

Igazolásuk tudomásul vétetett.

4. Az 1883. év április 3—4. napjain Martonyiban tartott egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyvének 68. számú határozatában egyházmegyénk hivatalnokaira nézve a 10 évenkénti tisztújítás állapotát meg: ezen határozat értelmében úgy az elnökség, mint a tisztikar és a dékán hivatalos állásáról jelen ülésünkön lemondott. Továbbá úgy a számvevőszéki, mint a gyántári választmányi tagok és a tanügyi bizottsági elnök és a közalapi nyugdíjintézési pénzkezelő is lemondtak bizalmi állásaikról.

Közgyűlésünk e lemondást elfogadta. S midőn az elnökségnek és tisztikarnak eddigi hathatós ügybuzgalmáért, szellemi és anyagi ügyeink vezetése körül tanúsított munkálkodásáért köszönetet mond; az újonnan megalakítandó tisztikarra a szavazást elrendeli, a szavazatok beadásának határidejéül 1913 június 1-je állapotát meg. A szavazatok felbontásának kitűzendő határideje pedig az elnökségre bízatik. A szavazatok felbontásával, esetleg az új szavazás elrendelésével elnökségen kívül: Doktor Gyula, Molnár József, Bárczay László, Dr. Ambrus István és Szuhay Benedek papi főjegyző bízottak meg.

Míg az új tisztikar hivatalát el nem foglalja, egyházmegyénk ügyeit az eddigi hivatalnoki kar vezeti.

5. Úgy a gondnoki megnyitó, mint az esperesi jelentés meleg szavakban emlékeztet meg a Dr. Sáfrán Dezső egyházmegyei ügyész váratlan haláláról és a nagy veszteségről, mely az ő kidölte által érte egyházmegyénket:

Közgyűlésünk mély megilletődéssel vesz tudomást kiváló ügyésze korai sirba dőlteről, aki 14 évi ügyészi hivatalos munkakörében mindig odaadó lélekkel, páratlan ügyszeretettel és lelkesedéssel áldozott református anyaszentegyházaink és iskoláink szent oltárain. Fényes tudásánál, boncoló elméjénél csak nemes szive volt nagyobb. Ez olthatatlan szeretetével átölelt mindenkit s az anyagi világ göröngyei közül mindig feltudott emelkedni ama tisztultabb lelki világba, hol nem a száraz §-ok az irányadók, de a szeretet a maga mindenekre elégséges erejével és hatalmával. S most, hogy a kiváló jogász és igazi barát nincs közöttünk: elvesztése fölött hullatott könnyeink összeolvadnak az imádásig szeretett édes anya és testvérek könnyeivel, akik az elhunytban az engedelmes fiút és jó testvért gyászolják. Legyen síri álma édes, emlékezte örökké áldott!

6. Úgy a gondnoki megnyitó, mint az esperesi jelentés említvén, hogy Dr. Orbán József világi főjegyző mult év őszén kínos és hosszas szenvedés után, övéinek karjai között, a hulló levelekkel együtt jobblétre szenderült:

Közgyűlésünk, veszteségének mély érzelmével veszi tudomásul azon leverő hírt, hogy Dr. Orbán József világi főjegyző nincs többé. De midőn a Gondviselő kitanullhatatlan intézkedéseire vérző szívvel gondol, hogy a kiváló képzettségű jogász és főjegyző munkás életét jönnek látta férfikorának legszebb idejében kioltani, ugyanekkor hálás elismeréssel áldoz a kötelességtudó, szilárd jellemű férfi áldott emlékezetének, ki 7 évig tartó összeköttetésében mindig az elsőik között harcolt szóval és tollal sok szenvedéssel fölszentelt református anyaszentegyházunk és iskolánk boldogabb jövődjéért, kivívandó diadaláért. S midőn az elismerés virágaiból font koszorút leteszi közgyűlésünk gyepesedni kezdő sírjára, ugyanekkor kíván földi részeinek csöndes nyugalmat, lelkének pedig örök életet tudván, hogy „az igazak fénylenek, mint a nap és az égnek csillagai!”

7. Tudomást szerezvén közgyűlésünk úgy a gondnoki megnyitóból, mint az esperesi jelentésből, hogy Csontó Károly sajóecsegi lelkész életének 70-ik, papi szolgálatainak 45-ik életévében Miskolczon múlt év december havában szintén elköltözött szeretett övéinek és gyülekezetének mély bánatára:

Közgyűlésünk mély megilletődéssel vesz tudomást a Csontó Károly lelkésztársunk sírba költéről, ki 70 évre terjedő életének legjavát a kötelesség hű és pontos teljesítésében töltötte el, úgyis mint lekipásztor, főjegyző és tanácsbíró, úgyis mint övéiért élő-haló, meleg kedélyű ember. Áldásos életét igazi nyereségnek, elhalálozását igazi veszteségnek ítéljük. A sajóecsegi virágzó gyülekezetnek nincs egyetlen fillére, egyházi épületeinek nincs egyetlen köve, mely ne az ő egyházkormányzó bölcsességét és lankadást nem ismerő ügybuzgóságát dicsérné. Mint főjegyző és tanácsbíró, szóval és tollal hűségesen szolgálta egyházmegyénk nagy érdekeit; lángoló szívével, meleg kedélyével pedig sokat fáradozott azon, hogy a hazai református lelkész-kar egy országra kiható erős egyesületben fejtsse ki szétszórt erőinek és tehetségeinek legjavát. Midőn nagy alkotásokra mutató lelkészi pályájának jelenségeire meleg érzésekkel gondolunk, ugyanakkor fogadalmat teszünk, hogy áldott nevét, nem muló érdemeit jegyzőkönyvünk lapjain is megörökítve, emlékét szívünkbe zárva fogjuk megőrizni!

8. Olvastatott özv. Sáfrán Mihályné esperesünkhöz intézett következő levele:

Nagytiszteletű Esperes úr!

A felejthetetlen jó fiam elhunytával lelkemre borult fájdalomból még magamhoz sem térve, legelső utam a Felsőborsodi Nagytiszteletű ref. egyházmegyéhez vezet, mint amely egyházmegyének Istenben boldogult jó fiam ügyésze volt.

Hálás szívvel köszönöm a Nagytiszteletű Egyházmegye bizalmát, mely őt erre a díszes polcra emelte;

hálás szívvel köszönöm az iránta többször megnyílvánult szeretetet, mely őt ezen díszes állásában a szeretett Egyházmegyénk érdekében való odaadó munkásságra lelkesítette;

hálás szívvel köszönöm végül a Nagytiszteletű Egyházmegye kegyeletes megemlékezésének koszorúját, melyet koporsójára helyezni méltóztatott.

Kérem Nagytiszteletű Esperes Urat, hogy ezen hálás köszönetemet a Nagytiszteletű Egyházmegyének alkalomadtán tolmácsolni méltóztassék.

Edelény, 1912 október hó 11.

Kiváló tisztelettel

özv. Sáfrán Mihályné.

Kögyűlésünk a fiát sirató édes anya fájdalmában osztózva: e szép lélekre valló levelet jegyzőkönyvében is megörökíti.

9. Dr. Sáfrán Dezső halálával megüresedvén az egyházmegyei ügyészi állás:

Kögyűlésünk közfelkiáltással őszi gyűlésünktől 10 évre terjedő ciklusra ügyészévé Dr. Ambrus István vil. aljegyzőt választotta meg, ki is az eskü ünnepélyes letévése után hatásos beszédben köszöni meg a belé helyezett bizodalmat s ígéri, hogy felvállalt kötelességét teljesíteni legfontosabb feladata lesz mindenkor.

Minthogy az ügyészi teendőket okt. 1-től elnökség felhívása folytán már ő végezte nagy körültekintéssel és tudással: fizetése 1912 okt. 1-től válik esedékessé.

10. Olvastatott a rakaczaszendi lelkészválasztásról 1912 október 20-án felvett küldöttségi jkönyv, mely szerint nevezett gyülekezet meghívás útján tiszt. Pataky Sándor békéssámsoni s. lelkészt választotta meg lelkipasztorává.

Minthogy a lelkészválasztás a törvény szigorú megváltoztatásával történt, nevezett lelkész a rakaczaszendi lelkészi állásra beerősíttetik s mivel kongruájának kiutalása

céljából már 1912 november hó 24-én Szentmártoni Dániel aljegyző mint egyházmegyei megbízott által beiktattott: ez esperesi jelentés jóváhagyólag tudomásul vétetik.

11. Olvastatott a halálozás folytán megüresedett sajeccegi lelkészválasztásról felvett küldöttségi jegyzőkönyv, mely szerint 1913 március 16-án a megejtett lelkészválasztás alkalmával a 19 pályázó közül a gyülekezet a másodszori szűkebbkörű szavazás folytán Lőkös Sándor vályi lelkészt választotta meg jövő lelképásztorává.

Egyházi törvényeink értelmében és annak megtartásával történvén e választás: nevezett lelkész sajeccegi lelkési állására beerősítetik azon kijelentéssel, hogy új állását E. T. II. t.-c. 76. §-a értelmében július hó 1-én köteles elfoglalni. Beiktatására Elek József és Dr. Ambrus István egyházmegyei képviselők kiküldetnek.

12. Olvastatott özv. Csontó Károlyné sajeccegi lelkész özvegy kérvénye, melyben arra kéri közgyűlésünket, hogy részére a kegyeleti évet 1914 ápril 24-ig engedélyezni méltóztassék.

Közgyűlésünk e kérelmet az E. T. II. t.-c. 75—76. §. világos rendelkezése ellenére sajnálattal bár, de nem teljesítheti.

13. Barkász Bertalan Sajókápolnára, Galambos Lajos Felsőnyárádra, Kátay György Sajólászlófalvára, Istók László Edelénybe, Palumby Irma tanítónő Tardonára a község iskoláiba megválasztatván rendes tanító, illetve tanítónőnek.

Közgyűlésünk nevezetteket okmányaik alapján fent jelzett tanítói állásokra beerősíti, kívánván, hogy a népnevelés szent ügyének fáradhatlan apostolai legyenek.

Horváth Zoltán sajeccegi tanító és Palumby Irma (mert vallást és éneket is tanít) községi tanítónő a hivatalos esküt ünnepélyesen letévén, nekik erről a hivatalos bizonyítvány kiadatott.

14. Olvastatott Király Péter segédlelkész folyamodványa, mely-

ben arra kéri közgyűlésünket, hogy okmányai alapján őt bekebelezni s a berentei helyettes lelkészi állásra alkalmazni méltóztassék.

Nevezett segédlelkész okmányai rendben találtatván, egyházmegyénkbe bekebeleztetik s a berentei helyettes lelkészi állásra rendeltetik. Minthogy azonban még II-ik lelkészi bizonyítványa hiányzik az E. T. II. t.-c. 67. §-a értelmében addig míg második bizonyítványát meg nem szerzi: Doktor Gyula sajókazinczi lelkész felügyeletére bízatik a gyülekezet.

15. Olvastatott a lelkészértekezlet Sajószentpéteren 1913 április hó 3-án tartott közgyűlésének jegyzőkönyve, melynek fontosabb s közgyűlésünk által is megerősítendő javaslatai a következők:

a) Az elnökségnél a szokásos határidőn belől távolmaradásukat nem igazolták: Almássy Lajos és Halász Sándor.

Közgyűlésünk fentieket 4—4 korona pénzbírságban értekezleti pénztárunk javára elmarasztalja, mely határozatra értekezleti pénztárunk figyelme felhívatik.

b) 4. pontja értelmében Szentmártoni Dániel jelentést tett a zsinat által tárgyalandó javaslatokat és indítványokat előkészítő bizottság (Botos József és Zsóry György elnöklete alatt Szuhay Benedek, Barna Gyula, Kun József, Dr. Ambrus István, Szentmártoni Dániel) munkálatáról, mely munkálatot értekezlet letárgyalván, a bizottság által körvonalazott elvi szempontokat magáévá tévén, néhány pont mellőzésével a bizottság javaslataihoz hozzájárul s az egész munkálatot közgyűlés elé terjeszti, kibővítvén még néhány módosítással.

Közgyűlésünk a zsinat előkészítő bizottság nagy körültekintésre s a gyakorlati szempontokat figyelembe veendő munkálat pontjaira nézve kimondja, hogy azokat elfogadja, magáévá teszi s lisztelettel felterjeszti a főliszteletű egyházkerületi közgyűléshez. A bizottság tagjainak pedig köszönetét nyilvánítja.

c) 5 pontjában Szentmártoni Dániel beszámolván a múlt év

őszén Budapesten tartott belmissiói kurzuson szerzett tapasztalatairól s munkálatát érdemileg méltányolván lelkész-értekezlet:

Közgyűlésünk is meleg elismeréssel adóz nevezett felolvasásának s óhajtja, hogy a közzé tett tapasztalatok mielőbb teremjék meg nemes gyümölcseiket anyaszentegyházaink életében.

d) Bartha Mihály véleményes javaslata alapján az egyházkerületi belmissiói bizottság javaslatára értekezlet fölterjesztvén ide vonatkozó jegyzőkönyvét;

Közgyűlésünk az abban lefektetett elveket elfogadva a munkálatot, mint egyházmegyénk véleményét a főtiszt. egyházkerület közgyűléséhez tisztelettel fölterjeszti.

f) Az egyházkerületi lelkészértekezlet megalakítása tárgyában elfogadván lelkészértekezlet Bartha Mihály felolvasó részletesen kifejtett indokolását:

Közgyűlésünk ez idő szerint, a munkálatban lefektetett, nagyon is szűk körben mozgó kerületi lelkészi értekezlet felállítását, kivált a javasolt szavazatok megszorításával nem óhajtja s a mellékelt munkálatot, mint egyházmegyénk véleményét tisztelettel fölterjeszti a főt. egyházkerületi közgyűléshez.

g) A miskolczi leánynövelde állandó évi segélyezése tárgyában felterjesztett elutasító határozatra kimondja közgyűlésünk,

hogy bár magasztos feladatnak tekinti a leánynövelde fokonkénti gyarapítását, segélyezését: de miután anyaegyházaink szinte roskadoznak a roppant teher alatt s csak nagy erőfeszítéssel tarthatják fel önerejükből épületeiket: ezúttal kötelező megadóztató határozatokat nem hoz, hanem a tehetősebb egyházakat az állandó évi segély nyújtására felszólítja.

E határozat a főt. egyházkerületi közgyűléshez tisztelettel fölterjesztetik.

16. A május hó 20—21-ik napjain Miskolczon tartandó egyházkerületi közgyűlésre az elnökségen kívül kiküldetnek

Svingor József, Botos József, Dávid József papi, Bárczay László, Zsóry György világi tanácsbírák és Dr. Ambrus István egyházmegyei ügyész.

17. Olvastatott a missiói bizottság jelentése, mely ismerteti a megyénk területén levő két missiói egyháznak, az ózdnak és az abodinak évi jelentéseit és örömmel állapítja meg, hogy az egyházi élet mindkét helyen rendes mederben folyik, lelkész és előkönyörgő tanító híven és nagy buzgalommal végzik fontos kötelességeiket a szétszórt csontok összeszedésében, az iskolás növendékek vallás- és énektanításában pedig igazán kitűnnek. Egyben azt is jelenti bizottság, hogy Ózdon a missiói egyház Isten segédelmével megérte fennállásának negyedszázados évfordulóját s 25 év alatt derekasan megerősödött. Az abodi missió a királykúti iskola vallás- és énektanításában ért el szép eredményeket. Nagy baj azonban, hogy az apostoli buzgalmú tanító, anyagi eszközök hiányában, kénytelen lesz máshová menni, ami a missiói egyházra nézve veszedelmet jelent. Jelenti végül bizottság, hogy egyházmegyénk 60 korona segélyt nyújtott nevezett tanító fuvardíjára, de többet adni nem képes és nagyobb segélyért folyamodik.

Közgyűlésünk a missiói jelentéseket örvendetes tudomásul veszi és ide csatolt mellékleteivel együtt azon kérelemmel terjeszti fel egyházkerületi közgyűlésünkhöz, hogy Bakos János kiváló missiói tanítót hathatós segélyben részesíteni méltóztassék.

18. Olvastatott a segélyosztó-bizottság november hó 21-én felvett következő jegyzőkönyve:

JEGYZŐKÖNYV

felvétellett Sajószentpéteren 1912 november 21-én tartott segélyosztó-bizottsági ülésben.

Jelen voltak: Vadászy Pál esperes és Ragályi Béla egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Svingor József, Elek József, Bónis Aladár, Szekrényessy Árpád t. bírák, Ambrus István dr. bizottsági jegyző.

1. Felolvastatott a tiszáninneri ref. egyházkerület pénztári hivatalának átirata, melyben arról értesíti esperesünket, hogy a felsőborsodi egyházmegyéhez 1279 korona 52 fillér összeget tett át segélyként leendő kiosztás végett. Ezt az összeget bizottságunk következőleg osztotta fel:

I. Hollandi és Szükösi tár: 120 korona.

Ebből kap:

1. Rakaczaszendi egyház	40 kor.
2. Bárdos István lelkész	60 „
3. Széchenyi Istvánné, tanító özv.	20 „
	<hr/>
Összesen: 120 kor.	

II. Tolcsvai Nagy Gedeon-alap: 350 korona.

Ebből kap:

1. Hegymegi egyház	40 kor.
2. Abodi „	40 „
3. Sajóivánkai „	40 „
4. Ládbessenyői „	40 „
5. Szűgyi László kitűnő tanító	40 „
6. Gööz Ferenc „ „	40 „
7. Nagy Jenő „ „	40 „
8. Somogyi János lelkész	40 „

Iskolai jutalomkönyvekre kap:

1. Damaki egyház	10 kor.
2. Dédesi „	10 „
3. Disznóshorváti egyház	10 „
	<hr/>
Összesen: 350 kor.	

III. Baldácsy alap: 809 kor. 52 fillér.

1. Vadnai egyház	50 kor.
2. Felsőkelecsényi egyház	30 „
3. Martonyi „	30 „
4. Mályinkai „	30 „
5. Sajóvelezdi „	30 „
6. Doktor Gyula ref. lelkész	40 „

7. Kerekes János	„	„	. . .	40 kor.
8. Lengyel Gyula	„	„	. . .	40 „
9. Horváth János	„	„	. . .	40 „
10. Csapó János	„	„	. . .	40 „
11. Bodnár Istvánné	lelkész-özvegy		.	40 „
12. ifj. Tóth Menyhétné	„		.	35 „
13. id. Tóth Menyhétné	„		.	35 „
14. Behó Jánosné	„		.	35 „
15. Simon Irma	lelkész-árva		.	40 „
16. Demeter Borbála	„		.	35 „
17. Ujlaky Vilma	„		.	35 „
18. Urbán Bálintné	tanító-özvegy		.	30 „
19. Ferenczy Istvánné	„		.	30 „
20. Nagy Sándorné	„		.	30 „
21. Riczó Ferencné	„		.	30 „
22. Alacs Dánielné	„		.	30 „
23. Szendrei Józsefné	„		.	25 „
24. Török Sámuelné	„		.	19·52

Összesen: 809·52

Kelt mint fent.

Vadászy Pál

esperes.

Elek József

e. m. papi tanácsbíró.

Svingor József

e. m. pénztárnok.

Ragályi Béla

egyházmegyei gondnok.

Bónis Aladár

Székrenyessy Árpád

e. m. tanácsbírák.

Dr. Ambrus István

bizottsági jegyző.

Mint hogy a rendelkezésre álló segélyek a célnak megfelelőleg osztattak szét: Közgyűlésünk azt tudomásul véve helyben hagyja, megerősíti.

19. Olvassatik Elek József közalap- és nyugdíjkezelő évi jelentése, mely így hangzik:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Az 1912. évre vonatkozó közalapi és országos lelkési nyugdíj-, özvegy- és árva-gyámintézeti járulékok kezeléséről jelentésemet a következőkben van szerencsém előterjeszteni:

I. Egyházi közalap.

Az E. T. IV. t.-c. értelmében egyházmegyénk anya-, társ-, leány- és fiókegyházaira az 1912-ik évre ki volt vetve 27904 lélekszám után 8 fillérjével 2232 korona 32 fillér közalapi járulék. — A kivetett összeget mindenik egyházközség a szokott pontossággal befizette s a befolyt 2232 korona 32 fillér évi járulék, 2 korona 48 fillér késedelmi kamat, valamint a közalap javára gyűjtött 30 korona reformációi emlékűnnepi perselypénz a Magyar Földhitelintézetnek — mint a református egyetemes konvent központi pénztárának — elküldetett.

Számadásomat úgy az egyházmegyei, mint a központi közalapi végrehajtó bizottság jóváhagyta.

Az 1912-ik évi kivetés még a régi alapon eszközöltetett, azonban az 1913-ik évre vonatkozó kivetés a konvent határozott utasítása folytán már az újabb népszámlálási adatok alapján történt. Minthogy pedig egyházmegyénk lélekszáma sokkal több, mint a régi népszámláláskor volt, ennél fogva az 1913. évre eső közalapi járulék is tetemesen emelkedett. A kivetés már megtörtént, de az országos végrehajtó bizottság, illetve a főtiszteletű konvent véglegesen még nem állapította meg az esedékes járulékokat. Mihelyst ez megtörténik, az egyes egyházközségekkel közölni fog, azzal a fellívással, hogy ha a kivetett összeget magukra nézve sérelmesnek találják, ellene a főtiszteletű konventhez felebbezással élhetnek.

II. Országos lelkészi nyugdíj-, özvegy- és árva-gyámintézet.

Ami az országos lelkészi nyugdíj-, özvegy- és árva-gyámintézeti járulékokat illeti, az 1912-ik évben elő volt írva belépési járulék, 4%-os kamat, tagsági díj, fenntartói járulék, előző évi hátrálék, késedelmi kamat címeken összesen 16228 korona 71 fillér; ebből befolyt 1912 december 31-ig 13259 korona 76 fillér, hátrálékban maradt 2968 korona 95 fillér. Azonban a hátrálék nagyrésze folyó 1913-ik év január havában már befizettetett 2203 korona 96 fillér s jelenleg a tényleges hátrálék 764 korona 99 fillér.

A befizetett pénzek a Magyar Földhitelintézetnek — mint az országos református lelkészi nyugdíjintézet központi pénztárának — minden egyes alkalommal pontosan felküldettek.

„Virágvasárnapi perselypénz“ begyűlt a lelkészi nyugdíjintézet

javára 31 korona és a „Gusztáv Adolf egyesületi perselypénz“ begyűlt 37 korona 90 fillér. Mindkét összeg külön-külön rendeltetési helyére elküldetett.

A lelkeszi nyugdíjintézettel kapcsolatos özvegy- és árva-gyámintézetből a múlt 1912-ik évben az özvegyek és árvák már felemelt járadékban részesültek. Eddig volt egy-egy özvegynek évi járadéka 500 korona, egy árvának 100 korona, most pedig van egy-egy özvegynek 600 korona, egy árvának 120 korona. Az 1912-ik évben 11 özvegy kapott 6600 koronát, 3 árva 360 koronát, összesen tehát kifizettem részökre 6960 koronát. Kellőleg felszerelt s hitelesítési záradékkal ellátott nyugtáikat az év végén a főtiszteletű konventhez felküldöttem.

Számadásaimat úgy az egyházmegyei, mint az országos központi nyugdíj bizottság felülvizsgálta és minden megjegyzés nélkül jóváhagyta.

Az ügyvezetés körébe tartozó levelezések, pénzküldemények, visszleszámítások mindenkor az előirt szabályok szerint pontosan eszközöltettek.

Jelentésem tudomásul vételét tisztelettel kérve, maradok

Sajóbabonyon, 1913 ápril hó 6-án,

A nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés

alázatos szolgálja:

Elek József,

egyházmegyei közalapi és orsz.
lelkészi nyugdíjint. pénzkezelő.

Tudomásul szolgál. — A hátralékban lévő lelkészeket pedig a legszigorúbban utasítja, hogy fizetési kötelezettségeiknek haladéktalanul eleget tegyenek.

20. Olvastatott az egyházlátogatási számvevőszéknek Sajószentpéteren 1913. évi március hó 6-án felvett következő jegyzőkönyve:

JEGYZŐKÖNYV

felvétellett Sajószentpéteren 1913 március hó 6-án tartott egyházlátogatási számvevőszéki ülésben.

Jelen voltak: Vadászy Pál esperes és Ragályi Béla egyház-

megyei gondnok elnöklete alatt Svingor József egyházmegyei dékán, Barna Gyula, Dávid József, Elek József, Szentmártoni Dániel, Szuhay Benedek egyházlátogatók, Dr. Ambrus István egyházmegyei helyettes ügyész.

Tárgy: 1. Az egyházlátogatók által beszédett pénzek számbavétele.

2. Az egyházközségek 1912. évi zárszámadásainak megvizsgálása.

1. Az öt járásba kiküldött egyházlátogatók beszámolnak az egyházak, lelkészek és tanítók által befizetett összegekről, mely 8276 korona 29 fillér.

Ez összeg nyugták ellenében egyházmegyei pénztárnoknak átadatott.

2. Az egyházak számadásainak felülvizsgálatával megbízott előadók előadás kíséretében jelentést tesznek a járasok területén levő egyházak számadásairól s a hitelletről. Egyúttal bemutatják a gondnoki számadások hitelesített másodpéldányait.

A) A bánvölgyi járásban (Előadó: Szentmártoni Dániel): Nagyvisnyó, Nekézsen, Dédes, Bántapolcsány, Mályinka, Tardona, Bánfalva, Bánhorvát, Nagybarcza és Sajóvelezd gondnoki számadása, mint okmányokkal teljesen igazolt, pontos számadások, minden megjegyzés nélkül megerősítendők. Megerősítendő a szilvásváradai számadás is, de azon megjegyzéssel, hogy a lelkész állami adójának az a része, mit mult évben illetéktelenül fizetett a gondnok, a folyó évi számadásban — mint a lelkész által visszatérítendő összeg — bevételezendő.

Tetemes az egyházi adóhátralék Nekézsenben, Dédesben és Bántapolcsányban. Ugyanis Nekézsenben az iskola építési kivetésből még mindig 1482 korona 78 fillér a hátralék s a mult évben csak 273 korona folyt be. Itt az illeték egyenérték is több évről fizetetlen. Majdnem 1000 korona lévén a pénztári maradvány, gondnokot az illetékek haladéktalan befizetésére s a hátralékok beszedésére utasítottam. Dédesben a mult évi 663 korona 13 fillér egyházi adóból 42 korona 59 fillér folyt be. Tehát 620 korona 54 fillér a hátralék. Bántapolcsányban pedig 431 korona 84 fillér egyházi adóból 181 korona 34 fillér fizettetett be s így 250 korona 50 fillér a hátralék.

Mindkét egyház gondnokát felhívtam a tetemes hátralékok sürgős behajtására.

A vallás-erkölcsi élet s a hívek áldozatkészsége mindenütt megnyugtató. Valamennyi egyházban népes gyülekezetet találtam az Istenházában. Hét egyházban pedig jól szervezett egyházi énekhar templomi szereplésében is gyönyörködhettem. Szép bizonyosága ez a vezetők buzgó fáradozásának s énekügyünk dicséretes fellendülésének. Nagyvisnyó kivételével az áldásos szeretet és béke áthatja úgy az előljárók, mint a köztagok szívét.

B) Az edelényi járásban (Előadó: Barna Gyula): Rakaczaszend, Tornaszentjakab, Meszes, Abod, Martonyi, Szalonna, Szendrölád, Szendrő, Ládbessenyő, Balajt, Borsod, Edelény és Finke gondnoki számadásai, mint amelyek nyugtával igazoltattak, megerősítendők.

Ládbessenyőn megvizsgáltuk, hogy a lelkész visszafizette-e egyház pénztárának az illetéktelenül felvett 85 korona 13 fillért. Az a gondnoknak kifizettetett s elszámoltatott. Itt a gondnok az egyház pénzét magánál tartja. Utasított, hogy azt jövőre a két kulcsos ládába helyezze el. Állami adóját sem az egyház, sem a lelkész, sem a tanító a múlt évről nem fizette. Utasított mindhárom tartozása kifizetésére.

Balajton Dani János ny. tanítónak 13 korona 83 fillér adóhátraléka mutatkozik, melynek kiegyenlítésére gondnok figyelme felhívott.

Borsodon az összes egyházi épületek tarthatatlan, rossz állapotban vannak; különösen a lelkészlak melléképületei és tanítói lak.

Szendrőn a tanítói fizetés nincs elszámolva, állami adója 1912. évre fizetetlen. Némely kötvényei megújítandók vagy készfizető kezesekkel ellátandók.

Rakaczaszenden Fóris Béla eltávozott h. lelkész csak 26 koronával tartozik az egyháznak, amit érte a gondnok IV. oszt. kereseti adó címen kifizetett; a többi összeg megilleti őt a Nagy Sándor volt lelkészszel kötött egyezés szerint. Távozott h. lelkész felszólítandó, hogy a 26 koronát gondnoknak küldje meg.

Végül megfelelő indokolással indítványozza Barna Gyula előadó, hogy tétessék át a mai egyházlátogatás ideje például májusra, mert: 1. a presbyterium akkor is úgy ráérne a gyűléseken való megjelenésre, mint most, mert 2. az iskolák félévi vizsgálata ma úgy

sem tartozik az egyházlátogatók szoros kötelességei közé, mert 3. a gondnoki számadások megvizsgálása sem olyan ok, mely miatt fenn kellene tartani a mostani téli rendszert, mert 4. az egyházlátogatók valósággal életük kockára vetésével végzik téli hideg időben e szép és magasztos hivatást.

A hitélet különben az egész járásban virágzó. Isteni tiszteletet minden egyházban tartottak.

C) A sajószentpéteri járásban (Előadó: Elek József): Sajószentpéter, Alacska, Berente, Kondó, Parasznya, Varbó, Radostyán, Sajókápolna gondnoki számadásait — minden megjegyzés nélkül — ajánlom elfogadásra, megerősítésre.

Sajólászlófalván a gondnoki számadás több helyesbítés után rendben találtatott; azonban a presbytérium 1 tagja — Földesi János — annak egyes tételei ellen óvást emelt, nevezetesen Zalányi György megválasztott, de állását el nem foglaló tanító ügyében felmerült költségek ellen és az egyház presbytériuma által Madarász György ellen folytatott, de az egyház által elveszített per költségei ellen, valamint a mult 1911. évi gondnoki számadásban már elszámolt s megerősített ügyvédi költségek ellen is.

Sajókazinczon a pénztári maradvány 1693 koronából gondnok csak 851 korona 68 fillért mutatott fel, a többi pénz a lelkésznél van, aki azt az egyházlátogatóság rendeletére sem adta át gondnoknak, állítólag azért, hogy magával a gondnok ne vigye el saját házához. Utasítandó presbyterium, hogy a pénzt egy beszerzendő szekrényben helyezték el s a lelkész a pénzkezeléstől tiltassék el. Kéri továbbá a presbyterium, hogy a lelkész a presbyteri jegyzői tisztet tegye le és a törvény értelmében egyik tanítóra bizassék és így a lelkész a 20 korona jegyzői díjat ne vegye fel az egyház pénztárából.

Lelkészi legelőfa tőke-pénz 460 korona, mely a lelkésznél van kölcsön; a kötvény azonban jótállással ellátva nincs.

Az egyházlátogatóság ellátási díja 41 korona 15 fillér. Jó lenne meghatározni, hogy ebben a tekintetben lehető egyöntetűség lenne.

Az egyházi épületek rosszak Radostyánban, dacára annak, hogy a presbyterium és közgyűlés még a mult évben elhatározta, hogy a szükségletek fedezésére a kivetést megteszi és a pénzt beszedi, még

e tekintetben semmi lépést nem tettek. Az iskolai tanterem nem törvényszerű. A közigazgatósági hatóság be akarja záratni.

Varbón a tanterem nem törvényszerű s igen rossz állapotban van. Úgyszinte a tanítói lak is.

Berentén a tanterem igen rossz állapotban van a tanítói lakkal együtt.

Az egyházi adókivetési lajstrom nem törvényszerűen készítették Sajólászlófalván és Kondón. Utasítandók nevezett egyházak lelkészei, hogy jövőre e tekintetben a törvényes formát tartsák meg s az egyházadó kivetési és beszédési naplót pontosan zárják le.

Különben e járás egyházaiban a hitélet elevenen lángol; a hívek a templomot főleg ünnep- és vasárnapokon kellő buzgósággal látogatják. Minden egyházközségben hétköznapokon harangoznak; a perselyek rendszeresen kitétetnek.

Az iskolákban mindenütt kellő gond van fordítva a vallás- és énektanításra.

D) A vadnai járásban (Előadó: Szuhay Benedek) minden megjegyzés nélkül megerősítendő: a disznóshorváti, f.-nyárádi, dövényi, rudabányai, szuhogyi, felsőkelecsényi, sajókazai, sajóivánkai, ózdi, vadnai, felsőbarczikai gondnoki számadás, mint amely nyugtával igazoltatott. Itt-ott fordultak ugyan elő kisebb tévedések, de ezek a helyszínén kiigazítottak.

A megerősítési záradék az eredeti példányra mindenütt rávezettetett. Feltűnő sok a hátralék Felsőnyáradon 461 korona 09 fillér. Kevesebb Rudabányán 179 korona. Szuhogyon 98 korona 95 fillér. Dövényben a rendes egyházi adóból 93 korona 74 fillér, rendkívüli egyházi adóból 166 korona. Felsőkelecsényben 34 korona 31 fillér. Vadnán, Barczikán egy fillér hátralék sincs.

Egyházfenntartási alap megteremtésére mindenütt felhívtam az előljáróság figyelmét.

A pénztári maradványt, mint készpénzt, mindenütt leolvastattam.

Minden egyházban — a filiákat sem véve ki — alkalmi isteni tiszteletet tartottunk. Ez előre katedrából kihirdetett isteni tiszteletre mindenütt szép közönség gyűlt egybe, sőt Sajókazán és Vadnán az egyházi énekkar is dicséretesen szerepelt.

Ózd elismerésreméltóan halad előre és virágzik. Nemcsak 24 tagból álló kiváló presbyteriuma van, de énekkar is alakult.

A rudabányai telepi ág. ev. tanító, Eltscher Károly kitűnő vallás- és énektanításáért megérdemli felettes hatóságunktól a legnagyobb elismerést.

Az isteni tisztelet úgy hétköznapiakon, mint vásár- és ünnepnapokon mindenütt megtartatik s a hívek látogatják a templomot.

A tanítók mindenütt kiváló gondot fordítottak a vallás- és énektanításra.

E) A vámosi járásban (Előadó: Dávid József) megerősítendők: a borsodszakácsi, laki, hegymegi, hangácsi, nyomári, zilizi, bódvai, sajjóvámosi, sajjóecsegi, sajjóabonyi gondnoki számadások. Megerősítendő a damaki is, de azon megjegyzéssel, hogy itt a pénztári maradvány 642 korona 07 fillér helyett 645 korona 69 fillér lesz.

Minthogy több egyház adófőkönyvének „Lerovás” című rovatába a befizetett egyházi adók tételenként nincsenek bevezetve: kimondandónak véleményezem, hogy jövőre a befizetett egyházi adók az adófőkönyvbe tételenként okvetlen bevezetendők, gondnoki számadás alkalmával összegezendők s a presbyterek által aláírandók.

Borsodszakácsiban se parochiális szekrény, se törzskönyv nincs. Utasítandó a presbyterium egy szekrény beszerzésére.

A járás lelkészei, tanítói teljesítik kötelességeiket. Az előjárók igyekeznek munkálni a közjót. Az egyháztagok főleg ünnep- és vasárnapokon szorgalmasan járnak templomba. A harangozók mindenütt egész évre vannak fogadva Borsodszakácsi kivételével, ahol még most is iskolás gyermekek harangoznak.

Ez előadói jelentések meghallgatása, megvitatása után javasolja számvevőszékünk, miszerint:

1. A megjegyzés nélküli gondnoki számadások erősítettessenek meg.

2. A nekézseni, dédesi, bántapolcsányi, f.-nyárádi, dövényi gondnokok felhívandók a tetemes hátralékok beszédésére.

3. Szendrői tanító állami adóját 1912-re fizesse ki; úgyszintén a ládbessenyői egyház, lelkész és tanító is. — Szendrő hiányosan kiállított kötvényeit újítsa meg. Főris

Béla, volt rakaczaszendi helyettes lelkész, 26 korona visszafizetésére szólíttassék fel.

4. Barna Gyula előadó azon indítványát azonban, mely a téli egyházlátogatásnak májusra való áttételét javasolja: számvevőszékünk nem fogadja el.

Nem fogadja el azért, mert május hónapban se a presbyterium a közgyűlésen és az iskolában kellő számban nem volna képviselve, se a mezőn munkálkodó egyháztagok nem lehetnének jelen az isteni tiszteleteken.

Nem fogadja el ezért, mert bár az iskolák téli kvalifikációja ma nem döntő, de nekünk, mint az egyházak veteményes kertjeire vigyázóknak, felettes hatósági jogainkból kifolyólag az iskolákra kiváló gondot kell fordítani s a nép a téli vizitációt tartja már is illetékesnek, amely vizsgákon az egész presbyterium jelen van.

Nem fogadja el azért, mert a tavaszi egyházmegyei közgyűlések legfontosabb tárgya az egyházlátogatási jegyzőkönyvek nyomán készített esperesi jelentés és számszéki javaslat s így a gyűléseket később kellene tartani.

Hogy a téli időszak — egészségi szempontból — az egyházak meglátogatására rossz: az igaz, de a közérdekű szempontok mindennél elébb valók s lehet a látogatásokat március hó 15-ig is végezni, amikor a napok már kellemebbek.

5. Utasíttassék a sajlóslázlófalvai presbyterium, hogy a Zalányi-ügyben a szükséges intézkedéseket tegye meg s az eredményről a tavaszi egyházmegyei gyűlésre jelentést tegyen.

6. Javasolja számvevőszékünk a sajkókazinczi lelkészre vonatkozólag, hogy a pénzkezeléstől lelkész tiltassék el, valamint a presbyteri jegyzőségtől is. Kötvénye ellátandó készfizetésű jótállókkal, vagy az összeg kifizetendő. S ha jövő évben is ez a törvénytelen állapot találatnék egyházában: ellene a fegyelmi eljárás meg fog indíttatni.

7. Az egyházlátogatók ellátási díjára nézve mondja ki közgyűlésünk, hogy az a helyzetnek megfelelő legyen, de 30 koronánál magasabb összeg sehol nem számítható.

8. Rudabányai telepi ág. ev. tanító kitűnő eredményű vallás- és énektanításáért elismerő jegyzőkönyvi pontban kerestessék meg.

9. Szakácsi rendes harangozót fogadjon, parochiális könyvtárat és törzskönyvet szerezzen be.

10. Utasítandók a lelkészek, hogy jövőre az egyházi adófőkönyvének „Lerovás“ című rovatába a befizetett egyházi adókat tételenként okvetlen bevezessék, a gondnoki számadás alkalmával összegezzék s a presbyterek által irassák alá.

Mindezen javaslatok azon tiszteletteljes kérelemmel terjesztetnek fel a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés elé, hogy javaslatainkat elfogadva, a saját hatáskörében intézkedni méltóztassék.

Kelt mint fent.

Vadászy Pál,
esperes.

Szuhay Benedek,
papi főjegyző.

Ragályi Béla,
egyházm. gondnok.

Közgyűlésünk a felolvasott számvevőszéki javaslatokat elfogadván, azokat határozati erőre emeli és pedig :

a) a megjegyzés nélküli gondnoki számadásokat megerősíti, s utasítja főjegyzőt, hogy a másodpéldányokra is vezesse rá a megerősítési záradékot s küldje vissza az illető egyházközségeknek az eredeti példányra való rávezetés céljából ;

b) a nekézseni, dédesi, bántapolcsányi, felsőnyárádi, dövényi gondnokokat utasítja, hogy tetemes egyházi adóhátralékait szedjék be ;

c) Soltész Kálmán szendrői tanító, úgyszintén a ladbessenyői egyház lelkész- és tanító-adója kifizetésére utasítatik. Szendrő hiányosan kiállított kötvényeit újítsa meg, Főrís Béla volt rakacaszendi h.-lelkészt a 26 korona visszafizetésére — főjegyző útján — felszólítja ;

d) a téli egyházlátogatóságnak májusra való áttételét közgyűlésünk nem fogadja el, a fenti indokok alapján, de

azt kimondja, hogy az egyházlátogatók március 15-ig kiterjedő időben is végezhetik e fontos tiszteletet;

e) a sajkókazinczi lelkészt utasítja, hogy egyházi pénzt ne kezeljen, presbyteri jegyzőt választasson a tanítók közül; hiányosan kiállított kötvényét készfizető biztos jótállókkal láttassa el, ellenkező esetben fegyelmi eljárás alá vonatik;

f) az egyházlátogatók ellátása mindenütt a helyzetnek legyen megfelelő, de 30 korona ellátási díjnál több sehol nem számítható;

g) Eltscher Károly rudabányai ág. ev. telepi tanító a ref. növendékek vallás- és énektanításban kifejtett buzgalmaért, kitűnő eredményeért elismerő közgyűlési jegyzőkönyvben kerestetik meg;

h) a szakácsii egyház a feltüntetett hiányok szigorú orvoslására utasíttatik;

i) Végül utasítja közgyűlésünk a lelkészeket, hogy az egyházi adófőkönyv „Lerovás“ című rovatába a befizetett összegeket tételenként bevezetni, gondnoki számadás alkalmával összegezni, a hátralékokat megnevezetten kimutatni, s a presbyteriummal aláíratni el ne mulasszák.

21. Olvastatott az 1913 április hó 10-én Vadnán felvett számvevőszéki jegyzőkönyv, mely így hangzik:

JEGYZŐKÖNYV

felvételű Sajóvadnán, 1913. évi április hó 10. napján a felsőborsodi ref. egyházmegye számvevőszékének üléséről.

Jelen voltak: Vadászy Pál esperes, Ragályi Béla gondnok, Dávid József és Szuhay Benedek egyházi tanácsbírák, Dr. Ambrus István egyházmegyei h.-ügyész.

I.

A számvevőszék a Svingor József egyházmegyei dékán kezelésében levő pöntárakról és alapítványokról vezetett számadásokat szabályszerűleg megvizsgálván, azoknak 1912. évi december hó 31-iki állása a következőkben állapíttatik meg:

A) Közigazgatási pénztár.

Összes bevétel	71587 kor. 76 fill.
Összes kiadás	71427 „ 30 „
Maradvány	160 kor. 46 fill.
A pénztár saját tőkéje	43625 kor. 11 fill.
A kezelés alatt levő tőkék összege	180466 „ 95 „
Összes tőke	224092 kor. 06 fill.

B) A pénztár tulajdonát képező tőkék.

Hátrálékos kamat gyanánt mutatkozik	4514 kor. 96 fill.
Ehhez hozzáadva pénztári maradvány	160 „ 76 „
valamint a pénztár saját tőkéjét	43625 „ 11 „
A tár állása a kezelt tőkén felül	48300 kor. 53 fill.
A közigazgatási pénztár tőkéje 1912 dec. 31.	43625 kor. 11 fill.
„ „ „ 1911 „ 31.	41580 „ 77 „
Tőke szaporodás 1912 dec. 31-én	2044 kor. 64 fill.

II.

A felsőborsodi ref. egyházmegyei pénztár által gyümölcsözőleg kezelt egyházi, lelkészi, tanítói hivatalok tőkeállománya 1912. évi december hó 31. napján.

Sorszám	A tőketulajdonos neve	Tőkeösszeg	
		korona	fillér
1	Radostyáni ref. tanítói hivatal	2096	—
2	Damakí ref. egyház	4791	63
3	Radostyáni ref. lelkészi hivatal	4142	—
4	Hangácsi ref. lelkészi hivatal	970	65
5	Sajóivánkai lelkészi hivatal	1382	—
6	Nagyvisnyói „Sturman György“ alapítv.	200	—
7	Boldvai ref. lelkészi hivatal	2272	—
8	Bánhorváti ref. lelkészi (75 kor.) és tanítói (50 kor.) hivatal	125	—
9	Varbói ref. lelkészi hivatal	2612	—
10	Sajókápolnai „Juhász—Vattay“ alapítv.	212	26
11	Varbói ref. tanítói hivatal	1328	—

Sorszám	A tőketulajdonos neve	Tőkeösszeg	
		korona	fillér
12	Felsőkelecsényi tanítói hivatal	6986	—
13	Sajóecsegi ref. egyház	178	87
14	Borsodi ref. tanítói hivatal	798	20
15	Felsőkelecsényi ref. lelkészi hivatal	10274	60
16	Borsodi ref. lelkészi hivatal	780	52
17	Felsőnyárádi „özv. Csik Ádámné“ alapítvány	500	—
18	Abodi ref. tanítói hivatal	2516	—
19	Bánfalvai egyházi énekkar	105	22
20	Sajóvámosi lelkészi és tanítói fa-alap	6211	06
21	Dédesi ref. egyházi alap	304	66
22	Szakácsi ref. egyház	1070	—
23	Tardonai ref. egyház „bor-alap“	691	45
24	Tardonai ref. egyh. „templom, torony-alap“	516	—
25	Borsodi ref. egyház	1500	—
26	Nagybarczai „szőlő-alap“	1032	09
27	Sajókápolnai ref. lelkészi hivatal	1680	—
28	Parasznyai ref. egyház	1768	24
29	Parasznyai ref. tanítói hivatal	4040	—
30	Parasznyai ref. lelkészi hivatal	8112	—
31	Sajóvadnai ref. lelkészi hivatal	1667	—
32	Nyomári „Fekete és Miklós“ alapítv.	420	22
33	Sajóvadnai tanítói hivatal	408	67
34	Sajóvadnai egyház egyházfentartási alap	4111	32
35	Sajóvadnai egyház „orgona-alap“	557	72
36	Visnyói „kenderföld-alap“	63	17
37	Szendrői „orgona-alap“	557	72
38	Felsőnyárádi „Debreczeni Gábor“ alapítvány	517	46
39	Abod ref. templomépítési alap	912	11
40	Nagy Péter alapítvány	100	—
41	Zilizi lelkészi hivatal	75	—
42	Sajókápolnai ref. tanítói hivatal	840	—
43	Zilizi „úrasztali alap“	140	50
44	Zilizi „templomépítési alap“	399	30
45	Sajószentpéteri egyház	7000	—
46	Zilizi „konfirmációi alap“	28	72

Sorszám	A tőketulajdonos neve	Tőkeösszeg	
		korona	fillér
47	Sajószentpéteri ref. lelkészi hivatal . . .	10478	—
48	Zilizi „vasútkisajátítási összeg“ . . .	450	30
49	Sajószentpéteri kántori hivatal	1345	—
50	Zilizi „Szabó János-alap“	200	—
51	Sajószentpéteri segédlelkészi hivatal . .	1270	—
52	Zilizi „fa-alap“	400	—
53	Sajószentpéteri tanítói hivatal	1560	—
54	Sajókápolnai „egyházfentartási alap“ . .	1202	21
55	Varbói „Apostol alapítvány“	200	—
56	Lelkész-értekezleti tőke	744	12
57	Bánhorváti „Serényi-alap“	150	—
58	Zilizi tanítói hivatal	306	—
59	Bánhorváti „köszén- és magtár-tőke“ . .	58	42
60	Szendrői egyház magtár-tőke	3337	26
61	Sajóbabonyi ref. lelkészi hivatal	1100	—
62	Berentei ref. tanítói hivatal	432	—
63	Boldvai tanítói hivatal	416	80
64	Berentei ref. lelkészi hivatal	1189	—
65	Ládbessenyői egyház	200	—
66	Berentei egyház	743	76
67	Ládbessenyői lelkészi hivatal	160	—
68	Kondói tanítói hivatal	203	46
69	Ládbessenyői tanítói hivatal	100	—
70	Nagybarczai ref. egyház	4736	16
71	Svingor József egyházm. dékán kauciója	8000	—
72	Mályinkai énekkar	61	74
73	Sajókazai „Herke-alap“	4200	—
74	Rudobányai tanítói hivatal	177	10
75	Nagyvisnyói „Fövenyesi-alap“	400	—
76	Disznóshorváti ref. egyház	4743	65
77	Sajókazai „Vadnay Rudolf-alap“	2000	—
78	Rudobányai ref. lelkészi hivatal	751	60
79	Balajti „Koós Pál-alap“	50	58
80	Sajólászlófalvai ref. lelkészi hivatal . .	942	—
81	Mályinkai ref. egyház	1000	—
82	Sajólászlófalvai tanítói hivatal	220	—
83	Parasznyai „egyházfentartási alap“ . .	568	72
84	Sajólászlófalvai ref. egyház	1646	77

Sorszám	A tőketulajdonos neve	Tőkeösszeg	
		korona	fillér
85	Bántapolcsányi egyház	1792	48
86	Nagyvisnyói lelkeszi hivatal-alap . . .	284	—
87	Boldvai „Kecskés—Komjáthy-alap . .	130	69
88	Dédesi magtár-tőke	591	51
89	Boldvai ref. lelkészi és tanítói hivatal	100	—
90	Szendrői ref. egyház	1756	95
91	Boldvai ref. lelkészi és tanítói „fa-alap“	90	—
92	Sajóbábonyi ref. egyház	1000	—
93	Radostyáni ref. egyház	3063	54
94	Rudobányai ref. egyház	1381	19
95	Parasznyai „orgona-alap“	1808	79
96	Szentjakabi ref. tanítói hivatal	2151	07
97	Felsőbarczikai ref. lelkészi hivatal . .	918	90
98	Szilvásváradi ref. lelkészi hivatal . . .	2530	—
99	Disznóshorváti ref. lelkészi hivatal . .	2374	—
100	Disznóshorváti tanítói hivatal	1210	—
101	Sajóecsegi egyház „orgona-alap“	310	71
102	Boldvai ref. egyház	3531	66
103	Nagybarczai egyház „templomépítési tőke“	9358	15
104	Parasznyai ref. egyház „építési pénztár“	899	66
105	Felsőnyárádi ref. egyház	2355	—
106	Balajti ref. egyház	476	26
		180466	95

III.

Egyházmegyei h.-ügyész jelenti, hogy Dr. Sáfrán Dezső hagyatékából az egyházmegyét érdeklő iratokat átvette, e pénztárt érdeklő ügyek behajtás alatt nincsenek.

Tudomásul vették.

IV.

Az egyházmegyei számonvevőszék a Svingor József dékán által felmutatott számadásokat, értékpapírokat megvizsgálván, mindent a legnagyobb rendben talált, a pénztári maradvány gyanánt jelentkező

összeget dékán készpénzben a számvevőszék előtt felmutatta, így az egyházmegyei számonvevőszék indítványozza a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés előtt, hogy részére az 1912-ik évre a felmentvényt megadni méltóztassék.

V.

Ezen jegyzőkönyv tudomásvétel és jóváhagyás végett a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés elé terjesztelik.

Kelt mint fent.

Vadászy Pál,
esperes.

Ragályi Béla,
gondnok.

Mint számottvevőszék elnökei.

Ambrus István,
h.-ügyész, jegyző.

Tudomásúl szolgál. Pénztárnoknak a felmentvény a szokásos fentartás mellett megadatik.

22. Gyámügyi választmány beterjeszti a Vadnán ápril hó 1-én felvett következő jegyzőkönyvét:

JEGYZŐKÖNYV

felvétellett Sajóvadnán 1913. évi április hó 1-ső napján tartott gyámügyi választmányi ülésről.

Jelen vannak alulírottak.

1. Svingor József egyházmegyei pénztárnok bemutatván az egyházmegyei gyámútról vezetett számadását az 1915. évről, kitént:

Évi bevétel	10095 kor. 36 fill.
Kiadás	9800 „ 30 „
Pénztári maradvány	295 kor. 06 fill.

mely készpénzben felmutattatott.

A tár állása:

Pénztári maradvány	295 kor. 06 fill.
Kamatozó tőkében	51734 „ 51 „
Kamathátrálék	999 „ 42 „
Régi és újabb hátrálékokban	619 „ 44 „
Összesen	53648 kor. 43 fill.

A tőke állomány:

1913 március 7-én	51734	kor.	51 fill.
1912 március 12-én volt	50622	„	99 „
Tőkeszaporodás	1111	kor.	52 fill.

Ezen számadás, valamint a tőke bevételi és kiadási napló könyvek megvizsgáltván, jóváhagyatott, a pénztárnoknak ezzel szemben a felmentvény megadása véleményeztetik.

2. Egyházmegyei h.-ügyész jelenti, hogy néhai Sáfrán Dezső dr., volt ügyésztől az egyházmegyét érdeklő iratokat további ellátás végett átvette.

Tudomásul vétetik.

3. A tár állása megállapításánál a 4. tétel alatt 619 kor. 44 fill. szerepelvén, az itt 3. tétel alatt Csontó Károlyné és 9. tétel alatt özv. Szabó Józsefné lelkészözvegyektől ez ideig a férjeik után hátrálékban maradt 16 és 16 korona ez ideig járulékokból az alapszabály szerint le nem vonatván, véleményeztetik, hogy annak levonására az özvegyi járulékokból a dékán utasíttatik.

4. Javasoljuk, hogy az egy régi lelkészözvegy 80 kor. évi illetéke 90 kor.-ra, az új gyámtárból is jogosított lelkészözvegyek eddigi 280 kor. illetménye a jövő 1913-ik évtől kezdődőleg évi 300 kor.-ra emeltessék.

5. Javasolja gyámpénztári választmány, hogy a korpótlékban részesülő lelkészek minden korpótlék után évi 4—4 koronának, mint gyámtári járuléknak befizetésére köteleztessenek az eddig fizetett összegben felül, hogy özvegyeik és árváik a tár állásának megfelelő magasabb járulékból részesülhessenek.

II. Gyűlés tartási alap:

Bevétel	5597	kor.	21 fill.
Kiadás	5584	„	62 „
Pénztári maradvány	12	kor.	59 fill.

A tár állása:

Pénztári maradvány	12	kor.	59 fill.
Kamatozó tőkében	25438	„	73 „
Kamathátralékban	569	„	36 „
Összesen	26020	kor.	68 fill.

A tőkeállomány:

1913 december 31-én . . .	25438 kor. 73 fill.
1911 „ 31-én volt	24296 „ 09 „
Tőkeszaporodás	1142 kor. 64 fill.

Miután a tár anyagi helyzete megengedi, javasoltatik, hogy úgy az őszi, mint a tavaszi gyűlést tartó egyházak a jövőben 600—600 koronában részesíttessenek.

III. Bárczay-alapítvány:

Bevétel	569 kor. 23 fill.
Kiadás	522 „ — „
Maradvány	47 kor. 23 fill.

A tár állása:

Készpénz. pénzt. maradv.	47 kor. 23 fill.
Tőkében	2670 „ 67 „
Kamathátrálékban	84 „ 09 „
Összesen	2801 kor. 99 fill.

Tőkeállomány:

1912 december 31-én . . .	2670 kor. 67 fill.
1911 „ 31-én . . .	2520 „ 67 „
Tőkeszaporodás	150 kor. — fill.

IV. Somossy-alapítvány.

Bevétel	82 kor. 34 fill.
Kiadás	2 „ 50 „
Maradvány	79 kor. 84 fill.

A tár állása:

Pénztári maradvány	79 kor. 84 fill.
Kamatozó tőkében	488 „ — „
Kamathátrálékban	9 „ 44 „
Összesen	577 kor. 28 fill.

Tőkeállomány :

1912 december 31-én . . .	488 kor. — fill.
1911 „ 31-én . . .	488 „ — „
Tőkeszaporodás nincs.	

Szakall-alapítvány.

Bevétel	446 kor. 34 fill.
Kiadás	337 „ — „
Maradvány	109 kor. 34 fill.

A tár állása :

Pénztári maradvány	109 kor. 34 fill.
Kamatozó tőkében	1976 „ — „
Kamathátralékban	36 „ 96 „
Összesen	2122 kor. 30 fill.

Tőkeállomány :

1912 december 31-én . . .	1976 kor. — fill.
1911 „ 31-én . . .	1902 „ — „
Tőkeszaporodás	74 kor. — fill.

VI. Iskolai könyvek alapja :

Bevétel	577 kor. 89 fill.
Kiadás	552 „ 50 „
Maradvány	25 kor. 39 fill.

A tár állása :

1912 december 31-én . . .	
Pénztári maradvány	25 kor. 39 fill.
Kamatozó tőkében	970 „ — „
Kamathátralék nincs.	
Összesen	995 kor. 39 fill.

Tőkeállomány :

1912 december 31-én . . .	970 kor. — fill.
1911 „ 31-én . . .	920 „ — „
Tőkezaporodás .	50 kor. — fill.

Mindezen számadásokra a dékán részére a felmentvényt javasoljuk.

Kelt mint fent.

Botos József,
egyházi elnök.
Bárczay László,
világi elnök.

Bónis Aladár,
Barna Gyula,
Ambrus István,
h. ügyész s.-jegyző.

Közgyűlésünk midőn e jegyzőkönyvet tudomásul veszi, dékánnak a felmentvényt a szokásos fentartással megadja. S egyben a gyámtár, illetve számszék javaslataira következő határozatokat hoz :

a) Utasítatik dékán, hogy úgy a Csontó Károly, mint a Sz. Szabó József által be nem fizetett 16—16 kor. illetéket az illető özvegyek évi jutalékából vonja le.

b) A régi lelkész-özvegyek 90, az új gyámtárból is jogosított lelkész-özvegyek pedig 1913. január 1-től 300 korona évi segélyben részesülnek.

c) A korpótlékban részesülő lelkészek korpótlékaik után évi 4—4 korona gyámtári járulék befizetésére köteleztetnek.

d) A tavaszi gyűlésttartó egyház 600, az őszi gyűlésttartó egyház 560 koronát kap. A kerületi gyűlésttartó egyház pedig 1600 korona segélyben részesül gyűléstartási pénztárunkból.

e) Indítvány folytán kimondja közgyűlésünk, hogy a Szakal-alapítvány 1600 korona tőkéje után járó kamatot fogja adni esperesünk azon miskolczi ref. főgimnáziumban járó felsőborsodi papfiúnak, akit erre a tanári kar érdemesnek ítél.

23. Olvastatott az egyházmegyei építkezési szabályrendelet elkészítésére kiküldött bizottság alábbi munkálata:

Építkezési szabályrendelet-tervezet a felsőborsodi református egyházmegye közgyűléséhez.

I. Az építkezési bizottság célja s szervezete.

1. §. A felsőborsodi ref. egyházmegye a kötelékébe tartozó egyházközségek építkezéseinek irányítása s ellenőrzése, illetve az építkezéssel kapcsolatos érdekeiknek minden irányban lehető megóvása céljából építkezési bizottságot alakít.

2. §. Az építkezési bizottság 2 egyházi, 2 világi tagból és egy szakértőből áll, kiket az egyházmegyei közgyűlés választ 10 évre. A 2 világi tag egyikeül mindig az egyházmegyei ügyész választandó. Elnöke az építkezési bizottságnak a hivatalkorra nézve legidősebb tag.

II. Engedélyezés alá eső építkezések:

3. §. Csak előzetes engedélyezés alapján eszközölhetők az alább felsorolt építkezések:

a) Templomok, tornyok, haranglábak és iskolák építése.

b) Lelkeszi, tanítói lakások, bérházak építése.

c) Minden olyan gazdasági melléképület emelése, amely tartós használatra építtetik.

d) Bármely eddig más célra szolgált épületnek, vagy épületrésznek lakás céljára való átalakítása.

e) Tetőzetnek a fedélszerkezet megbontásával járó átalakítása, vagy javítása.

f) A tetőzetek fedőanyagainak megváltoztatásával járó javítások eszközlése.

g) Előzetes engedélylyel épült bármely rendeltetésű épületnél a főfalak, illetve főtartók megbontásával járó javítások eszközlése.

4. §. Az előző szakaszban fel nem sorolt s 500 korona költséget meg nem haladó építkezések, javítások előzetes engedély nélkül eszközölhetők, kivéve azon esetet, ha a már megkezdett építkezés ellen a hatóság kifogást emel, mely esetben az építkezés félbeszakítandó s az engedély kikérendő.

III. Engedélyező eljárás:

5. §. Az építkezési vagy átalakítási engedély iránti kérelem mindenkor az esperesi hivatalhoz adandó be. E kérvényhez csatolandó a képesített építőiparos, vagy mérnök által készített tervrajz 1 példányban, továbbá a költségvetés, műszaki leírás s új építkezéseknél a helyszínrajz is, a presbitériumnak az építési költségek fedezésére, a tevé és költségvetés elfogadására vonatkozó határozataival.

6. §. 2000 koronát meghaladó építkezéseknél a presbitérium saját kebeléből 3 tagú építettő bizottságot köteles választani az építés ellenőrzésére.

7. §. Az építkezési terv és szerződés jóváhagyására az építkezési bizottság javaslata alapján mindenkor az egyházmegyei közgyűlés illetékes. Rendszerkívüli sürgős esetekben az egyházmegye utólagos jóváhagyása mellett az engedélyt az elnökség is megadhatja.

8. §. Az építettő egyházak megkeresésére az egyházmegyei szakértő is elkészítheti a szükséges terveket és költségvetéseket. Azokra azonban a műszaki vélemény az államépítészeti hivataltól is új építkezéseknél mindenkor, nagyobb átalakításoknál az építési bizottság javaslatához képest, kikérendő.

9. §. Az esperesi hivatalhoz beterjesztett összes építkezési iratok az építkezési bizottságnak kiadatnak, mely azokat — szükség esetén helyszíni szemle tartásával is kapcsolatban — alaposan megvizsgálja s véleményes javaslatával az egyházmegyei közgyűléshez vagy 2000 koronát meg nem haladó építkezés esetén az egyházmegyei elnökséghez (7. §.) beterjeszti. A helyszíni szemle folytán célszerűnek látszó esetleges változtatások az egyházi előjárósággal megtárgyalandók s az ily szemle költségeit az építettő egyház viseli.

10. §. Az elfogadott terv és költségvetés alapján az építkező egyház a munkálatokat árlejtés útján adja ki. Az árlejtés csak kivételesen s házilag való építkezésnél mellőzhető. Ha több vállalkozóra bízott a munka, az egyházmegyei ügyész közreműködésével mindeikkel külön szerződés kötendő. A megkötött szerződések csak az építkezési bizottság jóváhagyása után lépnek érvénybe, miért is a bizottságnak bemutatandók.

11. §. Az építkezési engedélyt az elfogadott terv és jóváhagyott szerződés, továbbá az egyház megfelelő határozatai alapján az egyház-

megyei közgyűlés vagy a 7. §-ban említett kivételes esetben az egyházmegyei elnökség adja ki, mely alkalommal az iratok az építő egyháznak visszaadandók.

12. §. Építkezéseknél a vármegyei építkezési szabályrendelet és mindenkor kötelező s az építkezés csakis az illetékes egyházi és közigazgatási hatóság határozatainak jogerőre emelkedése után kezdhető meg.

IV. Az építkezésre vonatkozó rendelkezések.

13. §. A szabályszerű egyházlátogatóságok kötelesek a vizsgálatukra bízott egyházak épületeit gondosan megvizsgálni s annak eredményeként az esetleges javításokra, vagy az elavult épületek újra építésére az érdekelt egyházak előjáróságát jegyzőkönyvileg felhívni, s erről az esperesi hivatalhoz külön jelentést tenni, aki ezen jelentést a legközelebbi egyházmegyei gyűlés elé terjeszti intézkedés végett.

14. §. Az érdekelt egyház előjárósága a szabályszerű egyházlátogatóság eljárása ellen jogosult 15 napon belül óvást emelni az esperesi hivatalnál, amely esetben az esperes azonnal intézkedik, hogy az egyházmegyei építkezési bizottság a helyszínére kiszálljon s a panasz tárgyában vizsgálatot tartson. Az egyházmegyei közgyűlés, az egyházmegyei építkezési bizottság javaslatának figyelembevételével, hozza meg a vitássá vált ügyben határozatát. Az elkéssetten beadott óvás figyelembe nem vételik.

15. §. Azon egyház előjárósága, amely az egyházmegyei közgyűlés által épülete javítására, vagy újjáépítésére utasítva lett, felelőség terhe alatt, köteles az építkezés iránt a megfelelő intézkedéseket akként megtenni, hogy az építkezés a következő polgári évben akadály nélkül végrehajtható legyen.

16. §. Minden épület a célnak megfelelően szilárd alapzattal, a tető súlyát könnyen elbíró falazattal, szilárd fedélszerkezettel s a tűzbiztonsági és közegészségügyi követelményeknek megfelelően építendő. A 2·5 méternél magasabb fő- és középfalak falkötő vasakkal látandók el.

17. §. Templomok, iskolák, lelkész és tanítói lakások csakis tűzállóanyaggal fedhetők; a melléképületek is lehetőleg tűzállóanyaggal fedendők. Faszindely — a melléképületekre is — csak kivételesen

alkalmazható fedőanyagúl. Más tűzveszélyes fedőanyag (szalma, nád) egyáltalán nem engedélyezhető.

18. §. Lelkészek részére legalább 3 lakószoba s egy hivatalos szoba, tanító részére legalább 2 lakószoba készítendő a konyhán, kamarán, pincén s egyéb szükséges melléképítményeken kívül. Minden lakásban legalább 2 lakószoba szélessége 4, hosszúsága 5 méternél, a konyha szélessége 3 méternél, hosszúsága 4 méternél kevesebb nem lehet. Minden lakószoba padlózattal látandó el.

19. §. A megállapított méretek teljesen új építkezéseknél pontosan betartandók, régi épületek átalakításánál, vagy bővítésénél pedig a méretek nagysága lehetőleg megközelítendő.

20. §. A lakószobák padlózata a külső földszinttől számítva legalább 0·5 méterrel magasabbra emelendő s a szobák belső magassága 3 méternél kevesebb nem lehet. A lakószobák külső és belső ablakkal ellátandók. A szabadba nyíló lakószobák lehetőleg kerülendők s ahol el nem kerülhetők: kettős ajtóval látandók el.

21. §. Az építkezések csak erre képesített építőiparos alkalmazásával 10⁰/₀ ovadékképes biztosíték letétele s legalább 1 évi felelősség kikötése mellett eszközölhetők, amelynek biztosítására az építési összeg 5⁰/₀-a visszatartandó.

22. §. Az illemhelyek, amennyiben nem az épület belsejében helyeztetnek el, a teleknek lehetőleg eltakart részén építendőek és pedig a kútaktól legalább 10 méter távolságban. Minden illemhely legalább 1·5 m. mély emésztő gödörrel s zárható ajtóval felszerelt felépítménnyel látandó el. Az emésztő gödrök legalább 0·15 méter vastag, vízálló cémenttel vakolt kő, vagy téglafalazattal látandók el.

23. §. Állandó használatra szánt kútak, illemhelyek s trágyatelepektől legalább 10 m. távolságban készíthetők s a földszinten legalább 0·80 m. kávéval látandók el.

24. §. Sertés és baromfiólak a teleknek alkalmas részén úgy helyezendők el, hogy azoknak a lakóházaktól való legkissebb távolsága 10 m. legyen.

V. Iskolaépítkezésre vonatkozó különös rendelkezések:

25. §. Az iskolák építésénél a fokozottabb tűzbiztonsági és egészségügyi követelményeknek megfelelően vakolt mennyezet készítenendő. A tantermek külső-belső ablakkal egyaránt ellátandók s az

ablakoknak legalább 2 m. magasaknak s 1 m. széleseknek kell lenniök s úgy helyezendők el azok, hogy a padban ülő tanulók a világosságot balkéz felől kapják.

26. §. A tanterem ajtaja sem a tanító előszobájába, sem a szabadba nem nyilhat: ugyanezért feltétlenül külön előszobával látandó el. Úgy a tanterem, mint az előszoba ajtajának legalább 2 m. magas s 0·90 m. széles belvilággal kell bírnia s úgy alkalmazandók, hogy kifelé nyiljanak.

27. §. A tantermeknek oly nagyoknak kell lenniök, hogy minden gyermekre legalább 4 m³ levegő jusson. Belső magasságuk 4 m.-nél kevesebb nem lehet.

28. §. Iskoláknál az illemhelyek az iskolai épületen kívül fiúk és leányok számára elkülönítve a tankötelesek számának megfelelő nagyságban építendők. A fiúk helyisége vízlevezető csatornával is ellátandó. Az emésztő gödrök legalább 2 m. mélyre s 0·20 m. vastag kő vagy téglá, vízálló cémennel vakolt falazattal építendők.

29. §. Az illemhelyek s a tanítói lakáshoz szükséges gazdasági épületek akként helyezendők el, hogy azok az iskola levegőjét meg ne fertőzzék.

VI. Az épületek átvétele.

30. §. E szabályrendelet értelmében előzetes engedély alapján emelt épületek csak az egyházmegyei építető-bizottság felülvizsgálata alapján vehetők át.

VII. Felelősség, végrehajtás.

31. §. E szabályrendeletben foglalt kötelezettségek teljesítéseért az illetékes egyének vagyoniilag felelősek. Ezen kívül az itt foglalt rendelkezések elmulasztása, vagy áthágása az E. T. V. t.-c. 34. §. A. 1., 2., 4. és 6. pontjaiba ütköző fegyelmi vétség.

32. §. Az egyházmegyei elnökség köteles e szabályrendeletben foglaltak végrehajtása felett őrködni.

33. §. E szabályrendelet végleges jóváhagyás után azonnal életbe lép.

Beterjesztik :

Bárczay László és
Szentmártoni Dániel.

Közgyűlésünk a munkálatot egész terjedelmében elfogadja, megerősítés végett a főt. egyházkerületre felterjeszti s őszi gyűlésünktől kezdődőleg életbe léptetni határozza.

24. Kazay Géza laki lelkész rámutatva a vándorgyűlések tartásával járó nehézségekre, indítványozza, hogy a tavaszi gyűlések állandóan Sajószentpéteren tartassanak.

Ezen indítvány érdemleges elbírálása őszi gyűlésünkre halasztatik.

25. A mult tavaszi egyházkerületi gyűlés jegyzőkönyvének 81-ik jegyzőkönyvi pontjára vonatkozólag az egyházlátogatók jelentése alapján megállapítja közgyűlésünk, hogy

a templomi jelek a főhatósági rendelkezéseknek megfelelően a meghatározott napokon és célokra kellő felhívás mellett kitétetnek s a begyűlt adományok elszámoltatnak. Erről a főt. egyházkerület értesítendő.

26. Esperes jelenti, hogy a berentei egyház múlt évi tavaszi gyűlésünk jegyzőkönyvének 22. i) pontjában megállapított kötelezettségének már eleget tett s a helyettes-lelkész jelentése szerint 169 korona beküldetett az egyházmegyei pénztárba.

Tudomásul szolgál.

27. Esperes jelenti, hogy a tornaszentjakabi egyház 1911. évi őszi gyűlésünk jegyzőkönyvének 47. pontjában megállapított köteletségét még máig sem teljesítette.

Ez ügy további nyilvántartásban marad és ismételten is utasítja közgyűlésünk fenti egyházat, illetve annak lelkészét, hogy folyó évi július hó 1-ig múlhatatlanul tegyenek eleget kötelezettségüknek, miről őszi gyűlésünkre jelentést tegyenek.

28. Némedi József lelkész jóváhagyás végett beterjeszti a dédesi egyház és a m. kir. vallás és közokt. minisztérium képviselőjében Hidvégi Benő kir. tanfelügyelő között kötött szerződés 3 eredeti példányát.

Mivel az E. T. VI. t.-c. 8. §. *b)* pontjának határozott utasítása ellenére és ugyanazon §. *a)* és *c)* pontja utolsó előtti kikezdésének mellőzésével történt a szerződés megkötése, közgyűlésünk a bemutatott szerződést ilyen formájában jóvá nem hagyhatja, hanem utasítja a dédesi egyházat, hogy az E. T. VI. t.-c. 8. §-ban foglalt utasítások szigorú betartásával kössön újabb szerződést s azt őszi gyűlésünkre terjessze fel.

29. Barna Gyula tanácsbíró beterjeszti a rakaczaszendi és szentjakabi volt két felügyelő lelkész fuvardij-jegyzékét s egyszersmind javasolja, hogy készkiadásaik megtérítésén kívül Szentmártony Dánielnek 300 korona s Almássy Lajosnak 200 korona tiszteletdíjat állapítson meg közgyűlésünk. Szentmártony Dánielnek azért állapítandó meg 100 koronával több, mert a teljesített munka mennyisége indokolja azt.

Közgyűlésünk a javaslatot elfogadja és utasítja fenti 2 egyház gondnokait, hogy a rakaczaszendi egyház pénztárából Szentmártony Danielnak 119·59 korona fuvardíjat s azonfelül 300 kor. tiszteletdíjat, Almássy Lajosnak 57·80 kor. fuvar s 200 kor. tiszteletdíjat, a szentjakabi egyház pénztárából pedig előbbinek 8 kor. s utóbbinak 25 kor. fuvardíjat fizessenek ki.

30. Barna Gyula tanácsbíró múlt őszi gyűlésünk jegyzőkönyvének 51. pontjára jelenti, hogy Szentmártony Dániellel együtt megjelent a meszesi egyházban, a panasz tárgyát képező ügyben vizsgálatot tartott és beterjeszti a presbiteri gyűlés jegyzőkönyvét is, mely szerint a vitás ügy békésen elintéztetett.

E békés megegyezés ellen azonban Almássy Lajos lelkész és Erdős Károly tanító, jöllehet a megegyezést ők is aláírták s magukra nézve kötelezőnek elismerték, folyó hó 2-án kelt közös beadványukban tiltakoznak s kérik közgyűlésünket a kötött egyezés megsemmisítésére.

Közgyűlésünk tanácsbíró jelentését tudomásul veszi, a kérelmet pedig nem teljesíti, mivel az egyház és bel-

hivatalnokok között létrejött egyezség megsemmisítéséhez az egyházmegyei közgyűlés hatáskörrel nem bír.

31. Erdős Károly meszesi tanító kérelmezi, hogy mivel részére az állam csak 62 kor. tandijkárpótlást ad, holott a konvent e címen 136 koronát adott s azt a 62 kor. levonásával még ma is adja az egyháznak, e 2 összeg közötti különbözet fizetessék ki részére az egyház pénztárából.

Közgyűlés folyamodó kérelmét teljesíti és útásítja az egyház gondnokát, hogy a 2 összeg közötti különbözetet, vagyis évenként 73 koronát fizessen ki az egyház pénztárából a tanító részére mindaddig, míg azt a konvent folyósítja.

32. Olvastatott az edelényi egyházi előjáróság kérvénye, melyben arra kéri közgyűlésünket, hogy a csatolt iskolaépítési terv és költségvetés, továbbá a presbyteri és közgyűlési határozatok alapján megengedni méltóztassék, hogy iskola és tanítói lakását a kor igényei szerint felemeltesse, kibővítsesse. Ez építkezés 6659 koronába kerül, melyből 1000 koronát az egyház pénztára fedez; míg a hiányzó 4659 koronát rendkívüli egyházi adóként fogják kivetni. Ha azonban a kivetendő összeg a kívánt időre be nem folya: akkor engedtesék meg az edelényi egyházközségnek, hogy 4000 koronát kölcsönvehessen az egyházkerületi pénztártól. Egyben arra is kéri közgyűlésünket, hogy a kivetési lajstrom és szerződés, meg a felveendő kölcsönkötvény megerősítésével elnökséget bíznánk meg.

Közgyűlésünk a legnagyobb örömmel veszi tudomásul az iskola és tanítói lakás felépítését. Az állami építészeti hivatal által felülbírált s helybenhagyott tervet és költségvetést elfogadja, megerősíti. A 4659 korona rendkívüli adóként kivetendő összeget engedélyezi. Ugy szintén engedélyezi a tervbe vett kölcsönnek felvételét is. Elnökségét pedig felhatalmazza, hogy a még hiányzó iratok megerősítését a törvény korlátai között eszközölni szíveskedjék.

E jegyzőkönyvi pont tisztelettel felterjesztetik a főt. egyházkerületi közgyűléshez.

33. Olvastatott a damaki egyházi előjáróság kérvénye, mely 8 darab melléklettel felszerelve arra kéri közgyűlésünket, hogy a tervbe vett templom-torony nagymérvű kijavítását, majdnem újból való felépítését engedélyezni méltóztassék. A bemutatott terv és költségvetés az állami építészeti hivattal is felülbíráltatott. A hívek 16000 koronás építési szerződés szerint Grenyo Bertalannak adták át a munkát, aki július 1-ig köteles az építkezést bevégezni. Úgy-szintén csatolják azon kimutatást is, melynek tanúsága szerint Nagy Ferenc lelkész 4593 koronát gyűjtött, részint építkezésre, részint új orgonára, melyet Ország Sándornál már meg is rendeltek. Kivetést azért nem eszközölnek most, mert a közel múltban a csekély népességű egyház új paplakot és iskolát emelt önerejéből. A szükséges összeget az egyház tulajdonát képező földjeire felveendő törlesztéses kölcsönből akarják fedezni, minek kamatja máris fedezve van. Úgy a szerződések megerősítését, mint a kölcsön felvételére az engedély megadását kéri.

Közgyűlésünk a legnagyobb örömmel vesz tudomást a nemes buzgalmú és áldozatkész damaki egyház építkezéseiről. A tervet, költségvetést, templomépítési és orgonaépítési szerződéseket megerősíti. Az önként megajánlott 4593 koronáért lelkésznek s az egyháztagoknak köszönetét és elismerését nyilvánítja; úgyszintén a szekeres és gyalogmunkálatok elvállalásáért is. A szükséges törlesztéses kölcsön felvételére az engedélyt megadja. Felterjesztetik.

34. Olvastatott Barna Gyula disznóshorváti lelkész kérvénye, melyben arra kéri közgyűlésünket, hogy az egyház „Egyházfentartási alap szabályrendeletét“ tudomásul venni s megerősíteni méltóztassék. Egyben azt is indítványozza, hogy rendelné el közgyűlésünk minden egyházra kötelezőleg az egyházfentartási alapok mielőbbi megteremtését.

Közgyűlésünk a presbyteri és közgyűlési határozatokkal felszerelt „Egyházfentartási alap szabályrendeletét“, midőn készséggel és elismerésének nyilvánítása mellett a legnagyobb örömmel megerősíti, ugyanekkor elrendeli, hogy lehetőség szerint minden kebelbeli egyház gondoskodjék egyházfentartási alapok létesítéséről.

A mellékelt szabályrendeletet függelék gyanánt — tanúságul — jegyzőkönyvében is kinyomatja.

35. Olvastatott a berentei egyház előjáróságának kérvénye, melyben arra kéri közgyűlésünket, hogy az államépítészeti hivatal által is jóváhagyott iskolai tervet és költségvetést megerősíteni méltóztassék. Úgyszintén csatolja presbyteri és közgyűlési határozatokkal felszerelve azon kivetési lajstromot is, mely szerint ők az új iskolát a kerülettől 20 évre felveendő kölcsönből akarják felépíteni, miután erre most a maguk erejéből teljesen képtelenek. Kérik az összes iratok jóváhagyását.

Közgyűlésünk bár a legnagyobb elismeréssel fogadja e maroknyi, de törekvő egyház minden szükséges okirattal felszerelt abbeli kérvényét, hogy a régi rozoga iskola helyére a kor igényeinek megfelelő díszes iskolát és tanítói lakást óhajt emelni. De tekintve azt, hogy az egyház csekély lélekszámú és szegény és 60—80 gyermek aligha lesz valaha iskolájában; tekintve, hogy rozszant parochiája is újjáalakítást igényel; tekintve, hogy a 20000 korona építkezési összegre ma még egy fillér fedezet sincs, mint a 20 évre felveendő és visszatérítendő kölcsön: közgyűlésünk utasítja presbyteriumot, hogy az iskolás növendékek létszámának, vagyis a tényleges szükségletnek megfelelő olcsóbb tervet és költségvetést készíttessen. Az elnökséget pedig felhatalmazzuk az iskola építkezéssel együtt járó összes iratok kölcsönfelvételi kötvények megerősítésére.

36. Almássy Lajos meszesi lelkész jelenti, hogy a parochiális belsőségen a saját költségén egy kis szinkét építtetett, melynek értékét a meszesi egyház az ő eltávozása esetén köteles lesz megtéríteni. Egyszersmind a becsatolt presbyteri és közgyűlési jegyzőkönyvek alapján kéri e beépítkezés tudomásul vételét s az egyházra vonatkozólag a visszatérítési kötelezettség kimondását.

Közgyűlésünk a kérelmet teljesíti, azonban utasítja lelkészt és presbyteriumot, hogy az egyházkerületi szabályrendeletnek megfelelően (1912. évi őszi egyh. ker. jkönyv

függelék IV. II. szakasz 4 p.) a tulajdonjogra és beruházási költségekre nézve írásbeli szerződést kössenek s azt őszi gyűlésünkre terjeszszék be.

X 37. Olvastatott a radostyáni egyház hiveinek kérvénye, melyben panaszolják, hogy összes egyházi épületeik mind elhagyatott állapotban s rossz karban vannak s egyetlen feles lelkész sem hajlandó belemenni az építkezés vezetésével járó nehéz és felelősségteljes munkálatokba, miért is kéri Vladár József nyugalomba vonult lelkész visszarendelését, mint akinek bölcs vezetése mellett remélik elérhetni, hogy a rájuk váró nagy építkezéseket sikeresen végrehajthatják.

Közgyűlésünk folyamodó egyház kérelmét méltányolva, Vladár József lelkészt az építkezési munkálatok vezetésére és körültekintő, gondos felügyeletére elkötelezi. Egyben felkéri Esperesünket, hogy e nehéz feladatok elvégzésében a hajlott korú lelkészt támogatni szíveskedjék.

38. A balajti ref. egyház előjárósága az újonnan kiállított tanítói díjlevél megerősítését kéri.

Közgyűlésünk a bemutatott díjlevelet meg nem erősítheti, hanem azzal adja vissza a balajti egyház előjáróságának, hogy a főszolgabíró útján az új javadalmazási összeírást s a kántori jövedelemnek a tanítói jövedelemtől való pontos szétválasztását kérelmezze.

39. A sajióivánkai ref. egyház előjárósága az újonnan kiállított tanítói díjlevél megerősítését kéri.

Közgyűlésünk a bemutatott díjlevelet megerősíti s hasonló eljárás végett a főt. egyházkerületre felterjeszti.

40. Barna Gyula dísznóshorváti, Horváth János balajti, Kerekes János barczikai lelkészek egyházaik énekkarának alapszabályait bemutatják 2—2 példányban megerősítés végett.

Közgyűlés a bemutatott alapszabályokat megerősíti s azoknak egy példányát az egyházmegyei levéltárban elhelyez-

tetni, egy példányát pedig az illető egyházaknak kiadatni rendeli.

41. Botos József paraszniai lelkész hivatkozva arra, hogy a lelkészi nyugdíjintézet tagjai közé az 1894. évi „Jelentő-ív“ alapján 1615 korona 74 fillérrel vétetett fel; úgy de lelkészi jövedelme a paraszniai határ alatt fekvő részén eladása folytán 1899 év óta 8112 korona tőke vagyonnal, illetve ennek 5%-os kamatával: 405 kor. 60 fillérrel szaporodott, mely évenkénti kamat, mint jövedelem-többlet nyugdíjtagsági ívébe tévedésből nem vétetett fel: kéri, hogy e tárgyban a mélt. konventhez intézett s egyidejűleg becsatolt kérvénye illetékes helyre terjesztessék fel.

Közgyűlésünk folyamodó kérelmét jogosnak és méltánynosnak találva, beadványait kedvező elintézés végett felettes hatóságunk útján a mélt. konventhez pártolólág felterjeszti.

42. Olvastatott Botos József paraszniai lelkész kérvénye, melyben 65 éves korára s megrendült egészségi állapotára hivatkozva, káplántartási jogának megállapítását, s a megfelelő káplántartási kongrua kieszközlését kérelmezi.

Közgyűlésünk tudomás szerint is, de meg a betegesztett orvosi bizonylat alapján is meggyőződve arról, hogy folyamodó lelkésztársunk tényleg komoly beteg, s népes egyházában s az ahoz tartozó bányatelepeken és szórványokban a mindinkább felszaporodó lelkészi teendőket előre láthatólag hosszú időn át nem végezheti, káplántartási jogosultságát megállapítja, s a szükséges felsőbbhatósági intézkedés végett folyamodó okmányait a főt. egyházkerületre pártolólág felterjeszti.

43. Olvastatott Svingor József vadnai lelkész beadványa, melyben felemlítve azt, hogy immár 66-ik életévét tölti be, 38 év óta szolgál mint rendes lelkész, 23 év óta működik mint egyházmegyei tanácsbíró, s 22 év óta mint egyházmegyei pénztárnok; továbbá hivatkozva arra, hogy e hosszú időn át végzett sokirányú elfoglaltatás munkaerejét s egészségi állapotát annyira meggyengítette, hogy

a lelkészi teendők elvégzésénél ma már elkerülhetetlen szüksége van a segítségre, kéri káplántartási jogának megállapítását s a törvényes káplántartási kongrua kieszközlését.

Tekintettel arra, hogy folyamodó lelkész, részint előhaladott kora, részint lelkészi s más egyházi tisztségeiben évtizedeken át kifejtett hű munkássága folytán felemésztette testi erejét, munkabírását, s mint a becsatolt orvosi bizonylatból is kitűnik, oly szervi bajokban szenved, melyek képtelenné teszik őt a lelkészi teendők további elvégzésére: közgyűlésünk folyamodó részére a káplántartási jogosultságot megállapítja s okmányait felsőbbhatósági intézkedés végett a főt. egyházkerületre pártolólág felterjeszti

44. Olvastatott Botos József paraszniai lelkész következő beadványa:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

A folyó 1913. év április 11-ik napján lesz 25 éve annak, hogy közgyűlésünk paraszniai lelkészszé történt megválasztatásomat megerősítette. Életem ezen határpontján — szívemben az isteni gondviselés iránti mély hálával — szeretett egyházam, a paraszniai ref. egyház javára 1000, azaz egyezer korona örök alapítványt teszek, a következők világos kikötésével:

1. Ezen egyezer korona 60 éven keresztül kamataival együtt folytonosan tőkésíttessék; 60 év elteltével a mintegy 18 ezer koronára felszaporodó alapítványi tőkéből 10 ezer korona szakíttassék ki és az ismét tőkésíttessék kamataival együtt 40 évre egyházfenntartási alap címén, 40 év elteltével a mintegy 70 ezer koronára felszaporodó tőke a paraszniai ref. egyház olyan örök tulajdona legyen, amely soha, senki által attól elvehető ne legyen, hanem az a paraszniai ref. egyház örök egyház-fenntartási alapja legyen.

2. Az általam örök alapítványul letett egyezer korona 60 év múlva való megosztása alkalmával, az abból 10 ezer koronának kiszakítása és az 1 pont szerint ismét 40 évig való tőkésítése után megmaradó mintegy 8 ezer korona összeg lelkészi fizetési alap címen lesz tőkésítendő oly módon, hogy annak évi kamata mindenkor a paraszniai ref. lelkésznek fizetése pótlásául adassék ki, úgy azonban,

hogy ezen összeg kamata esetleges fizetésrendezések alkalmával a lelkészi jövedelem összegébe soha beszámítható ne legyen, hanem mindenkor, mint személyi pótlék tekintessék.

3. Ezen alapítványi tőkét a felsőborsodi ref. egyházmegye, illetőleg annak mindenkori esperese felügyelete alá helyezem, kérvén, hogy az alapítványi tőke mikénti állásáról magának számoltasson be, a tőke állását az egyházmegye jegyzőkönyvében évenként kinyomatni kegyeskedjék.

4. Mély tisztelettel kérem a nagytisztelű egyházmegyei közgyűlkst, méltóztassék ezen alapítványi tőkémét kezelés végett az egyházmegye pénztárába befogadni oly feltétel mellett, hogy ezen tőke egy % kamatát minden 10 évből 2 éven keresztül az egyházmegyei pénztárnak hagyja vissza tőkebiztosítás céljából; ha pedig az egyházmegyei pénztárban az elhelyezhető nem lenne, azon esetben kérem azt a főtisztelű egyházkerület pénztárába beajánlani.

5. Az összegről szóló alapító-levelet — kellő számú példányban — később fogom betérjeszteni.

Mély tisztelettel maradok a nagytisztelű egyházmegyei közgyűlésnek

Parasznyán, 1913 ápril 7.

alázatos szolgálja:

Botos József,
ref. lelkész.

Közgyűlésünk jóleső örömmel veszi tudomásul a beadványban foglaltakat, mint szép megnyilatkozását az egyházát forrón szerető, annak jövőjét szíven viselő érdemes lelkipásztor gondoskodásának s midőn a felajánlott adományért — az alapító-levél bevárása mellett — őszinte köszönetét és elismerését nyilvánítja, egyszersmind adományozó lelkészt lelkipásztorkodásának negyedszázados évfordulóján maga részéről is a legmelegebben üdvözli s hátralevő életére és működésére Isten áldását kívánja.

45. Kerekes János barczikai lelkész hivatkozva arra, hogy a konventi adósegély utólagos kiutalása s a kiutalás idejének pontos be nem tartása folytán mennyi anyagi károsodás származott már

idáig is egyházunkra és belhivatalnokokra egyaránt ; kéri egyházmegyei közgyűlésünket, hogy az adósegélyek előleges kiutalása iránt a mélt. konventhez felterjesztést intézni méltóztassék.

X Közgyűlésünk folyamodó kérelmét méltányosnak találja, azonban tekintettel arra, hogy a mélt. konventnek az adósegélyek utólagos kiutalására vonatkozó intézkedése nagyon fontos pénzügyi okokból történt s az eddig gyakorolt rendszer megváltoztatása csak egy alaposan megindokolt komoly felterjesztés alapján remélhető: Kerekes János lelkészt megbízva, hogy egy ilyen irányú munkálatot készítve, őszí gyűlésünkre azt terjessze be.

46. Dakó Lajos borsodi lelkész az iránt kérvényez, hogy amennyiben az egyházában már halaszthatatlan építkezésekre vonatkozó ügyiratokat az esperesi hivatalhoz időközben betérjesztenék, azoknak jóváhagyásával az elnökség bizassék meg.

Közgyűlésünk a kérelmet teljesíti s az esetleg beérkezendő építkezési iratok megerősítésére az elnökséget felhatalmazza.

47. Olvastatott Rozgonyi László nekézseni lelkész kérvénye, mely szerint nevezett lelkész a presbytérium tudtával és beleegyezésével bérbe adta a lelkészi hivatal tulajdonát képező földet, rételt évi 450 korona bérösszegért. Egyben csatolja a 2 példányban kiállított bérleti szerződést s kéri annak jóváhagyását.

Közgyűlésünk a bemutatott szerződést meg nem erősítheti, mert:

1. a bérbe adott ingatlanok területe egyáltalában nincs megjelölve, így nem állapítható meg, hogy előnyös-e vagy nem a bérbeadás;

2. a bérlet ideje nincs pontosan meghatározva, u. i. az 1. pont szerint bérlő 1913. év január 23-tól használhatja a birtokot, míg a 2-ik pont szerint 1913. év január 1-én kezdődik a bérleti idő;

3. nincs a szerződésben kellően kikötve, hogy a bérelt

föld termőképessége részint trágyázás, részint helyes vetés forgó alkalmazása folytán megmaradjon ;

4. az sincs kimondva, hogy a lelkész esetleges elhalálása vagy elköltözésével a bérlet megszűnik, holott az egyházkerületi szabályrendelet ezt világosan megkívánja s csak indokolt esetekben mellőzhető ezen szerződési pont s végül

5. nincs becsatolva a presbyterium jóváhagyásáról tanúskodó jegyzőkönyvi kivonat.

Mindezek alapján felhívja közgyűlésünk kérvényező lelkészt, hogy a fentiek figyelembe vételével új szerződést készítsenek. Az elnökség pedig megbíztatik, hogy a beterveztett szerződést megerősítési záradékkal lássa el.

48. A tardonai egyház előjárósága jelenti, hogy az elavult tanítói lakást teljesen átalakítják s megfelelő jó karba hozzák. Ez átalakítási munkálatok 3600 koronába kerül, mely összeg nem állván rendelkezésükre, így presbyteri, mint közgyűlési határozattal kimondták, hogy az egyházmegye pénztárában levő templom és torony-alapot fordítják az építkezésre, oly kikötéssel azonban, hogy az így beépített tőkét és kamatait az adócsökkentési segélyből fogják visszatéríteni. Mindezen határozataikhoz egyházmegyei közgyűlésünk jóváhagyását kérik.

Közgyűlésünk a már elodázhatlan építkezést, valamint a kérdéses alapoknak e célra visszatérítés kötelezettsége mellett való felhasználását engedélyezi, azonban útasítja a tardonai egyház előjáróságát, hogy a költségvetést, tervrajzot, továbbá a vállalkozóval megkötött szerződést május 20-ig az esperesi hivatalhoz mutassák be. Ez iratok megerősítésével elnökség megbíztatik.

49. Bármely tárból segélyt kérnek: a meszesi és hegymegi egyházak.

E kérvények a segélyosztó bizottsághoz áttételnek.

50. A berentei egyház közhirdetésre leendő ajánlását kéri.

Közgyűlésünk e csekély népességű s nagy építke-

zések előtt álló egyház kérvényét a főt. egyházkerületre pártolólág felterjeszti.

51. A szuhogyi ref. leányegyház adósság-törlesztés céljából 2000 korona közalapi egyszersmindenkori segélyért folyamodik.

E törekvő kis leányegyház, mely a közelmúltban templomát renoválta s új iskolát épített, legközelebb pedig új tanítói lakás építéséről kell gondoskodnia: ajánlatik 1200 korona segélyre.

52. Olvasztatott Csont Bálint radostyáni egyháztag kérvénye, melyben panaszolja, hogy az egyház presbytériumába a legutóbbi választás alkalmával oly egyének választattak be, kik a választók hivatalos névjegyzékében nem szerepelnek, a most esedékessé vált 50,000 koronás kivetésben részt nem vesznek s a törvény által megkívánt anyagi felelősséggel nem bírnak. Maga a gondnok sincs felvéve a választók névsorába. Tisztelettel kérdi, hogy a nyár folyamán megkezdődő nagyszabású építkezések vezetése rábízható-e ilyen egyénekre.

Miután a radostyáni egyházban megejtett presbyter és gondnokválasztás ellen az egyh. törv. 37-ik §-ában előírt eljárás a törvényes határidőn belül nem eszközöltetett, közgyűlésünk a beadványt érdemleges elbírálás tárgyává nem teheti.

53. A radostyáni egyház előjárósága múlt őszi gyűlésünk jegyzőkönyvének 49-ik pontjára hivatkozással jelenti, hogy az építkezésre vonatkozó tervrajzot és költségvetést közbejött akadályok miatt még most sem terjeszthetik be. Egyben kérik, hogy az időközileg betervezettendő ügyiratok megerősítésével az elnökség továbbra is bizasék meg.

Közgyűlésünk a kérelmet teljesíti s a radostyáni egyházból beérkezendő építkezési okmányok megerősítésével elnökséget megbízza.

X **52.** Soltész Kálmán szendrői tanító a múlt tavaszi egyházkerületi közgyűléshez panaszt emelt Beregszászy Ferenc szendrői lelkész

ellen, hogy nevezett lelkész a törvények bosszúból származó magyarázatával őt többféle adófizetésre kényszeríti s egyben megfélebbezte egyházmegyei közgyűlésünknek e tárgyban Sajóvelezden hozott s reá nézve marasztaló határozatát. E panaszos és felebbező kérvény alapján a főt. egyházkerületi gyűlés hozzon újabb határozatot s a tanító által a lelkész ellen emelt bosszú-vádat is mérlegelje érdemileg hogy esetleg méltatlan vádaskodások az egyház vezetésére hivatott tényezők egyetértő, békés munkáját ne zavarják s lehetetlenné ne tegyék. Soltész Kálmán e tárgyban újabb kérvénnyel fordult esperesi hivatalunkhoz, melyhez csatolja a szendrői presbytérium 1913. április 6-án meghozott s az általa nehézményezett adó-ügyi dolgokra vonatkozó határozatát. Ezúttal is kéri a szerinte törvénytelen, sőt sértő eljárás megsemmisítését s a fizetéséből adóhátrálékok címén visszatartott összeg kiutalását.

Közgyűlésünk ügyiratokat az egyházmegyei közigazgatási bírósághoz átteszi s elnökséget a megfelelő eljárással megbízza.

+ 55. Olvastatott Leskó László berentei lelkész beadványa, melyben panaszolja, hogy az egyház a lelkésznek díjlevél-szerint járó rozs értékét a konvent által megállapított érték szerint, literenként 9 fillérjével fizeti s a jövőben is ilyen értékben akarja kiszolgáltatni. Egyszersmind beterjeszti a presbytérium és közgyűlés e tárgyban meghozott határozatait s kéri azoknak megsemmisítését s a rozs értékének piaci árban való megállapítását.

A kérvény, mint közigazgatási bírósági tárgyalás alapjául szolgáló ügydarab további eljárás végett az elnökségnek kiadatik.

+ 56. Olvastatott Lengyel Gyula szendrőládi lelkész beadványa, melyben a ládbessenyői egyházzal szemben ma is fennálló 200 koronás tartozására vonatkozólag részletesen kifejti, hogy ő nevezett egyház javára helyettes lelkészi fizetéséből évenként felajánlott 100—100 koronából csak az 1904 ápril 27-től november 30-ig terjedő időre eső részletet, azaz 58 korona 31 fillért tartozik visszatéríteni; sőt miután egy erdőterületnek 2 éven át semmi jövedelmét nem

élvezte — ami reá nézve 88 korona 24 fillérnyi megrövidülést jelentett — tulajdonképen nem ő tartozik a ládbessenyői egyháznak, hanem neki lenne az egyházzal szemben követelése. Egyben hivatkozva arra, hogy az egyházmegyei közgyűlés őt annak idején — mint már megválasztott kondói lelkészt — épen az egyház érdekében tartotta vissza Ládbessenyőn helyettes lelkészi minőségben s 616 koronában megállapított évi jövedelméből megélni nem tudván egész életére kiható adósságokba keveredett: tisztelettel kéri, hogy, a ládbessenyői egyház által jogtalanul követelt 200 korona megtérítése alól őt felmenteni s e régóta húzódó kellemetlen ügynek véget vetni méltóztatásuk.

Közgyűlésünk folyamodó kérelmét nem teljesítheti, hanem utasítja Lengyel Gyula lelkészt, hogy a ládbessenyői egyházzal szemben fennálló 200 koronás tartozását 50 koronás évi részletekben fizesse meg.

57. A szilvásváradai egyház előjárósága jelenti, hogy a dombon levő templomukhoz e nyár folyamán kőlépcsőzetet akarnak építeni s ez építkezés céljára a gyülekezet tagjai gyűjtés folytán 1200 koronát adományoztak. A betervezett presbyteri és közgyűlési jegyzőkönyvek alapján kéri a tervbe vett építkezés engedélyezését.

Közgyűlésünk örömmel átja a szilvásváradai egyház-község áldozatkész buzgóságát s a kérdéses építkezést engedélyezi, egyben utasítja az egyház előjáróságát, hogy a vállalkozóval kötött szerződést az elnökséghez megerősítés végett tejjesse be.

58. Olvastatott a tanítótestület választmányának jegyzőkönyve, mely részletesen beszámol a testület pénztári állásáról s 4-ik pontjában panaszolja, hogy a testület fiatalabb tagjai 183 korona 50 fillér hátralékban vannak, mit az egyházlátogatóság nem szedett be.

Közgyűlésünk sajnálattal látja, hogy a testület egy-némely tagjai az elnökség által hivatalosan kimutatott fizetési kötelezettségüknek nem tettek eleget. Jövőre utasítja egyházlátogatóit, hogy a kimutatott összegeket, bírság-

pénzeket az utolsó fillérig szedjék be hátralékban levő tanítóinktól. Sőt arra is felhatalmazza, hogy az ily összegeket az egyház-gondnokokkal fiztessék ki a tanító terhére.

59. Olvastatott az abodi missziós egyház, községi bizonyítvánnyal is felszerelt kérvénye, melyben arra kéri közgyűlésünket, hogy több százados, összeomlással fenyegető rozzant templomára, szegénységére, idegen ajkú és felekezetű gyülekezetek közé ékelt voltára, tökesegély iránti kérvényét I-ső sürgősségi sorrendben ajánlani méltóztassék.

Közgyűlésünk bár nem barátja annak, hogy az egyszer elfogadott, megállapított sürgősségi sorrend megváltoztattassék, de tekintve a kérvényben felhozott okok valóságát, a majdnem templom nélkül levő csekély számú gyülekezet szétszórtságát, az idegen ajkú és felekezetű népek rohamos terjedését: nevezett egyház kérelmét a legmelegebb pártfogással terjeszti fel megfelelő elintézés végett a főt. egyházkerületi közgyűlésnek.

60. Jövő őszi közgyűlésünk helye

Bánfalva lesz.

61. Mindezen jegyzőkönyvi pontok felolvasatván,

meghitelesítették.

Ezen jegyzőkönyvi pontokat jegyezték:

Szuhay Benedek egyházmegyei papi főjegyző: 1—2, 4—15, 17—22. 32—35, 58. pontokat. Továbbá az időszaki tanács I., II., III. és a rendes bíróság I., II. fegyelmi jegyzőkönyveit.

Szentmártoni Dániel egyházmegyei papi aljegyző: 16, 23—25, 36—58. pontokat s a közigazgatási bíróság I. jegyzőkönyvét.

Ifj. Szathmáry Király Pál tb. jegyző: 3, 59, 60, 61. pontokat.

Varga Imre helyettes jegyző: 26—31. pontokat s a II. közigazgatási bírósági jegyzőkönyvet.

Időszaki fegyelmi bírósági ügyek.

I.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett Sajószentpéteren 1913 február hó 17-én a felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki bíróságának, mint fegyelmi bíróságnak a tornai nt. egyházmegye esperesének Bálint János szendrői s.-lelkész elleni fegyelmi ügyben tartott tárgyalásáról.

Jelen voltak a bíróság részéről: Vadászy Pál esperes, Ragályi Béla egyházmegyei gondnok, ki a tárgyalást vezette elnöklete alatt: Svingor József, Szekrényessy Árpád, Zsóry György mint szavazóbírák, Dávid József egyházmegyei tanácsbíró mint előadó, Szuhay Benedek egyházmegyei papi tanácsbíró, mint jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: Dr. Ambrus István egyházmegyei ügyész, mint vádképviselő, Bálint János s.-lelkész, mint panaszlott.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t.-c. 54. §. értelmében felhívja a bíróság tagjait, nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 19. §-ban felsorolt érdekeltségi eset s mert ilyen nem volt, felhívja a feleket, hogy nincsen-e a bíróság valamelyik tagja ellen törvényen alapuló érdekeltségi kifogásuk? S miután felek semmi kifogást nem emshtek, elnök megállapítja, hogy a bíróság kellő számban van jelen, felek szabályszerűen idéztettek, erre a bíróságot megalakultnak jelenti ki és elrendeli az ügy érdemi tárgyalást: felhívja Dávid József előadót az ügy ismertetésére.

Előadó az ügyet következőkben ismerteti:

Bálint János s.-lelkész a tornai egyházmegyebe kebelezett bódvavendégi s hidvégardói egyesült egyházak által 1912 március 31-én meghívás útján lelkészszé választatott s a választást az egyházmegye Zsarnón 1912 április 23-án tartott közgyűlésében meg is erősítette. Bálint János nyilatkozatában kijelentette, hogy meghívás útján való

megválasztása esetére ez állást elfogadja: mégis utóbb a tornai egyházmegye espereséhez intézett május 7-én kelt levelében kinyilatkoztatta, hogy a választást nem fogadja el azon indokból, mert ő azon hitben volt, hogy megválasztatása esetén a bódvavendégii egyházban kápláni fizetéssel bár, de mint beerősített és beiktatott rendes lelkész fog szolgálni 1912. év tavaszától kezdve. Azonban a rendes lelkészszé történt beerősítés és beiktatás elmaradván, kéri az esperesi hivatalt, hogy a bódvavendégii lelkészi állást tekintse megüresedettnek.

Miután az E. T. II. t.-c. 35. §-a értelmében a megválasztás el nem fogadása fegyelmi vétséget képez, a tornai egyházmegye esperese a Bálint János megválasztására vonatkozó összes iratokat áttette a felsőborsodi egyházmegye espereséhez azon kérelemmel, hogy nevezett s.-lelkészt a II. t.-c. 35. §-a értelmében fegyelmi alá venni s az okozott költségekben elmarasztalni sziveskedjék. Az iratok között van a bódvavendégii egyháznak nyilatkozata a Bálint János meghívása alkalmával felmerült költségekről (fuvar, vonat napidíj), mely összesen 44 korona, továbbá panaszlott visszalépése következtében új lelkész meghívások alkalmával felmerült költségekről. Ez 129 kor. 10 fill., vagyis a két választás költsége: 173 kor. 10 fill.

Panaszlott az egyházmegyei bíróság egyházi elnökéhez beadott nyilatkozatában azzal védekezik, hogy őt a tornai egyházmegye rendes lelkészszé sem beerősíteni, sem beiktatni nem akarta, holott az neki választás előtt meg lett ígérve. A meghívás előtt a kilátásba helyezett választást elfogadta, azon reményben, hogy félfizetéssel bár, de rendes lelkész lesz. Azonban ezen reményében csalatkozott s ez volt visszalépésének egyik oka. A másik ok pedig az, hogy a papi funkció teljesítése végett minden vasárnap átkelvén menni a társ-egyházba: a sokszor mostoha időjárás alkalmával csúzos lábbaja miatt a terhes utazást nem bírta volna ki. Ezek alapján kéri fölmentését. Egyben arra is kéri bíróságot, hogy csakis az ő megválasztatása alkalmával felmerült költségekben (44 korona) méltóztassék őt elmarasztalni.

Egyházmegyei ügyész a panaszt magáévá téve a vád képviselőtét vállalja s indítványozza, hogy Bálint János ellen a fegyelmi eljárás vizsgálat mellőzésével elrendeltesék.

A bíróság elnöksége az ügyész meghallgatása után Bálint János s.-lelkész ellen a fegyelmi eljárást elrendelte.

A bódvavendégii lelkész és presbytérium kinyilatkoztatja irásban, hogy jóllehet az idéző-végzést megkapták: az érdekelt egyházakból nem jön el senki, tanúk beidézését s egyéb bizonyítékok beszerzését nem kívánják.

A felsőborsodi ref. egyházmegyei időszaki bíróság, mint fegyelmi bíróság a Bálint János szendrői s.-lelkész elleni fegyelmi bíróság ügyében alulírott napon és helyen megtartott tárgyalás után következőleg

i t é l t:

Bíróság Bálint János s.-lelkésznek a saját menségére felhozott indokait elfogadva, őt a terhére rótt fegyelmi vétség elkövetésének vádja alól felmenti. Azonban arra kötelezi, hogy az ő meghívása alkalmával felmerült 44 korona választási költséget a borsodvendégii és hidvégardói egyházaknak 15 nap végrehajtás terhe alatt megfizessen.

I n d o k o k:

Igaz, hogy panaszlott a választás megejtése előtt adott nyilatkozatában a kilátásba helyezett választást elfogadta, de azon hitben, hogy őt az egyházmegye félfizetéssel bár, de rendes lelkésznek fogja beerősíteni és beiktatni s ez a választás előtt neki megígértetett. Miután pedig a tornai egyházmegye az esperesi nyilatkozat szerint Bálint Jánosnak csak a választását erősítette meg s a kegyeleti időre csak s.-lelkész fizetés és lakás élvezete biztosított neki, vagyis nem rendes lelkészi állásra történt a beerősítés, panaszlott e miatt megtévesztve érezte magát s a választást nem fogadta el. Panaszlottnak ez irányban felhozott védekezését el kellett fogadnia, mert nyilvánvaló, hogy itt tévedés, vagy tévesztés történt. Panaszlottnak azon jóhiszeműségeért, hogy ő rendes lelkésznek fog berősíttetni mi sem bizonyítja jobban, mint azon ténye, hogy jól lehet a választástól kezdve az egyházmegyei közgyűlésig 22 nap telt el, mégis nem ezen idő alatt mondott le, hanem az egyházmegyei közgyűlés után május 7-én, mikor már biztos volt abban, hogy őt nem rendes lelkésziül erősítették be. Panaszlott visszalépése következtében az érdekelt egyházak kétszer viselték a választási költségeket s épen azért a panaszlott meghívása alkalmával felmerült 44 korona költség

panaszlott által az érdekelt egyházaknak megtérítendő annyival is inkább, mert ennek megfizetését panaszlott önként elvállalta.

Ez ítéletben úgy az egyházmegyei, mint Bálint János panaszlott megnyugodtak.

Kelt Sajószentpéteren, 1913 február 17-én.

A felsőborsodi egyházmegyei időszaki fegyelmi bíróság nevében:

<i>Vadászy Pál,</i> esperes, egyházi elnök.	<i>Szuhay Benedek,</i> papi főjegyző, jegyzőkönyvvezető.	<i>Ragályi Béla,</i> e. m. gondnok, világi elnök.
--	---	--

II.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Sajószentpéteren 1913 február 17-én a felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki bíróságának — mint delegált fegyelmi bíróságnak — Juhász László hanvai lelkész és társai ellen hivatalból megindított fegyelmi ügyben tartott tárgyalásáról.

Jelen voltak a bíróság részéről: Vadászy Pál esperes, Ragályi Béla egyházmegyei gondnok, mint tárgyalást vezető elnök elnöklete alatt: Svingor József, Szekrényessy Árpád, Zsóry György tanácsbírák, mint szavazó bírák, Bárczay László egyházmegyei világi tanácsbíró, mint előadó, Suhay Benedek papi főjegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: Dr. Ambrus István egyházmegyei helyettes ügyész, mint vádképviselő, Juhász László hanvai lelkész, Tóth Sándor hanvai segédlelkész, Mares János lénártfalusi tanító, ifj. Tóth Benedek csízi gondnok, Madarász István lénártfalusi gondnok, mint panaszlottak. A többiek meghatalmazást adtak, mint panaszlott presbyterek.

Tárgyalás alatt van Juhász László hanvai lelkész és társai elleni fegyelmi bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t.-c. 54. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait, nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 49. §-ban felsotolt és hivatalból figyelembe veendő érdekelttségi eset s mert ilyen nem volt, felhívja a feleket, hogy nincsen-e a bíróság valamelyik tagja ellen törvényen alapuló érdekelttségi kifogásuk. S miután felek sem érdekelttségi kifogást, sem illetékességi kifogást

nem emeltek, elnök megállapítja, hogy a bíróság kellő számban van jelen, felek, tanúk szabályszerűen megidézettek: erre a bíróságot szabályszerűen megalakultnak jelenti ki és elrendelve az ügy érdemi tárgyalását, felhívja Bárczay László előadót az ügy ismertetésére.

Előadó az ügyet következőkben ismerteti: A főtiszteletű egyházkerületi bíróság elnöksége 1912 szeptember 18-án 12—bir. 1912. szám alatti végzésével a felsőborsodi egyházmegye bíróságát küldvén ki a gömöri egyházmegye által Juhász László hanvai lelkész és társai ellen hivatalból elrendelt fegyelmi eljárás törvényszerű folytatására: az E. T. V. t.-k. 86. §-a értelmében előadja, hogy Juhász László hanvai lelkész egyházai az 1910. évben adócsökkentési segélyeket nyertek és pedig:

Hanva	2029 korona 90 fillért,
Csiz	1392 korona 48 fillért,
Sajólénártfala	1639 korona 87 fillért.

Ezen egyházak úgy cselekedtek, mint azt a célszerűség szempontjából sok más egyház is megtett már, hogy az egyh. III. t.-c. 13. §-ában meghatározott adókulcsot nem léptette tényleg életbe. Színlag helyezkedtek csak ezen alapra, tényleg azonban az annak előtte érvényben volt adózást tartották fenn és alkalmazták továbbra is. Ennek folytán a három egyház presbyteriuma az 1910. évi költségvetés készítésénél azon helyzetben volt, hogy a lelkész és tanító javadalmazását emelő célzattal oda különböző címeken oly tételeket illeszthetett be, melyek nevezettek díjleveleiben nem foglaltak s melyeket a gömöri egyházmegye számvevőszéke az 1910. évi számadások átvizsgálásakor kifogásolt. A gömöri egyházmegye 1911. évi közgyűlésének határozata folytán az esperes elnöklete alatt egy öttagú küldöttség a három egyház számadásait felülvizsgálta s azokat kifogásolta.

A bizottság javaslatára a gömöri egyházmegye 1911. évi őszi közgyűlésében meghozta ez ügyben I. fokú határozatát, mely ellen Juhász László érdekelt hanvai lelkész felebbezett s ezen ügyet egyházkerületünk közgyűlése az 1911. év őszén 55. szám alatt II. fokon elbírálta, kimondván, hogy habár nem helyesli azon eljárást, hogy az adósegélyből a lelkész és tanító részére működési pótlék címen bizonyos összegeket állapítottak meg, mindazáltal a múltra nézve

nem kívánja a folyósított összegek visszatérítését. A jövőre nézve azonban ezen II-od fokú határozat világosan kimondta, hogy az 1911. évi adósegély csak az egyházmegye helyes alapon álló határozatának megfelelően használtassék fel s felhívta mind három egyházat, hogy ha a lelkész és tanító fizetését emelni óhajtják, azoknak díjleveleit vegyék revízió alá s igyekezzenek abba ezen emelést úgy beilleszteni, hogy az ne közvetlenül az adósegélyből történjék.

E határozatot azonban az egyházakban senki figyelembe nem vette s díjlevél revízió nélkül az 1912. évi előirányzatba az egyházak még visszamenőleg az 1911. évre is mindenütt beállították lelkész javára a 175 korona működési pótlékot. E beterjesztett költségvetést a gömöri esperes ezen jogszerűen beállított működési pótlékok törlése mellett erősítette meg.

Ezen esperesi intézkedés ellen felebbezett Juhász László lelkész a három egyház prebytériumával együtt.

A gömöri egyházmegye ezen felebbezéseket 1912. évi tavaszi gyűlésén 37. sz. jegyzőkönyvben bírálta el: az esperes eljárását helyeslőleg tudomásul vette; a felebbezéseket elutasította s mivel Juhász László lelkész a működési pótlékokat minden egyháztól egyenként 175 koronát az 1911. évi „előleg és káplántartás“ címen mindhárom helyen tényleg felvette, holott tudhatta, hogy a kerületi határozat folytán ehez joga nem volt a díjlevél tényleges megváltoztatásáig s miután az espereshez intézett beadványában cinikus, tiszteletlen hangot használt s az ügy tárgyalásakor is tiszteletlen magaviseletet tanúsított: az egyházmegyei közgyűlés úgy ő ellene, mint a hanvai, csízi és sajólénártfalvai egyházak előjárósága ellen a fegyelmi eljárás megindítását elrendelte.

Az érdekeltek felebbezése folytán egyházkerületünk 1912. évi tavaszi közgyűlésének 21. számú jegyzőkönyvi száma alatt ezen határozat helybenhagyatott, a felebbezés elutasított, illetve annak a fegyelmi eljárás megindítása ellen vonatkozó része visszautasított.

A fegyelmi eljárás most már megindítván, ezen fegyelmi ügyben a gömöri egyházmegye bírósága 1912 szeptember 3-án Rimaszombatban tartott ülésében az érdekeltségi kifogások után az eljárást felfüggesztette s az iratokat az egyházkerületi elnökséghez a más bíróság küldése iránti kérelem eldöntése végett fölterjesztette.

Az egyházkerületi elnökség fent idézett számú végzésével a

kérelemnek helyt adván, E. T. V. t.-c. 57. §-a alapján a fegyelmi eljárás törvényszerű lefolytatására egyházmegyénk bíróságát küldte ki.

Az ügyiratok bíróságunkhoz áttétetvén, elnökségünk 716—1912. sz. a. végzésével felhívta a gömöri egyházmegyét elnöksége útján arra, hogy pótlólag 15 nap alatt nyilatkozzanak, illetve bizonyítékaikat terjesszék elő Juhász László hanvai lelkésznek a közgyűlésen tanúsított állítólagos tiszteletlen magaviseletére vonatkozólag, továbbá jelöljék meg, hogy az egyházak előjáróságainak névszerint mely tagjaira vonatkozik a panasz s hogy az E. T. V. t.-c. 34. §. 4., 5. pontjaiban megállapított fegyelmi vétségek melyikét panaszolják.

Erre vonatkozólag a gömöri egyházmegye esperese 1912. évi november hó 14-én 1031—912. szám alatt a presbiteri névsorok beküldése kapcsán tudatta, hogy a gömöri egyházmegyei elnökség újabb adatokat nem kíván belevinni a fegyelmi ügybe.

Időközben beérkezett Hamvay Zoltán hanvai egyháztagnak 1912. október 14-én és október 30-án kelt két rendbeli, az ügy felvilágosítását célzó levele.

Bíróságunk egyházi elnöke 1912. december 17-én kelt végzésével hívta fel Juhász László érdekelt lelkészt és társait E. T. t.-c. 61. §-a értelmében a panasz közlése mellett nyilatkozattételre.

Ezen felhívás az egy halálos betegnek jelzett Katona Lajos kivételével minden presbytertagnak kézbesítetvén: az érdekelt nyilatkozataikat külön írásban, de lényegileg azonos tartalommal beadták.

Ezen nyilatkozatok:

1. Kifogást tesznek az ellen, hogy a gömöri egyházmegye az egyházak előjáróságai ellen rendelte el a fegyelmi eljárás megindítását, mert törvény szerint (V. t.-c. 34. §.) azt csak az egyházi tisztviselők és alkalmazottak ellen lehet elrendelni, a jelenlegi presbyteriumnak pedig vannak oly tagjai is s olyan régi tagok is vannak, kik annak idején a határozathozatalban nem is vettek részt.

2. Felállítja az egyik nyilatkozat azon tételt, hogy miután az E. T. I. t.-c. 14. és 26. §-a szerint az egyházi előjáróság az egyháznak csak kormányzó és felügyelő testülete s így sem nem tisztviselő, sem nem alkalmazott: E. T. 34. §-a alapján az ellen fegyelmi eljárás el nem rendelhető.

3. Állítják, hogy a lelkész felettes esperesét soha meg nem

sértette, tiszteletlen nem volt: jogos önvédelme pedig nem lehet fegyelmi sértés.

4. Állítják, hogy az egyházkerületi 1911. évi közgyűlési jegyzőkönyv 55. sz. határozata szerint jártak el akkor, midőn a lelkészszel létrejött egyezség értelmében, melyben a nehézményezett 175 korona lelkészi működési pótlék is meg lett állapítva s mely a gömőri egyházmegye által is állítólag jóváhagyatván, az annak jegyzőkönyvéből csak jegyzői tévedés folytán maradt volna ki, addig is, míg a díjlevél ily értelemmel elkészül és megerősítetik, ezen 175 koronákat lelkész javára időközben is kifizették előleg címén. Lelkész arra az esetre, ha lelkészi jövedelmének ezen részétől elüttetnék, kötelezve is volt annak visszatérítésére, mert az 1912. évi költségvetésben ezen összegek mint előlegek Juhász László lelkész nevének szerepelnek.

5. A nyilatkozatok általánosságban lelkészükről meglelégedéssel és dicsérőleg nyilatkoznak, ügyével magukat az aláírók azonosítják, amibe a hanvai egyház presbyteriuma az illendőség megengedett határait túl is lépi.

1913 január 1-én Juhász László lelkész beterjesztette a jelen ügyre vonatkozó presbyteri és egyházközségi közgyűlési jegyzőkönyvnek másolatait, az egyházak presbyteri névsorát s nyilatkozatát arról, hogy ő lelkészi működési pótléka fejében mikor és mennyit vett fel.

1912. évi őszi kerületi közgyűlés 101. számú jegyzőkönyvi pontjában a hanvai hármás egyház lelkészi díjlevelét megerősítette s ugyanannak 153. pontja az egyháznak azon kérvényét, mely arra vonatkozik, hogy a lelkész számára volt már díjlevelileg biztosított háromszor 175 korona, 1911 január 1-től folyósíttassék, elintézés végett a gömőri egyházmegyének adta ki.

Becsatoltatott még a Hamvay Zoltán hanvai egyháztag levele, melyben Dávid István hanvai volt presbyternek kihallgatását kéri bíróságtól.

Bíróságunk egyházi elnökének 1913 január 16-án egyházmegyei helyettes ügyészünkhöz intézett végzése folytán Dr. Ambrus István ügyészi indítványában a panaszt magáévá tette, a fegyelmi eljárást s a fegyelmi eljárásnak elrendelését vizsgálat mellőzésével indítványozta. Bíróságunk elnöksége 1913 január 23-án 716—1912.

számú végzésével azt ily értelemben el is rendelte s egyházi elnök február 10-én kelt végzésével felhívta Juhász László lelkészt, hogy a panaszra adott nyilatkozataikban felsorolt jegyzőkönyveket, költségvetéseket a tárgyalásra saját érdekükben hozzák magukkal.

Mindezen végzések az iratoknál fekvő kézbesítési ívek szerint szabályosan kézbesítve lettek.

Az előadó ismertetése után elnök felhívja Dr. Ambrus István helyettes ügyészt a vádindítvány megtételére, ki a vádat Juhász László hanvai lelkész ellen fenntartja, kéri megbüntetését; azon presbytertagok és segédlelkész ellen azonban, kik vagy elhaltak vagy határozathozatalban még részt nem vettek, a vádat elejti. Elejti a vádat ugyancsak az összes presbyteri többi tagok ellen is, mert azok, ha részt is vettek a működési pótlékot megszavazó presbyteri ülésen, fegyelmileg nem büntethetők, mert őket lelkészük iránti jóhiszemű nemes szándék vezette.

Elnöki felhívásra Juhász László védbeszédet tart, melyben védelmezi a presbyterek eljárását, védelmezi az egyházközségek autonómiáját s bírálja a gömöri egyházmegye többrendbéli tévedését, mert hiszen úgy a gömöri egyházmegye, mint az egyházkerület közgyűlésében már több ízben foglalkozott a hanvai segédlelkész fizetésének égető kérdésével, méltányos rendezésével s mikor ő kedvező alkalom adtán ezt a három egyház presbyteriumaival egyetértőleg rendezte: egyszerűen fegyelmi alá vonatott. Okmányokkal igazolja, hogy a kérdéses háromszor 175 koronát kifizette az egyházaknak, de visszafizetési jogainak fenntartásával. Tiltakozik az ellen, hogy tiszteletlen magaviseletet tanúsított volna az egyházmegyei közgyűlésen. Ennek igazolására jelenlévő tanúkra hivatkozik. Tiltakozik az ellen, hogy esperesének sértő leveleket írt. Ennek megállapítására szakértőket nevez meg.

Bíróság feleslegesnek tartván a további bizonyítást: elnök a tárgyalást berekeszti és a zárt tanácskozás után nyílt ülésen kihirdette a bíróság által szótöbbséggel hozott következő

i t é l e t é t:

A bíróság Juhász László hanvai lelkészt az E. T. t.-c. 34. §. A) 4. pontjába ütköző fegyelmi vétségben vétkesnek nyilvánítja s ezért őt ugyanazon törvény 35. §-a a) pontja alapján rosszalásra

ítéli; mellékbüntetés kiszabását mellőzi s arra kötelezi, hogy 20 korona eljárási költséget az egyházmegyei közigazgatási pénztárnak 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett megfizessen.

Az E. T. V. t.-c. 34. §. A) 5. pontja alapján panaszolt két rendbeli vád alól felmenti; ugyancsak felmenti a hanvai, csízi és sajólénártfalvai ref. egyházak előjáróságának összes többi tagjait a terhükre rótt fegyelmi vétség vádjá és következménye alól.

I n d o k o k :

Beigazolást nyert azon tény, hogy az egyházkerületi 1911. évi őszi közgyűlés 55. számú jogerős határozata után a lelkészi díjlevél ily értelmű jogerős átalakításáig a lelkész javadalmazásának emelésére tervbe vett egyenként évi 175 korona működési pótlék nem képezte a lelkész megállapított javadalmazását s annak élvezéséhez a lelkésznek az idézett határozat után joga nem volt. Tehát azon tényből, hogy annak dacára ezen összeget lelkész azontúl is követelte és felvette, mint őt illető javadalmazásokat határozottan meg lehet állapítani az engedetlenséget az egyházi felsőbbség fentidézett határozatával szemben.

Igaz, hogy ezen cselekményben lelkészen kívül az egyházi előjáróságok más tagjai is részesek, de ezeknek cselekménye, mostan őket eljárásukban lelkészüik iránti tagadhatatlan jó indulat s a határozatnak valószínűleg lelkészüik értelmezése szerinti felfogás is vezette s nem eshet oly súlyos beszámítás alá, mint a lelkész engedetlensége és mert bíróságunk tekintve az enyhítő körülményeket, lelkész cselekményét is csak legenyhébb büntetéssel sújtotta: a többi előjárósági tagok ellen a bíróság osztott felelőségükkel arányos, méltányos büntetést nem is tudna alkalmazni s ezért őket felmentette.

Enyhítő körülmény gyanánt volt veendő, hogy a lelkész cselekményének egyik rúgójául tekinthette az egyházuk presbytériuma részéről kétségtelenül megnyilatkozott készséget arra, hogy neki javadalmazását a lelkészi díjlevél megváltoztatása útján, törvényes módon is emelni hajlandók lesznek azonos összeggel, ami azóta szabályos úton meg is történt.

Lelkész ellen az, hogy a gömöri egyházmegye gyűlésén tiszteletlen magaviseletet tanúsított volna, nem bizonyított. Nevezettnek 1912 január 6-án 6. szám alatt és január 12-én 25. szám alatt a

gömöri egyházmegye espereséhez intézett két beadványa — bár azoknak hangja olyan, hogy E. T. V. t.-c. 39. §-a értelmében elnöki intésre esetleg okot adhatott volna — fegyelmi úton büntetendő tartalommal nem bír.

Az eljárási költségek viselésében lelkész, mint azoknak okozója volt marasztalendő.

A kihirdetett ítéletben úgy az ügyész, mint Juhász László hanvai panaszolt lelkész is megnyugodott.

Kelt Sajószentpéteren, 1913 február 17-én.

A felsőborsodi egyházmegyei időszaki fegyelmi bíróság nevében:

Vadászy Pál,
esperes, egyházi elnök.

Szuhay Benedek,
papi főjegyző, jegyzőkönyvvezető.

Ragályi Béla,
e. m. gondnok, világi elnök.

III.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett Sajószentpéteren 1913 február 17-én a felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki bíróságának, mint fegyelmi bíróságnak Soltész Kálmán szendrői ref. tanító és énekvezér elleni fegyelmi ügyben tartott tárgyalásról.

Jelen voltak a bíróság részéről: Vadászy Pál esperes, Ragályi Béla egyházmegyei gondnok, mint tárgyalást vezető elnök elnöklete alatt: Svingor József, Szekrényessy Árpád, Zsóri György t.-bírák, mint szavazó bírák, ez utóbbi mint előadó is, Szuhay Benedek papi főjegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről Dr. Ambrus István egyházmegyei h.-ügyész, mint vádképviselő, Bálint János szendrői s.-lelkész, Csík Miklós szendrői gondnok, Miskolczy Tamás presbiter, Beregszászi Ferenc betegségére hivatkozva levélben menti ki távolmaradását, Soltész Kálmán szendrői ref. tanító mint panaszlott.

Tárgyalás alatt van Soltész Kálmán tanító elleni fegyelmi bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t.-c. 54. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait, nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 49. §-ban felsorolt és hivatalból figyelembe veendő érdekeltiségi eset

s mert ilyen nem volt, felhívja a feleket, hogy nincsen-e a bíróság valamelyik tagja ellen törvényen alapuló érdekeltségi kifogásuk? S miután felek sem érdekeltségi, sem illetékességi kifogást nem emeltek: elnök megállapítja, hogy a bíróság kellő számban van jelen, felek, tanúk, szabályszerűen megidézettek, erre a bíróságot szabályszerűen megalakultnak jelenti ki és elrendelve az ügy érdemi tárgyalását: felhívja Zsóry György előadót az ügy ismertetésére.

Előadó az ügyet következőkben ismerteti:

Soltész Kálmán szendrői ref. tanító 1909. évben fegyelmi följelentést tett Beregszászy Ferenc lelkész ellen s a fegyelmi vizsgálat költségeire 50 koronát helyezett az esperesi hivatalnál letétbe.

A megejtett vizsgálat alapján az egyházkerületi bíróság által is jóváhagyott egyházmegyei bírósági ítélettel Beregszászy Ferenc a vád- és jogkövetkezményeinek terhére alól felmentetett s az alaptalanul vádaskodó Soltész Kálmán 33 kor. eljárás költségekben marasztaltatott. Az 50 koronából felmaradt 17 koronát 1909 november 12-én az esperesi hivatal Soltész Kálmánnak visszaküldte s egyben értesítette őt a szelvényen, hogy a Soltész Kálmán által bizonyára követelt 18 korona tanúdíját akkor küldi el, ha arról Soltész Kálmán a felektől együttes nyugtát küld be.

Soltész Kálmán külön a 17 koronáról külön a 18 koronáról 1909 november hó 15-iki kelettel ellátott nyugtát küldött be, melyre esperes csak 1910 május 6-án akkor adta ki Soltész Kálmánnak személyesen a 18 korona tanúdíjat ő a feleknek otthon kifizette.

Egy 1910 május 25-én kelt meghatalmazásban Zajka Gyula, Csík Miklós, Gaal János, Recski Zsigmond, Jósvai János, Zsebik Miklós, Szinta István, Ragályi János, Kovács István, Zsebik Miklós és Kiss József a fentebb említett per során részükre megítélt tanúdíjnak az esperes úrtól való felvételére ifj. Csík Miklós gondnokot hatalmazták fel.

Csík Miklós gondnok e pénznek, mint az érdekeltek által az egyház részére átengedettnek kiadása végett az esperest megkereste, mire esperes 1911 január 28-án kelt levelében útasította Soltészt, hogy az általa felvett tanúdíjakat az illetőknek fizesse ki s ezt a gondnok bizonyítványával igazolja.

1. Két tanúnak 1909 október 10-én fiz. 2 kor.
2. 7 tanúnak 1911 február hóban fiz. 7 „

3. Zajka Gyula elengedte az	5	kort.
4. Két tanú nem fogta el a	2	„
5. Kiss József régi stólába hagyott	2	„
Összesen .		18 korona.

Erre szendrői lelkész, az egyház, mint engedményes nevében nyilatkozattételre hívatván: 1911 február 24-én kelt levelében azt jelentette, hogy Soltész félrevezette az esperest, mert hogy a tanúkat már előzőleg kifizette volna, az nem igaz, sőt az egyházat illető e tanúdíjakból még mindig vannak fizetetlenek.

Ezen ügyben vizsgálat rendeltetvén el: azt Szentmártoni Dániel és Benőcs Zsigmond esperesi kiküldöttek 1911 április 2-án fogantositották s megállapították, hogy a Soltész Kálmán által a 18 koronára nézve beadott elszámolás nem felel meg a valóságnak, mert Zajka Gyulát félrevezette, két tanúnak a díját bár akarta kifizetni, de nem vették fel, mert korábban az egyháznak adományozták; Kiss József pedig írásos nyilatkozatban jelentette, hogy ha Soltész Kálmán a stólat betudja is a 2 koronába: az egyházat 1 korona 20 fillér ma is megilleti, különben vele Soltész Kálmán sohasem tárgyalt.

Időközben a tanúdíjak ügye az egyház és Soltész Kálmán között polgári per tárgyát is képezte, melynek során Soltész bizonyos összeget az egyház részére megfizetett.

E tényállás folytán az egyházmegyei közgyűlés Soltész Kálmán ellen elrendelte a fegyelmi eljárást s annak megindításával ügyészt bízta meg.

Eközben Csík Miklós gondnok, Bálint János s.-lelkész, majd Beregszászi Ferenc lelkész külön-külön is nyújtottak be panaszíratokat Soltész ellen s az ezekben foglalt vádakra nézve Soltész nyilatkozattételre hívatván fel, melyek az ügyéssel közöltetvén, az ügyész a vádbeli cselekmények által elkövetett fegyelmi vétségek ügyének a 18 korona tanúdíjügyben elrendelt fegyelmi ügygyel egyesítését, együtt való kezelését, az eljárás megindítását indítványozta és egyúttal a felhozott vádakat magáévá téve, az egyesített eljárás alá vont vétségek megtorlását az espereshez 1912. június 21-én érkezett vádiratokkal indítványozta.

E vádiratokra Soltész felelvén, a válaszírat az ügyéssel közöltetvén: ügyész vádjait fenntartotta és kérte a vizsgálatnak a 18

korona tanúdíjak ügyének és a Soltész Kálmán beadványaiból rekrimínált és abból megállapítható kifejezések és gyanúsítások kivételével, a Csik Miklós gondnok, Bálint János s.-lelkész és Beregszászi Ferenc lelkész panaszaiban említett s az ügyész által magáévá tett s fenn tartott vádak alapját képező cselekmények vizsgálatát, amit az elnökség el is rendelve, azt Elek József és Bónis Aladár tanácsbírák 1912 november 8. és 9-ik napján 9 ívre terjedő vizsgálati jegyzőkönyvben foganatosították, melynek főbb pontjai következők:

1. Gombkötő Borbála 19, Zsebik István 30, Szintai József 13 éves eskü alatt, Koreny Gyula 12 éves eskü mellőzésével vallották, hogy az 1911. év folyamán az úrvacsorai osztások után a tanítóhoz vitt úrvacsorai kenyérmaradékokat „kutyának való“, „adjátok a kutyának a kenyér haját!“, „vidd vissza, kutyának való az!“, „csupa haj, kutyának való!“ szavakkal illette. S mikor Gombkötő Borbála Szintai József és Zsebik István vitték, azt el nem fogadta, Koreny Gyula a kenyeret ott hagyta. 2. Zsebik István eskü alatt vallotta, hogy 1911 pünkösdkor isteni tisztelet után Soltész Kálmán a templomban megrázta az úrvacsorai kancsót s mondotta: „maradt itt bor bőven!“, majd kifele menve így szólt: „azért nem jut nekem bor, mert eldugják és megisszák!“

3. Krancz Ábrahám, Kovács István, Gombkötő József, Miskolczi Tamás vallották, hogy Soltész Kálmán azt mondta, hogy új pléh helyett ócska pléhhel fedték be a kerítést, minek következtében Recski György és Istenes Sámuel egyháztagok rátámadtak a gondnokra és jelenlevő presbyterekre, hogy így csalják az egyházat, új helyett ócska pléh lehet használnak.

4. a) Csik Miklós gondnok vallja, hogy róm. kath. iskolába járó Ilona nevű leányának a vallás-órán Soltész azt mondotta: „nem vagy ide rendelve!“ S többé meg sem leczkértette. Ezzel szemben 3 iskolás gyermek azt vallja, hogy 1911. évben egy alkalommal Csik Ilona vallásórára jött, akkor a tanító nem szólt hozzá, hanem Kovács Anna meglökte s erre sírva hazament.

4. b) Koreny Szabó István vallotta, hogy 1912. év nyarán, mivel a tanító gyermekei az ő gyermekét többször hajigálta, a tanítónét kérve, hogy ettől tiltsa el gyermekeit, őt tanítóné „korhely bitang“-nak nevezte s legnagyobb fia pedig azzal fenyegette, hogy revolverrel lelövi s kijelentette, hogy miután tanító fegyelmet nem

tart, a gyermekek egymást ütöttek-verik: gyermekét kath. iskolába fogja adni.

4. c) Csik Miklós vallotta, hogy Ragályi Pálné két fiát ezelőtt 5 évvel azért adta kath. iskolába, mert a tanító fegyelmet nem tartván: fiának száját a többi gyermekek megvágták. Vallotta továbbá, hogy Stemler Istvánné, Lázai János, Szintai János egy gyermeküket Soltész Kálmán miatt járatják r. kath. iskolába. Stemler Istvánné vallotta, hogy az 1911-iki nyári szünet alatt Soltész tanító László nevű fiával bottal támadt rá, hogy az ő gyermekét minek lökte a Stemler Istvánné a meleg vízbe s ráijesztett, hogy gondja lesz rá, ha feladja gyermekét az iskolába és kezével mutogatta, hogy fogja széttépni. E miatt nem merte fiát feladni, hanem a r. kath. iskolába járatta. Vallásórára két alkalommal küldte gyermekét, de a tanító azzal küldte őket vissza, hogy a Stemler gyermekekre nincs szüksége. István nevű fiának pedig 1912. újjévkor a templomban mondta Soltész Kálmán tanító, hogy „te haszontalan bitang, hogy mersz ide jönni?!“ — azóta fia templomba menni nem mer.

Szegő János 12 éves fiú vallotta, hogy Soltész tanító a vallásórára jelentkező Stemler gyermekeket azzal utasította el: „a Stemler kölykök hazamehetnek!“ és hogy Stemler Istvánnak újjévkor a templomban azt mondta: „te haszontalan bitang, hogy mersz ide jönni?!“

Lázai Jánosné vallotta, hogy gyermekét ref. vallásórára azért nem bocsátotta, mert féltette a tanító bosszantásaitól.

Gombkötő József előadta, hogy a Soltész Kálmán viselkedése folytán gyermekét kénytelen lesz a kath. iskolába adni, mert itt jót nem tanul.

Szepesi Borbála azért adta leányát a kath. iskolába, mert amott keveset tanult.

Szintai János előadta, hogy András nevű iskolás gyermekét Soltész tanító „piszkos csombók“-nak nevezte s felhatalmazta a többi gyermekeket, hogy Regula Edének hívják s egy leckézésnél azt mondta neki: „no folytasd Regula Mátyás!“ Ezért vette el előle és adta a kath. iskolába.

Bálint János segédlelkész azt vallotta, hogy a más iskolába járó ref. gyermekek fele részét küldik a szülők saját tetszésükből

oda, másik fele része azonban a tanító fenyegetése miatt nem jár a ref. iskolába s ezeket a gyermekek szüleitől hallotta, mert panaszkokkal hozzá fordultak. A más iskolába járó 12 gyermek közül csak kettő járt ref. vallásórára. A vallásórát mulasztók közül néhány bírságolás végett ki lett mutatva.

5. Csík Miklós vallja, hogy 1911. év októberében a presbytérium az iskola udvarán új árnyékszék készítését rendelte el, helyét ki is jelölték, de Soltész Kálmán nem engedte ott az építést. Durván sértegette őt és Tóth Gyula segédjegyzőt, kinek azt is mondta, hogy a gondnok megvesztegette. Nagy István községi bíró a kifejezésekre nem emlékszik.

6. Csík Miklós vallja, hogy Soltész Kálmán tanító 1910. évben 20 fillér beíratási díjakat szedett s erről többszöri felszólítására mind eddig el nem számolt. Virág Pálné, Szabó József, Molnár Józsefné vallják, hogy jogtalanul szedett be rajtuk különböző díjakat, sőt ez utóbbit durván kiutasította e szavakkal: „takarodjon! megállj disznó! majd kihúzom rajtad!“

7. Csík Miklós gondnok vallja, hogy 1911 szeptemberben a tanító azzal vádolta az edelényi főszolgabírósnál az egyházi előjáróságot, miszerint az iskolát 3 évig nem meszeltette.

8., 9. Csík Miklós, Beregszászy János és Bálint János vallották, hogy Soltész Kálmán mondta, hogy annak, hogy rossz minősítést kapott iskolája az 1911. évváró vizsgakor, Beregszászy Ferenc az oka. „Azóta rossz az ő iskolája, mióta Beregszászy ott van!“

10. Horváth Mihályné, Bálint János tanúsítják, hogy Soltész Kálmán minden bejelentés nélkül távozott; több esetben távozását csak uiólagosan jelentette. November 3-iki eltávózása idején előre bejelentett temetése is lett volna s annak dacára elment, így a temetést délutánra kellett halasztani.

11. Zsebik István, Csík Miklós, Kovács István és Bálint János azt bizonyítják, hogy Soltész Kálmán a presbyteri gyűlésekre nem jár, sőt Zsebik István azt is vallja, hogy a hozzá vitt gyűlési meghívónak aláírását e szavakkal tagadta meg: „törje ki őket a rossz“.

12. Csík Miklós és Beregszászy Károly bizonyították, hogy az iskola részére odafuvarozott szén Soltész Kálmán a fáskamarába berakni nem engedte.

13. Csík Miklós gondnok vallja, hogy Soltész Kálmán a mag-

tári tartozások befizetése ellen a híveket nyilvánosan a templom előtt izgatta azzal, hogy igazságtalanul határozták ezt el: nem kell ezt megfizetni. Az erre felhívott Recski Lajos tanú ezt nem igazolta.

14. a) Csík Miklós, Kovács István, Gombkötő József, Miskolczi Tamás, Recski Zsigmond, Beregszászy János, Aszszú András és Bálint János vallották, hogy Soltész Kálmán néhai Aszszú István, néhai id. Csík Miklós, néhai Gaál Jánosné, néhai Jösvai Pálné temetésén részben bántó szövegű, részben olyan éneket énekelt, miket a gyülekezet nem tudott.

14. b) Hogy egyházunk hitelveivel ellenkező éneket énekelt volna: vizsgálat nem igazolta.

15., 16. Csík Miklós vallja, hogy Soltész Kálmán a felosztott kórus által az egyháznak ajánlott 24 korona 80 fillért, melyet a községi előjáróság Szintai János adóstól behajtott, magához vette s azt az egyháznak be nem szolgáltatva. Ezt vallja: Beregszászy Károly, Beregszászy János és Szintai János. Továbbá vallja Csík Miklós, hogy 2 ízben volt néki Soltész Kálmánnal becsületsértési pere; egyikben ő, másikban Soltész Kálmán lett megbüntetve.

16. b) Gombkötő József, Miskolczi Tamás, Recsky Zsigmond vallják, hogy a Soltész Kálmán folytonos viszálykodása miatt az egyház belbékéje teljes mértékben fel van dülva; sőt Nagy István községi bíró azt is tanúsította, hogy a tanító a vele vitatkozásban lévő Szántait Regulának nevezte s e miatt az edelényi kir. járás-bíróságnál per volt folyamatban.

17. Stemler Istvánné vallotta, hogy Soltész Kálmán tanító viselkedése miatt egész családjával a katolikus vallásra tér át.

Szabó István kijelentette, hogy a szendrői egyházban uralkodó botrányok és viszálykodások miatt kitér a ref. vallásból.

Bálint János segédlelkész azt vallotta, hogy a kitértek odanyilatkoztak, miszerint saját meggyőződésükből tértek át, csak Szabó István tanú mondta neki, hogy „kinek volna kedve ilyen egyházban lenni, ahol a tanító miatt örökös viszály van; hasztalan a szép prédikáció, ha a diktálás és éneklés nem megy!”

18. Csík Miklós vallja, hogy 1911 március hó 7-én botrányt okozó veszekedést okozott tanító feleségével és fiával. E vallomást megerősíti Istenes Lajos, Szabó István, Aszszú András, Ördög Szabó István, Koreny Szabó István, Szabó Istvánné. Ez alkalommal tanítóné

fejszével kergette Soltész Kálmánt s botrányos káromkodást és éktelen ordítózást hallott Ragályi Nagy Jánosné, Fóris István és Gombkötő Ferenc is. A tanítóné sértő kifejezései: „Bolond a papja, bolond a népe is! Gyere haza, hagyd ott a részegeket! Most tolja ide a kúrátor azt a kormos, mocsos pofáját! Fogd meg a kölyök Krisztusát, fojtsd meg! Ne lármázzatok, mert olyat káromkodok rátok, hogy a csillagos ég leszakad!”

19. Nagy István községi bíró vallja, hogy mikor a múlt évben mentek a becsületsértési per tárgyalására Edelénybe, Soltész neki azt mondta, hogyha a járásbíró kérdezi, hogy mit értett a Regula szó alatt, mondja azt, hogy az iskolai regulát értette és nem a gyilkos Regulát. „Egyébként rábizom, hogy mit értett alatta!”

20. Bálint János segédlelkész tanúsította, hogy 1911 novembertől márciusig a tanító nem vezette fel a gyermekeket a templomba s figyelmeztetésére azt mondta Soltész Kálmán, hogy: „énekelnek az iskolában; télen hideg van a templomban!”

21. Csíki József és Beregszászi Ferenc lelkészek tanúsították, hogy az 1909. évi ladbessenyői egyházmegyei közgyűlésen, mikor a fegyelmi bíróság zárt ülésre alakult, Soltész Kálmán a templom előtt önmagából kikelve használta azt a kifejezést, hogy: „ezek valóságos összeesküvők!” s azt véleményük szerint az egyházmegyei bíróságra értette.

22., 23. Bálint János segédlelkész tanúsította, hogy Szentmártony Dániel esperesi kiküldöttre azt mondta Soltész Kálmán, hogy „az kérem, egy lelkiismeretlen ember!” S mikor 1912 február hó 9-én templomból kijövet azt kérdezte tőle, hogy kipihente-e már a tegnapi egyházlátogatókkal folytatott szóharc izgalmait? azt felelte: „az egész papság gazember, kérem!” s kezével legyintett.

Farkas Borbála, Recsky Lajos és Dospoly Károly, mint szomszédai a tanítónak, kijelentik, hogy arról nincs tudomásuk, hogy a tanító botrányos életet élne.

A vizsgálatnál állandóan jelen volt Soltész Kálmán vádlott a tanúvallomásokra — felhívás folytán — tagadó álláspontra helyezkedik: „nem emlékszem, nem mondtam, nem tettem“-féle kifejezésekkel védekezik.

Az előadó javaslatára a végtárgyalás során felvetett kérdések tisztázása után elnök Dr. Ambrus István helyettes ügyészt felhíván.

az kijelenti, hogy kéri panaszlott megbüntetését; Soltész Kálmán tanító pedig megtartja védbeszédét, mely sok tekintelben nyílt megtagadása a tanúvallomásoknak s e közben beterjeszti szolgálati bizonyítványait, melyek kifogástalan előéletét s példás magaviseletét tanúsítják. Kéri felmentését!

E nyilatkozatra elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után, nyílt ülésen kihirdette a csatolt, a bíróság által egyhangúlag hozott ítéletét.

A felsőborsodi ref. egyházmegyei időszaki bíróság, mint fegyelmi bíróság a Soltész Kálmán szendrői tanító elleni hivatalból megindított fegyelmi ügyben alólírt helyen és napon megtartott tárgyalás után a következőképen

i t é l t :

Soltész Kálmán szendrői ref. tanító és énekvezér vétkesnek mondatik ki az E. T. V. t.-c. 34. §. A) 1., 2., 3., 5. pontjaiba ütköző fegyelmi vétségekben, melyeket elkövetett azáltal, hogy:

1. A VI. t.-c. 23. §-ában előírt hivatalos kötelességeit megszegte;
2. a szendrői egyháznak anyagi kárát okozta;
3. olyan cselekményeket követett el, melyek a közerkölcsiségbe ütköztek, az egyházas tekintélyt lealacsonyították, az általa viselt tanítói állás méltóságát sértették;
4. az egyházi hatóságokat és egyházhatósági határozatokat szóval és írásban nyilvánosan kigúnyolta, sértegette.

S mindezekért az E. T. V. t.-c. 34. §. d) pontja alapján szendrői ref. tanítói és énekvezéri állásáról — az 1912—3. iskolai tanév bevégeztével félnyugdíj élvezete mellett — elmozdítással büntetetik s a vizsgálat alkalmával felmerült 54 korona költség megfizetésében — az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhe mellett — marasztaltatik az egyházmegyei közigazgatási pénztár javára.

I n d o k o k :

Tényként állapították meg, hogy Soltész Kálmán a VI. t.-c. 23. §-ában előírt hivatalos kötelességeit azáltal, hogy iskolájában hanyagul tanít, mert iskolájában 25—30 gyermek. némelyik 2—4

évi iskolázás után is még mindig csak első osztályban van; azáltal, hogy a távozásra engedélyt nem kér s a temetést e miatt el kellett halasztani délelőtről délutánra; azáltal, hogy presbyteri ülésre nem jár s a gyűlés-tagokat sértő, durva kifejezésekkel illette; azáltal, hogy engedetlen természete, kihívó magaviselete folytán már többen áttértek a róm. kath. egyházba; azáltal, hogy a gyermekeket nem vezette fel a templomba.

Tényként állapítottatott meg, hogy az egyháznak anyagi kárt okozott. Ugyanis a 18 koronáról rendetlenül számolt el; 20 fillér beiratási díjat s külön seprő-pénzt fizettetett a gyermekekkel s ezekről felszólításra sem számolt el. Az iskola fűtésére szükséges kőszén sem engedte a fáskamarába rakni. A kórus tulajdonát képező 24 korona 80 fillér kintlevőséget jogtalanul felvette s azt felszólítás dacára sem fizette be egyház pénztárába.

Hogy közerkölcsiségbe ütköző cselekményeket követett el, beigazoltatott, hogy az Úrasztaláról lekerült maradék-kenyeret „kutyának való“ kifejezésekkel illette. Hogy Csik Miklós gondnokot becsületében sértegette s kinek leányát és többek gyermekét rakoncátlan magaviseletével, szenvedelmes természetével a ref. iskolából kiűldözte, kiknek még a református vallás tanítását is megtagadta. Alaptalanul vádaskodott egyházi előjáróság ellen a főszolgabírósnál, hogy az iskolát 3 évig nem meszelték. A temetéseknél haragosainak családtagjai fölött célzatosan bántó szövegű éneket énekelt. Végül beigazoltatott a családi szándék a 18 korona tanúdíjazásnál.

Beigazoltatott végül, hogy az egyházhatóságokat, hatósági határozatokat kigúnyolta, sértegette azáltal, hogy 1911-iki február 11-én kelt beadványában azt írja: „mindíg csak a páriává vedlett tanító a bűnbak!“ Továbbá, hogy a gondnok és egyházfi a felmaradt bort megisszák. Hogy Beregszászy Ferenc lelkésznek köszönheti a rossz osztályozást. Hogy az egyházi bíróság tagjai: „valóságos összeküvők!“, Hogy az esperesi kiküldött: „lelkiismeretlen ember!“ Hogy az egész papság: „gazember!“

Beigazolt tényei nemcsak a szendrői egyház, de az egyetemes egyház érdekeit is sértik, amennyiben nemcsak hogy az eddig virágzó és erős egyházközségünk pusztulását indította meg a róm. kath. esperes-plébánosi székhelyén, hanem irtóztatóan rossz példát adott más egyházi tisztviselőinknek is arra, hogy a felettes egyházi ható-

ságok enyhe felfogása és ítélkezése mellett mindezeket a bűnöket büntetlenül lehet elkövetni.

Sulyosító körülménynek vette a bíróság, rakoncátlan, összeférhetetlen, veszekedő természetét, miáltal a szendrői egyház nyugalomát és belbékéjét feldulta és válság elé vitte. De másrésről szenvedelmes természetét olyan lelki motivumnak vette, mely beszámíthatóságát sokszor korlátozza, ezért nem minden nyugdíj nélkül mozdíttatott el jelen állásáról.

A költségekben való marasztalás a vétkekesség megállapításának folyománya.

A kihirdetett ítéletben egyházi előljárók és az ügyész megnyugodtak, ellenben Soltész Kálmán felebbezést jelentett be.

Kelt Sajószentpéteren, 1913 február 17-én.

A felsőborsodi egyházmegyei időszakos fegyelmi bíróság nevében:

Vadászy Pál,
esperes, egyházi elnök

Ragályi Béla,
e.-m. gondnok, vil. elnök.

Szuhay Benedek,
e.-m. papi főjegyző.

Rendes bírósági ügyek.

I.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Sajókazán 1913. évi április hó 18-án a felső-borsodi ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának üléséről Bodolay Miklós nagyvisnyói lelkésznek és Mató János tanítónak az egyházzal szemben fizetés megállapítás és kiszolgáltatás iránt beadott kettős panasz-kérvénye tárgyában.

Jelen voltak a bíróság részéről: Vadászy Pál esperes, egyházi, Ragályi Béla egyházmegyei gondnok, világi elnök, Svingor József, Szuhay Benedek, Dávid József, Barna Gyula, Elek József, egyházi tanácsbírák, utóbbi ügy is mint előadó, Bárczay László világi tanácsbíró, Dr. Ambrus István egyházmegyei ügyész, Szentmártoni Dániel egyházmegyei aljegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: Bodolay Miklós és Mató János panaszosok. A panaszlott egyház képviselőiben: Fónagy Pál gondnok, Nagy B. András presbyter, Patkó Lajos, Nagy Gábor Mihály stb. egyháztagok.

Tárgyalást vezető világi elnök az ülést megnyitja s a tárgyalásra kitzűzött ügyet megnevezve, az V. t.-c. 54. §-a értelmében felhívja a megjelent bírósági tagokat: nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 49. §-ban felsorolt és hivatalból figyelembe veendő érdekeltégi eset? Mire Svingor József kijelenti, hogy ő az ügy előkészítésével mint vizsgáló biztos szerepelt. Ennek folytán elnök megállapítja, hogy Svingor József tanácsbíró az ügy elbírálásában nem vesz részt. Elnök ezután felhívja a feleket, hogy nincsen-e a bíróság valamelyik tagja ellen törvényen alapuló érdekeltégi kifogásuk? Felek kijelentik, hogy nincsen. Ezek alapján elnök megállapítja, hogy a bíróság kellő számban van jelen, a felek szabályszerűen megidéz-

tettek, miért is a bíróságot szabályszerűen megalakultnak jelenti ki és elrendelve az ügy érdemleges tárgyalását, Elek József előadót az ügy ismertetésére felhívja. Előadó az ügyet következőkben ismerteti:

Bodolay Miklós nagyvisnyói lelkész és Mató János tanító 1913 április hó 3-án egy közös kérvényt adtak be a felső-borsodi egyházmegye közigazgatási bíróságához, melyben előadják, hogy az 1912. évben az új egyházi adórendszer életbe lépven, azon kérelmet terjesztették presbyterium elé, hogy a lelkészi és tanítói rozs és zab értékelésénél ne a konvent által megállapított 9, illetve 6 filléres ár vétessék alapul, hanem a mindenkori piaci folyó árban fizesse azt nekik az egyház pénztára. Presbyterium a felizgatott hívektől tartva, nem merte a kérelem jogosultságát kimondani, hanem az egyházi közgyűlésre bizta az ügy érdemleges elbírálását. Az e tárgyban megtartott közgyűlés azonban határozottan megtagadta a belhivatalnokoknak járó terményfizetés piaci árban való kiutalását s mereven ragaszkodott a konventi értékeléshez. Ügy a lelkész, mint esperesünk is buzgón fáradoztak a méltányos egyezség megkötésén, de mindhiába! A presbyterium egyes tagjainak rosszakarata s a félrevezetett s felizgatott egyháztagek ellenszegülése miatt a békés megegyezés lehetetlenné vált, miért is nevezett belhivatalnokok az egyházmegyei bíróságtól kéri az egyházközségi közgyűlési határozat megsemmisítését s a díjlevél szerint őket megillető termények értékének piaci árban való megállapítását. Egyben panaszolják, hogy terménybeli járulékaikból a múlt 1912-ik évre mindezideig sem pénzben, sem természetben nem kaptak semmit.

A becsatolt iratokból kitűnik, hogy a nagyvisnyói egyháznak a kért 4327 korona 07 fillér helyett csak 2444 korona 93 fillér adósegély összeg utaltatott ki s miután a presbyterium belátta, hogy a kiutalt segélyből az egyház szükségletei nem fedezhetők, 1912. év augusztus 4-én tartott ülésében kimondotta, hogy „a gabona és zab fizetését a lelkésznek és tanítónak ezután is úgy fizetik, mint eddig, a többi fizetések, mint a fa, kaszálás, sertésláb, favágás, gyűjtés, a kapott segélyből fedeztetnek; ezen ügy azonban a közgyűlés elé vitetik határozat végett“.

Az e tárgyban tartott közgyűlés eredménytelenül szétoszolván, a presbyterium a felizgatott kedélyek lecsillapítása s az ügy békés megoldása végett egy bizottság kiküldését kérte az esperesi hivatal-

tól. Ennek megfelelően Svingor József szakaszbeli tanácsbíró 1912 szeptember 8-án a helyszínén megjelenvén, az elnöklete alatt tartott közgyűlés az ügy békés elintézése elől ridegen elzárkozott, kimondván, hogy a rozs és zab árát illetőleg nem térnek el a konventi értékeléstől, ha csak erre az egyházi bíróságok által nem kényszerítetnek. A jegyzőkönyv aláírását, illetve hitelesítését minden indokolás nélkül megtagadták.

A közgyűlési jegyzőkönyv beterjesztetvén, esperesünk 699—1912. számú rendeletével szigorúan utasította a presbytériumot, hogy a behivatalnokok évi fizetését november 1-ig fizesse ki. Ez utasítás eredményeként presbytérium kimondotta, hogy a népet igyekszik felvilágosítani s a bekövetkezendő dolgokért a felelősséget az izgatókra hárítja. Az ügy mindinkább elmérgesedett s Fónagy Pál és Fehér Géza izgató egyháztagok sorba járva a híveket, egy, az esperesi hivatalhoz címzett kérvényt íratnak alá 65 egyházztaggal, melyben kifejezik, hogy a törvényes 10%-os vagyoni és személyi adón felül semmi mást nem fizetnek s a termény árakat illetőleg a konventi értékeléstől el nem térnek. E kérvény illetékes helyre be is terjesztetett s esperesünk apostoli szellemben írt, felvilágosító szép levelet intézett Fónagy Pál és társaihoz, melyben szívükre köti, hogy az egyház javára s a jó békességre törekedjenek s egyszersmind kilátásba helyezi az izgatók megbüntetését. E leiratnak sem lett meg a kívánt hatása. Tovább folyt az izgatás és bujtogatás. Majd ismét a presbytérium adott be egy magánkérvényt az esperesi hivatalhoz, melyben többek között ez áll: „A nép lázadása miatt a tiszteletes úr már előszóval felmondott, a községben pedig minden fizető azt mondja, hogy az egyházi adót fizetők is mind felmondtak neki.“ E kérvényt a polgári község pecsétjével is ellátták. Esperesünk most a presbytériumhoz intézett egy szép levelet, melyben figyelmeztette őket a presbyteri eskü szentségére s hogy ne hallgassanak az izgatókra, hanem az ügy békés elintézésén fáradozzanak. Sem az esperesi leiratnak, sem az időközben megjelent egyházlátogatók békéltető eljárásának nem lett semmi eredménye s lelkész és tanító mult évre nem kapták ki fizetésüket, sőt a mult évi adósegély: 2444 korona 93 fillér is ott hever felvétellenül az egyházkerületi pénztárban.

Esperesi utasításra még egy presbyteri gyűlés tartatott, melynek

határozata szerint az egyházmegyei bíróságtól várják a kellemetlen ügy elintézését. Fónagy Pál gondnok, mint kinevezett jegyzőkönyv-hitelesítő, a presbyteri jegyzőkönyv aláírását megtagadta. Vizsgálati költség címén vizsgáló biztos 10 koronát számított fel.

A másik beadvány lényege a következő:

Bodolay Miklós lelkész a felsőborsodi egyházmegye közigazgatási bíróságához intézett kérvényében egyidejűleg kéri megállapítani, hogy az egyház tulajdonát képező vízi-malom javítási költségeihez, ő, mint felerészbeni haszonélvező, hozzájárulni nem köteles, miután semmiféle okmány, mely a lelkészt erre kötelezné, nincsen s 8 év alatt, mióta ott működik, tőle e címen semmit sem követeltek, csupán a malom-árok tisztítási költségeihez járult. Most azonban azt kívánják a hívek, hogy a malom javítási költségeket is felerészben ő fizesse. Egyben beterjeszti a lelkészi díjlevelet, melynek idevonatkozó pontja (2. p.) következőleg szól: „Az egyház malma minden jövedelméből a lelkésze a 3-ik rész, mikor t. i. harmados molnár van benne. Mikor pedig haszonbérben van, a haszonbéri jövedelem felerésze. Örölni vagy töretni valója nem vámoltatik.“

Az előadó ismertetése után elnök felhívja a feleket: kívánnak-e az ügyre vonatkozólag nyilatkozni? Bodolay Miklós lelkész úgy a maga, mint Mató János tanító részéről kijelenti, hogy az előadottak után semmi megjegyezni valójuk nincs, csupán azt kéri, hogy terménybeli járulékaik pénzértéke a méltányos árban állapíttassék meg. Panaszlott egyház gondnoka: Fónagy Pál úgy a maga, mint egyháza nevében kijelenti, hogy a konventi értékeléshez feltétlenül ragaszkodnak.

Ezek után elnök tárgyalást berekeszti és zárt ülésben tartott tanácskozás után nyílt ülésben kihirdette a bíróság egyhangúlag hozott következő ítéletét:

I t é l e t :

Az egyházmegyei közigazgatási bíróság a nagyvisnyói egyház közgyűlésének 1912. évi szeptember hó 8-án hozott s a belhivatalnokok terményfizetésének értékelésére vonatkozó határozatát megsemmisíti s a rozs értékét köblönként 15 koronában, a zab értékét köblönként 8 koronában állapítja meg; egyben utasítja az egyház

előjáróságát, hogy már a múlt évre kiutalt adósegélyt a kerületi pénztárból vegyék fel s abból a lelkészt és tanítót díjlevél szerint megillető terménybeli járulékokat az 1912. évre visszamenőleg s a most megállapított árban fizessék ki. A malomépület fenntartására kimondja bíróság, hogy e kötelezettség lelkészt egyáltalán nem terheli s ez épület jókarban tartása kizárólag az egyház kötelessége. A kiküldött vizsgáló biztos költsége 10 koronában állapíttatik meg.

I n d o k o k :

A konvent 1909. évi október hó 30-án tartott ülésében kimondta, hogy az egyházmegyei adósegély bizottságok által megállapított normál költségvetés kizárólag a segélykérő egyház rendes szükségletének megállapítására szolgál s a behivatalnokok díjleveleit nem érinti s így a díjlevelek alkalmazásánál vagy megújításánál a normál költségvetés tételei sem az illető egyházközséggel, sem az illető javadalmassal szemben nem kötelezők. Ugyanily értelemben határozott a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés is, midőn kimondta, hogy amennyiben a normál költségvetésben foglalt termény és szolgáltatás értékelése a behivatalnokokkal szemben nem kötelező, e tekintetben intézkedés tétele fenn nem forog. Ehez hasonló ügyben s ilyen értelemben egyébként egyházmegyei bíróságunk már ítélezett is a laki egyházra vonatkozólag 1912. év május hó 8-án, mely ítékezésünket az egyházkerületi közigazgatási bíróság is teljesen jóváhagyta. Mindezek alapján megállapította bíróság, hogy a nagyvisnyói egyháztagok tévedésben vannak a terménybeli járulékok értékelését illetőleg s az egyház kebelében ez ügygyel kapcsolatban előállott belviszály és békétlenség oka a felsőbb egyházi hatóságok rendelkezéseinek helytelen, sőt rosszakaratú értelmezése.

A malomjavítási költségekhez való hozzájárulás kötelezettsége alul fel kellett menteni lelkészt, mert ilyen irányú kiadásokat a múltban sem teljesített s e nemű kötelezettségéről a díjlevélben sincs említés.

Ítélet a panaszos felek előtt kihirdettetett s ezek abban megnyugodtak. Panaszlott egyház képviselői az ítélet kihirdetése előtt eltávoztak s így az ítélet velük írásban közöltetik. K. m. f.

Vadászy Pál,
esperes, egyh. elnök.

Szentmártoni Dániel,
jegyző.

Ragályi Béla,
e.-m. gondnok. vil. elnök.

II.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Sajókazán 1913 április 18-án a felsőborsodi ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának üléséről a nagybarcai lelkész és tanítói erdőilletőségi fajutalék, valamint az egyházi és lelkészi birtokok után kivetett mérnöki felmérési költségek megállapítása ügyében.

Jelen voltak a bíróság részéről: Vadászy Pál esperes, egyházi és Ragályi Béla egyházmegyei gondnok, világi elnök, Svingor József, Dávid József, Szuhay Benedek, Elek József, Bárczay László, Zsóry György, Barna Gyula tanácsbírák, utóbbi úgy is, mint előadó, Varga Imre h.-jegyző, mint jegyzőkönyvvezető és Dr. Ambrus István egyházmegyei ügyész.

A felek részéről: Tóth János lelkész képviselőében Bálint János s.-lelkész, Jeney Gyula tanító és Csikász György gondnok.

Tárgyalást vezető világi elnök az ülést megnyitja és az ügy megnevezése mellett az 1904—7. évi V. t.-c. 54. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait nyilatkozattételre azon kérdésben: tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a törvény 49-ik §-ában felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset? Mire Bárczay László és Elek József kijelentik, hogy ez ügyben vizsgáló biztosként működtek.

Ezután elnök felhívja a feleket, hogy nyilatkozzanak: nincsen-e a bíróság valamelyik tagja ellen a törvényen alapuló érdekeltségi kifogásuk? Mire felek kijelentik, hogy nincsen.

Ezek alapján elnök megállapítja, hogy Elek József és Bárczay László az 1904—7. V. t.-c. 49. §-ának c) pontja alapján sem a tanácskozásban, sem az ítélethozatalban részt nem vesznek és mivel a bíróság érdektelen tagjai határozatképes számban jelen vannak, elnök a bíróságot szabályszerűen megalakultnak kijelenti.

Elnök azután megállapítja, hogy a felek szabályszerűen megidéztettek s a bíróság előtt megjelentek és felhívja a feleket, hogy a bíróság illetékessége tekintetében nyilatkozzanak: van-e valami előadni valójuk? Felek kijelentik, hogy nincsen.

Elnök ezután elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását s felhívja Barna Gyula előadót az ügy ismertetésére, ki az ügy állását a következőkben ismerteti:

Tóth János nagybarczai lelkész és Csikász György gondnok f. évi március 3-án kelt beadványukban panaszolják, hogy egyházukban több olyan vitás ügy merült fel, amelyeket saját hatáskörükben elintézni nem tudnak. Vitás ügyeik a következők: 1. Az úrbéri erdőből a mult télen 11 évi osztalékot vágta ki egyszerre, melyből a lelkészi hivatalnak birtokaránylag 64 méter fa jutna és ezen fa illetőség-jogossága ellen — bár az díjlevélileg is biztosítva van — az egyház hivei és a presbitérium óvást emeltek. 2. Ugyanazon erdővágásból a tanítói hivatal részére birtokaránylag 32 m. fa jutna, de mivel 1899 április 9-én új díjlevél lett a tanító részére megállapítva, mely szerint fizetése készpénzben történik s ez új díjlevél az erdő haszonélvezetéről nem szól, tehát presbitérium megtagadta Jeney Gyula tanítótól a faosztalékot, mely határozat ellen ő felebbezést jelentett be. 3. Nagybarcza község lakosai, illetve előjárósága a község határát mérnök által felmérte, aki 948 □-öl foglalt területet mutatott ki a lelkészi földekben és a községi előjáróság 948 □-öl felmérése után eső 94:80 korona helyett 2148 □-öl felmérési díját és annak már kétszeri perköltségét, körülbelül 480 koronát követel lelkészen és egyházon.

E panaszos ügyek megvizsgálására az egyházmegyei elnökség kiküldte Elek József és Bárczay László tanácsbírákat, kik f. évi március 26-án meg is jelentek a nagybarczai egyházban s a megtartott tárgyalás során megállapították a következőket: 1. A lelkészi díjlevél 8. pontja végén említett úrbéri erdőből most egyszerre 11 évi részlet lett utólag kivágva, melyből lelkésznek 64 méter fa jutott 11 évi jövedelem gyanánt. És mivel a szóban lévő 11 év alatt a lelkész Tóth János volt, tehát ő a 64 méter fához, mint díjlevél-szerinti javadalmához, kizárólagos jogot tart. Presbitérium megjegyezni kívánja, hogy lelkész a díjlevelében (12. pont) biztosított 12 öl fa helyett 320 koronát kap az adócsökkentési segélyből. 2. Ugyanazon erdőből az elmúlt 11 évi osztalék fejében 32 méter fa van rendelkezésre a tanítói illetmény címén, melyből Jeney Gyula, jelenlegi tanító 4 évet meghaladó szolgálati ideje után 12 méter fához tart jogot, mivel az 1908 november 16-án kelt választási jegyzőkönyv biztosította neki a község erdejéből a tanítói birtok után eső évi failletőséget. Presbitérium megjegyzi, hogy ugyanazon választási jegyzőkönyv utóiratában még aznap este azon megállapodás jött

létre, hogy Jeney Gyula úrnak fapénz címén 60 korona fog évenként fizettetni a nyerendő állami tandijkárpótlásból, mely összeghez később még 45 koronát szavazott meg a presbyterium s azt a tanító már el is fogadta. Jeney Gyula kijelenti, hogy jogot formál a fائلةtőséghez, mert a 60 korona fapénz mngállapításakor a részére átengedett fajárulék nem töröltetett. 3. A községi területek felmérése alkalmával észlelt foglalásokról készített kimutatás szerint az egyiken 2148 □-öl terület foglalással szerepel a ref. egyház, a másikon pedig 948 □-öllel. Hogy a felmérést ki rendelte el és annak költségeiből jogosan terheli-e az egyházat valami és mennyi? — erről küldöttség határozott meggyőződést nem szerezhett. A f. évi március 2-án tartott presbyteri gyűlés jegyzőkönyve 4. pontjából megállapított, hogy 2148 □-öl után 214·80 korona lett felszámítva, tehát ez a terület kimutatás a helyes.

Ez ügyek ismertetése után felhívja elnök a feleket, az ügyre vonatkozó bizonyítékaik esetleges előterjesztésére, mire felek kijelentik, hogy újabb bizonyítékot előterjeszteni nem kívánnak.

Ezután elnök a tárgyalást berekeszti és zárt ülésben tartott tanácskozás után a bíróság meghozta s elnök nyílt ülésben kihirdette a bíróság egyhangúlag meghozott következő

h a t á r o z a t á t :

1. Tóth János lelkészt a kérdéses úrbéri erdőből kivágott 64 méter fa jogosan megilleti s hazaszállításában sem az egyházközség, sem az úrbéres gazdaközönség meg nem akadályozhatja.

2. Jeney Gyula tanítót 4 évi és 2 hónapi szolgálati időre eső fajutalék illeti meg, vagyis a kivágott 32 méter fából 12 méter.

3. Hogy a községi területek felmérése alkalmával észlelt foglalások után a mernöki díjat az egyház tartozik-e fizetni, avagy a lelkész? E vitás ügy az egyházmegyei közigaztási bíróság által nem dönthető el, mert annak eldöntésére csak a polgári bíróság illetékes.

A vizsgálati költséget 10 koronában állapítja meg bíróság az egyház terhére.

I n d o k o k :

1. Jogosan megilleti Tóth János lelkészt a 64 méter fajutalék, mert 1896-ban kelt díjlevelének 8-ik pontja biztosítja részére az

úrbéri erdőből birtokaránylag reá eső osztalékot, mi a becsatolt iratokból beigazolást nyert. És mivel a kérdéses 11 év alatt ő volt a lelkész, tehát mind a 64 méter fa kizárólag csak őt illeti. Az adócsökkentési segély alapján megváltott 12 öl fa-fizetésben nem foglaltatik benne a lelkészt megillető úrbéri erdei fa-jutalék.

2. Jeney Gyula tanítónak ottani szolgálati ideje arányában szintén megállapítandó volt a 32 méter fából 12 méter, mert a becsatolt s 1908 november 16-án kelt tanítóválasztó presbyteri gyűlés jegyzőkönyvének utolsóelőtti pontjában kifejezetten átengedett neki a községi erdőből a tanítói birtok után eső évi failletőség, mely joga sem ugyanazon jegyzőkönyv utóiratában, sem később nem töröltetett.

3. A foglalt területek után eső felmérési díj-fizetés ügyében közigazgatási bíróságunk ítéletet nem hozott, mert itt lelkész nem az őt fizető hívekkel áll szemben, hanem az úrbéres közönséggel s így esetleges sérelmeik orvoslása végett panaszolkodók — ez ügyben — a polgári bírósághoz forduljanak.

A vizsgálati költségben való elmarasztalás az első 2 pontra hozott ítélet következménye.

Végül elnök az ítéletet nyílt ülésben kihirdeti s megállapítja, hogy a felek az ítéletben megnyugvásukat kijelentették.

Kelt mint tent.

Vadászy Pál,
egyházi elnök.

Varga Imre,
bíróági jegyző.

Ragályi Béla,
világi elnök.

III.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Sajókazán, 1913. április 18. napján a felsőborsodi ref. egyházmegye fegyelmi bíróságának Dr. Ambrus István egyházmegyei ügyész által, Helmecey Lajos mályinkai tanító, fegyelmi bíróságunknak Felsőkelecsényben 1912 augusztus 28-án hozott s feddésre ítélt fegyelmi büntetésnek elnökség által való kihirdetéséről.

Jelen voltak a bíróság részéről: Vadászy Pál esperes, Ragályi Béla egyházmegyei gondnok, ki a feddést eszközölte, elnöklete alatt: Svingor József, Barna Gyula, Dávid József, Zsóry György, Szuhay Benedek tanácsbírák, ez utóbbi mint jegyzőkönyvvezető is.

A felek részéről: Dr. Ambrus István egyházmegyei ügyész, Helmeczy Lajos beidézett tanító.

Elnök az ülést megnyitván, tudomására hozza úgy a bíróságnak, mint Helmeczy Lajos tanítónak, hogy Felsőkelecsényben 1912. évi augusztus 28-án tartott fegyelmi bíróságunk nevezett tanítót az V. t.-c. 34. §-ának 1. és 4. pontjaiba ütköző fegyelmi vétségekben vétkesnek mondotta ki s ezért őt az V. t.-c. 35. §-ának 6. pontja értelmében feddésre ítélte s arra kötelezte, hogy 15 korona eljárási költséget 15 nap alatt megfizessen.

Mínthogy Helmeczy Lajos akkor ott meg nem jelent s most beidézettvén, az V. t.-c. 131. §-a rendelkezéséhez képest vezető elnök Helmeczy Lajos mályinkai tanítót bíróságunk előtt:

m e g f e d d e t t e.

Ezen ítélet előszóval végrehajtatván s miután beadott újabb kérvényét nevezett tanító tárgyalni nem kívánta s a 15 korona eljárási költséget miután megfizette: az ügy ezzel végleges befejezést nyert.

Kelt Sajókazán, 1913 április 18.

A felsőborsodi egyházmegyei fegyelmi bíróság nevében:

Vadászy Pál,
egyházi elnök.

Szuhay Benedek,
jegyzőkönyvvezető.

Ragályi Béla,
c.-m. gondnok, vil. elnök.

IV.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett Sajókazán 1913 ápril 18-án, a felsőborsodi ref. egyházmegyei bíróságnak, mint fegyelmi bíróságnak, Dr. Ambrus István egyházmegyei ügyész által Szabó János felsőkelecsényi volt gondnok ellen hivatalból emelt fegyelmi ügyben tartott tárgyalásról.

Jelen voltak a bíróság részéről: Vadászy Pál esperes és Ragályi Béla egyházmegyei gondnok, ki a tárgyalást vezette, elnöklete alatt Dávid József, Barna Gyula, Svingor József, Zsóry György, Elek József, Suhay Benedek tanácsbírák, utóbbi mint jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: Dr. Ambrus István egyházmegyei ügyész, Szabó János felsőkelecsényi volt gondnok.

Tárgyalás alatt van Szabó János fegyelmi ügye.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t.-c. 54. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait) hogy nyilatkozzanak arra nézve: nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 49. §-ban felsorolt, hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset tudomásuk szerint? Mire Barna Gyula kijelentvén, hogy vizsgáló biztos volt, a szavazásban részt nem vehet. Felhívja elnök a feleket: nincsen-e a bíróság valamelyik tagja ellen törvényen alapuló érdekeltségi kifogásuk? Ilyen nem lévén, elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult s miután elnök megállapítja, hogy a felek szabályszerűen megidézettek, felhívja a feleket, hogy a bíróság illetékessége tekintetében van-e előadni valójuk s mert illetékességi kifogás nem emeltetett, elnök elrendeli az ügy érdemi tárgyalását s felhívja a betegsége miatt távol levő Botos József helyett: Szentmártoni Dániel megbízott előadót az ügy ismertetésére, ki azt a következőkben ismerteti:

Batta József felsőkelecsényi lelkész 1912 feruár 14-én és 19-én kelt leveleiben panaszolja dékánnak, hogy Szabó János ottani gondnok, mint előttemező tanú nevét törölte Andó Pál 5000 korona egyházmegyei kölcsönkötvénye alól. A hivatalos bizonyítványt nem írta alá. Sőt még presbyter sem akadt, aki a kötvényt mint előttemező tanú aláírta volna.

E bejelentésre dékán az ügyet egyházmegyei elnökség elé vitte s egyszersmint kijelentette, hogy Andó Pál felsőkelecsényi lakos Éliás János, Béres István, Éliás Jánosné nagybarczai lakosok jótállására az 5000 koronát megkapta.

Sajóvelezden tartott tavaszi közgyűlésünk 24. számú jegyzőkönyvi pontjában Szabó János felsőkelecsényi gondnok ellen a fegyelmi eljárást hivatalból elrendelte s felhatalmazta esperesünket, hogy az összes iratokat vádemelés céljából ügyészünknek adja ki. Ügyészünk az E. T. V. t.-c. 34. §-a 1., 2., 7. pontjai alapján vádat emelt s kéri Szabó János fegyelmi úton való megbüntetését.

Ezen ügyészi vád másolatban kiadatott Szabó Jánosnak azon felhívással, hogy 15 nap alatt nyilatkozatát írásban adja be. Nyilatkozatában Szabó János azt írja: Ő méltatlanul van vádolva, mert elkövetett cselekménye által az egyházmegyei pénztárat védte, ami neki jogos kötelessége. Sem Andó Pálnak, sem anyjának annyi

vagyona nincs, hogy nyugodtan ellehetett volna helyezni ott a kölcsönt. Többször felment lelkész úrhoz s nyughatatlan lévén, nevét Andó Pál lakásán a kötvény alól törölte. Így nem akart kárt okozni egyházmegyének, hanem annak érdekét kötelessége szerint védte. Maga részére a birtokot megszerezni nem akarta. Andó Pálnak sem okozott kárt, mert Andó Pál a kölcsönt úgy is megkapta.

Szabó János ezen nyilatkozata közöltetvén ügyészünkkel indítványtétel végett, ügyész indítványozza:

1. A további fegyelmi eljárás rendeltessék el.
2. A vizsgálat foganatosítása is rendeltessék el és vizsgáló bizottság küldessék ki.
3. A felmerülő költségek előlegezésére útasíttassék dékánunk.
4. A vádnak azon részét, hogy nevezett a bizonyítvány név aláírás törléseért büntetessék, elejti, mert az időközben beszerzett okmányok arról győztek meg, hogy a bizonyítványt alá sem írta s így arról nevét sem törölte. A kötvényre vonatkozó régebbi vádját fenntartja, a vizsgálat elrendelendő.

1. Sz. J. azon állítására, hogy a bizonyítványban valótlan adatok voltak, mert Ando Pál teljesen vagyontalan és anyjának csekély vagyona van. A bizonyítványban pedig az állított, hogy Ando Pálnak 500, anyjának pedig több 500 korona értékű vagyona van. Ennek felderítésére vizsgálat Ando Páltól szerezze be a kérdéses bizonyítványt és azon kötvényt, melyről Sz. J. nevét törölte, vagy ha az lehető nem volna: akkor tanúvallomások alapján állapítandók meg.

2. A bizonyítványról megállapítandó: igaz-e Sz. J. azon állítása, hogy azt lelkész úr nem írta alá.

3. Ando Pál és anyja vagyoni állapota is vizsgálat tárgyává teendő.

4. Hogy Sz. J. megakarta-e venni az Ando Pál által megvett birtokot.

Ezen ügyészi indítvány folytán elnökség a vizsgálatot elrendelte s vizsgálati biztosokul: Barna Gyula és Bónis Aladár tanácsbírákat küldötte ki s az összes érdekeltet végzéssel értesítette

Az 1912 augusztus 12. napján felvett vizsgálati jegyzőkönyv tanúsága szerint Sz. J. vádlott azon kérdésre, hogy a gondnokot kötelező azon egyházmegyei szabályt, mely szerint az egyházmegyei

pénztártól kölcsönt vevők kötvényét mint előttemező tanú miért nem írta alá, illetőleg az alól nevét miért törölte? azt válaszolta: amint a kötelezvényt a tiszt. úrral együtt mint előttemezők aláírtuk, azután mutatott fel egy hivatalos bizonyítványt, mely szerint Andó Pálnak 500, anyjának pedig több 500 korona vagyona van, így a bizonyítvány valótlán adatokat tartalmazván, a bizonyítványt nem írtam alá és ekkor tiszt. úr sem írta alá azt. Azután a feletti aggodalmamban, hogy ha kölcsön mégis kiadatik, elmentem Ando Pál házához és a kötvényről töröltem, megjegyzem, hogy Ando Pál kezesei még akkor nem voltak.

Azon kérdésre: nem azért tagadta-e meg a II-ik kötelezvény aláírását, mert azt maga is megakarta venni? felelte: Beismerem, hogy 1910 előtt a kérdéses birtokot magam is óhajtottam megvenni, a megbízott Hocheizer itteni lakossal tárgyaltam is, de Amerikában lakó fiam ezen vételt kifogásolta s ezért lemondtam róla, amit bizonyíthat Hocheizer megbízott is, aki kihallgattatván, megerősíti Sz. J. vallomását.

Sz. J. azon vallomására nézve, hogy a hivatalos bizonyítványt azért nem írta alá, mert abban Ando Pálra nézve azon valótlanság foglaltatott, hogy neki 500, anyjának pedig több mint 500 korona értékű vagyona van — miután a kérdéses bizonyítvány előszerzhető nem volt, Batta József lelkész arra nézve hallgattatott ki, mi volt kérdéses bizonyítvány részletes tartalma? Lelkész előadja, hogy az első bizonyítvány szószerinti tartalma következő volt:

„Alulírott lelkész és gondnok hivatalosan bizonyítjuk, hogy a felsőborsodi egyházmegye pénztárából 5000 korona kölcsönt felvenni óhajtó Ando Pál és özv. Ando Jánosné felsőkelecsényi lakosoknak van annyi vagyonuk, mely az 5000 korona kölcsön-összeget külön-külön is teljesen fedezi“, vagyis az első bizonyítványban a kezesek nevei feltüntetve nem voltak. Ezen bizonyítványt magam sem írtam alá, mivel a kezesek neve, anyagi helyzete előttem ismeretlen volt és ezen összeget biztosítva nem láttam, ezt megírva Andó Páltól a kötvényt, bizonyítványt visszaküldtem dékánhoz, ez után kaptam a második kötvényt és az iratokhoz csatolt bizonyítványokat. Ekkor a kölcsön-összeget a bizonyítványon levő kezesekkel teljesen biztosítva láttam, úgy a kötvényt, mint a bizonyítványt aláírtam. Ő azonban dacára annak, hogy felolvastam előtte a dékán úr megnyugtató

levelét, megmagyaráztam neki gondnoki kötelességét, a kötvény és bizonyítvány aláírását megtagadta, de megtagadták a presbyterek is, végre a kötvényt, mint előttemező, a tanító irta alá.

Sz. J. azon kérdésre, e második kötvényt, bizonyítványt kellő felvilágosítás után miért nem irta alá, azt válaszolta: mert első ízben szabálytalan kötvényt és bizonyítványt hozott elő, ezeket sem irtam alá, nehogy az egyházmegyei pénztár megkárosuljon.

Ando Pál az eredeti kötvényt, bizonyítványt nem tudja felmutatni, mert azok dékánál vannak.

Községi-bíró és törvény-bíró kinyilatkoztatják, hogy Ando Jánosné birtoka egy parlag szőlő, egy kis kert, egy kis ház volt, melynek értéke 1000 koronára tehető. 1911 november havában Ando Pál vett egy kisebb birtokot 5000 korona értékben, jelenleg Ando Pál mintegy 6000 korona értékű ingatlan vagyonnal rendelkezik.

Az előadó ismertetése után elnök felhívja úgy az ügyészt, mint vádlott Sz. J., hogy az utóbbi kíván-e újabb bizonyítást előterjeszteni. Ügyész kéri Sz. J. megbüntetését. Szabó János pedig kijelenti, hogy csak kötelességét teljesítette.

Elnök berekeszti a tárgyalást és zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdette a bíróságnak egyhangulag hozott következő

i t é l e t é t:

Szabó János felsőkelecsényi volt gondnok az egyházi törvény V. t.-c. 34. 1. pontjába ütköző fegyelmi vétségben vétkesnek mondatik ki, ezért ő az E. T. V. t.-c. 35. §-a pontja alapján rosszalásra ítéltetik s köteles 10 korona eljárási költséget 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett egyházmegyei pénztárnak megfizetni.

I n d o k o k:

Szabó János vádlott maga beismerte, hogy az Ando Pál és anyja egyházmegyei kölcsön-kötvénye alól nevét kitörölte, ezáltal az egyházmegyei szabályrendelet által reárárt hivatalos kötelezettségét megszegte, hogy neki, mint az egyház gondnokának az egyházmegyei pénztárból kölcsönt venni akaró egyén személyazonosságát, mint előttemező tanúnak igazolni kell.

Azt is beismerte, hogy az Ando Pál és anyja által II-od ízben kiállított teljesen szabályszerűen elkészített bizonyítvány aláírását meg-

tagadta. Figyelembe vette bíróságunk vádlott azon védekezését, hogy a kölcsönt felvenni akarók akkor még nem rendelkeztek olyan vagyonnal, mely többszörösen is fedezte volna a kölcsönösszeget. De a lelkész kellő felvilágosító magyarázata után is, hogy megmaradt a régebbi álláspontján: Őt vétkesnek kellett kimondani az E. T. V. t.-c. 1. pontjában körülírt vétség miatt és az egyházmegyei szabályrendelet áthágásáért rosszalásra kellett itélni. A költségekben a vétkesség megállapítása következtében marasztalni kellett.

Az ítélet kihirdettétvén, az ítéletben úgy az ügyész, mint Szabó János megnyugodtak. S a 10 korona költséget bíróság előtt nevezett egyházmegyei dékán kezeihez ki is fizette.

Kelt Sajókazán, 1913 április 18.

A felsőborsodi egyházmegyei fegyelmi bíróság nevében:

Vadászy Pál,
esperes, egyh. elnök.

Ragályi Béla,
e.-m. gondnok, vil. elnök.

Szuhay Benedek,
jegyzőkönyvvezető.

Függelék.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Sajószentpéteren 1913 április hó 3-án a felsőborsodi ref. egyházmegye lelkészi értekezletén.

Jelen vannak: Dávid József elnöklete alatt Vadászy Pál esperes, Balogh István, Barna Gyula, Bartha Mihály, Batta József, Bárdos István, Bodolay Miklós, Botos József, Csiky József, Dakó Lajos, Demeter Bertalan, Doktor Gyula, Elek József, Farkas József, Horváth János, Hubay Mihály, Kazay Géza, Kerekes János, Kovács Béla, Kun József, Lenkey Gyula, Molnár József, Osváth Zoltán, Pataky János, Pataky Sándor, Svingor József, Somogyi János, Szentmártony Dániel, Szuhay Benedek, Tóth József, Tussay János, Varga Imre rendes, Cseh József, Molnár Sámuel helyettes és Király Péter, Sólyom Ferenc, Szepessy Pál segédlelkészek s alulírott úgy is mint jegyző.

Elmaradásukat igazolták: Bálint János, Beregszászy Ferenc, Lesko László, Tóth János.

Nem igazolták: Almássy Lajos, Halász Sándor.

1. Éneklés és Hubay Mihály ifjú lelkésztársunk áhitatos, buzgó imádkozása után gyönyörű szavakban mutat reá elnök, hogy az emberiségnek az eszményi, az isteni tökéletesség utáni törekvésével szemben állandóan szemben helyezkedik a tagadás, a gonoszság összelleme, aminek a tudata kell hogy még fokozottabb munkásságra serkentsen minket papokat, mely küzdelmünkben hatalmas eszközül, a társadalmi bajok és betegségek ellen csaknem biztos gyógyszerül kínálkozik az úgynevezett belmissió; ajánlja ennek felkarolását s a megjelent tagokat szívélyesen üdvözölvén, a gyűlést megnyitja.

Értekezletünk az irányelveket szolgáltató, lelkes, szép megnyitó beszédért köszönetét nyilvánítja s felkéri elnö-

köt, hogy beszédét az egyházi lapokban közölni szíveskedjék.

2. Szuhay Benedek emlékbeszédet olvas fel néhai Csontó Károly volt sajtóecsegi lelkésztársunk felett.

A boldogultat híven jellemző, a felolvasótól már megszokott, poétikus, szép emlékbeszédért hálás köszönetét nyilvánítja értekezletünk s azt emlékkönyvébe íratni rendeli; jobb hazába költözött pályatársunk emlékét pedig kegyeletes érzések között örökíti meg jegyzőkönyvében.

3. Elnök az őszinte részvét és meleg szeretet hangján emlékezik meg Dr. Sáfrán Dezső volt egyházmegyei ügyész s értekezletünk pártoló tagja korai elhunytáról.

Áldott emlékét híven őrizzük s kegyelettel örökítjük meg jegyzőkönyvünkben.

4. Szentmártony Dániel jelentést tesz a zsinat által tárgyalandó javaslatokat és indítványokat előkészítő bizottság (Botos József és Zsóry György elnöklete alatt Szuhay Benedek, Barna Gyula, Kun József, Dr. Ambrus István, Szentmártony Dániel) munkálatáról.

Értekezletünk a munkálatot pontról-pontra letárgyalván s a bizottság által körvonalazott elvi szempontokat magáévá tévén, az I. t.-c. 27. §-hoz, a II. t.-c. 18—19. §-hoz, a III. t.-c. 2. és 8. §-hoz, az V. t.-c. 34. és 35. §-hoz javasolt módosításokat mellőzi, egyebekben a bizottság javaslataihoz hozzájárul s az egész munkálatot az egyházmegyei közgyűlés elé terjeszti, kibővítvén még a következőkkel:

1. A II. t.-c.-ből töröltessék a 38. §. s ehelyett vétesék törvénybe, hogy ha a lelkész 1 éven belül más helyre választatnék meg, előbbi választásának, illetve odaszállításának költségeit megtéríteni tartozik.

2. A III. t.-c. 8. §. utolsó bekezdése törlendő.

3. Az V. t.-c. 7. §-ban a presbyterek fegyelmi ügyeiben mondassék ki a presbytérium illetékessége.

A bizottság alapos, beható munkálataért köszönetét nyilvánítja értekezletünk.

5. Ugyancsak Szentmártony Dániel jelentést tesz a múlt év őszén Budapesten tartott belmissiói kurzuson szerzett tapasztalatairól.

A dolgok mélyére pillantani tudó, a részletekre is kiterjedő, élvezetes, szép előadásért köszönetét nyilvánítja értekezletünk s kéri előadót, hogy munkáját a „Lelkészegetárség”-ben közölni szíveskedjék; előadó — mint értekezletünk kiküldöttje — részére pedig saját pénztárából az útiköltségen felül 30 korona tiszteletdíjat utalványoz.

6. Bartha Mihály előterjesztést tesz az egyházkerületi belmissiói bizottságnak az egyházkerületi közgyűlés által is elvileg már elfogadott javaslatai tárgyában.

Értekezletünk a szép munkálatot egész terjedelmében elfogadja s az egyházmegyei közgyűlés elé terjeszti, előadónak pedig hálás köszönetét nyilvánítja.

7. Ugyancsak Bartha Mihály véleményes javaslatot terjeszt elő az egyházkerületi lelkészértekezlet megalakítása tárgyában.

Értekezletünk mindenben egyetért előadóval, amennyiben a kerületi lelkészértekezlet megalakítását, több a munkálatban kifejtett okoknál fogva szükségtelennek tartja, a munkálatért köszönetét nyilvánítja, azt egész terjedelmében az egyházmegyei közgyűlés elé terjeszti s a Sárospataki Református Lapokban és a Lelkészegetárségben közölni kéri.

8. A miskolci felsőbb leányiskola állandó évi segélyezése tárgyában

ama nézetének ad kifejezést értekezletünk, hogy egyházainkra nézve a segélyezés — szegénységünk miatt — kötelezőleg ki nem mondható, azoknak jóindulatú támogatásába azonban hathatósabban ajánlandó.

9. Szentmártoni Dániel beszámol a néh. Szabó József irodalmi hagyatékának ezidőszerinti állapotáról, mely szerint — sajnos — anyagi erő hiányában le kell tennie értekezletünknek azon szép tervéről, hogy ezt a szép szellemi örökséget nyomtatás útján köz-kincscsé tehesse.

Midőn a feletti sajnálkozásának ad kifejezést értekezletünk, kimondja, hogy a hagyatékot hálás köszönettel visszaadja a családnak s ha ők netalán vállalkoznának a kötet kiadására, a befolyt előfizetési pénzeket is átadja az aláírási ívekkel együtt, ellenkező esetben pedig visszaküldi az előfizetőknek.

10. Elnök jelenti, hogy a szabadon választott tárgyú egyházi beszéd című pályatételre 2 pályamunka érkezett, egyiknek címe: „Amilyen a munka, olyan a jutalom“, a másiké: „Irgalmasság“.

Mindkét pályamunka kiadatik egy bíráló bizottságnak, melynek tagjai Bodolay Miklós, Pataky János és Hubay Mihály jelentésüket őszi gyűlésünkre bevárván.

11. Barna Gyula indítványozza, hogy a korpótlékok végre valahára folyósíttatván, egyházmegyei gyámtárunk erősítésére az évi 16 korona járulék 24 koronára emeltessék.

Miután ez a kérdés az egyházmegyei közgyűlés tárgysorozatán is szerepel, értekezletünk az indítvány felett napirendre tér.

12. Indítvány folytán kimondja értekezletünk,

hogy Dr. Baltazár Dezső püspök és Gróf Tisza István főgondnok urakat a lelkészi korpótlékok kieszközlése körüli, soha meg nem hálálható érdemeikért táviratilag üdvözli.

13. Elnök jelentést tesz a pénztárvizsgálat eredményéről, mely szerint értekezletünk pénztári állása jelenleg 828 korona.

Örvendetes tudomásul szolgál.

14. Több tárgy nem lévén,
elnök a gyűlést bezárja.

Kelt mint fent.

Dávid József,
ért. elnök.

Bartha Gyula,
ért. jegyző.

II.

SZABÁLYRENDELET

a disznóshorváti ref. egyházban „Egyházfenntartási alap“ létesítése és kezeléséről.

1. §. A disznóshorváti ref. egyház presbyteriuma 1913 január 23. tartott gyűlésének határozatával a gyülekezet jövőjének biztosítása érdekében „Egyházfenntartási alap“-ot létesít.

2. §. Ezen egyházfenntartási alapot illetik s annak gyarapítására szolgálnak:

a) Az évenkénti egyházközségi pénztári pénzmaradványból ötven korona.

b) A disznóshorváti hitelszövetkezet által megszavazott évi (50) ötven korona.

c) Mindazon önkéntes adományok, végrendeleti hagyományok, vagy alapítványok, melyek meghatározott, különös célra nem szólnak.

d) Estélyek, mulatságok tiszta jövedelmének 50 %-a.

e) Az alapnak kamatai.

3. §. Ezen egyházfenntartási alapot, a nt. egyházmegye törvényszerű ellenőrzése mellett, az egyház gondnoka kezeli oly módon, hogy a hitelszövetkezet által évenként adandó ötven koronához csatolja az egyházi pénztár maradványából, a megállapított 50 kor., összesen száz koronát s ezen összeget évenként január hóban a nt. felsőborsodi egyházmegye pénztáránál, gyümölcsötetés végett helyezi el „A disznóshorváti ref. egyház fenntartási alapja“ című betéti könyvre, amely biztonsága mellett, legmagasabb kamatot ad.

4. §. Midőn az alaptőke az egyházmegyei pénztár által bármi

okból nem kezelhető tovább, az egy más, református jellegű pénzügyintézetnél, majd pedig létesülése után az Országos Központi Kálvinista Bank-nál gyümölcsösztetendő, az egyházmegye jóváhagyása mellett más, biztos pénzügyintézetnél is elhelyezhető, ha ref. jellegű pénzügyintézetnél nem lehetne elhelyezni.

5. §. Előnyös vételi alkalom esetén az alaptőke a pénzügyintézeti kamatoknál nagyobb jövedelmet hozó ingatlanba is befektethető, az egyházi felsőbb hatóság engedélyével.

6. §. Az alap évi jövedelme tőkésítendő mindaddig, míg évi kamata, az egyházközség összes kiadásait teljesen fedezi, amidőn az egyháztagok felmentetnek az egyházi adó fizetésének kötelezettsége alól. Ezen időpontnak meghatározása, az egyházközség terheinek figyelembe vétele után a nt. egyházmegyének jogkörébe tartozik.

Ezen alaphoz, annak megnyitáig, hozzányulni semmi körülmények között sem lehet.

7. §. Az alap kezeléséről, évenként külön számadás készítendő, presbiterileg fölülvizsgálendő s az egyházi felettes hatósághoz terjesztendő.

8. §. Ezen szabályrendelet azonnal érvénybe lép s jóváhagyás végett a nt. egyházmegyére felterjesztetik.

Kelt Disznóshorváton, 1913 március 16-án.

Barna Gyula,
ref. lelkész.

Kőrössy Antal,
ref. tanító.

Fodor Zsigmond,
gondnok.

Vécsey István, Szarka Péter, Gál Andor, Kis Varga Gedeon.

Réti János, Gál Pál, Dányi András.

Megerősített a felsőborsodi ref. egyházmegye 1913 április 17. és 18. napján Sajókazán tartott közgyűlésében.

Jegyzette: *Szuhay Benedek,*
e.-m. papi főjegyző.

A jegyzőkönyv rövid tartalma.

1. Esperesi fohász után a gyűlés megnyitása.
2. Esperesi jelentés felolvastatik.
3. Távollevők igazoltatnak.
4. Tisztújítás elrendeltetik. Szavazatokat június 1-ig kell beadni.
5. Dr. Sáfrán Dezső egyházmegyei ügyész érdemei megörökítettnek.
6. Dr. Orbán József világi főjegyző érdemei megörökítettnek.
7. Csontó Károly elhunyt lelkész érdemeiről szóló jegyzőkönyv.
8. Özv. Sáfrán Mihályné köszönő levele felolvastatik.
9. Dr. Ambrus István 10 évre egyházmegyei ügyésznek választatik.
10. Pataky Sándor Rakaczaszendre mint lelkész beerősítettik.
11. Lőkös Sándor sajececegi lelkész beerősítése.
12. Csontó Károlyné lelkész-özvegy kegyeleti éve 1914 ápril 24-ig meg nem adható.
13. Barkasz Bertalan, Galambos Lajos, Kátay György, Istók László, Palumby Irma tanítók, illetve tanítónő bekebeleztetnek. Horváth Zoltán és Palumby Irma az esküt leteszik.
14. Király Péter helyettes lelkész bekebeleztetik.
15. Lelkészerterkezet jegyzőkönyve felolvastatik. (Zsinati előkészítő bizottság munkálata, továbbá a belmissió és a kerületi lelkészerterkezetre vonatkozó javaslata Bartha Mihálynak fölterjesztetik. Leányneveldei segély ügyében kötelező határozatot nem hozunk.)
16. Kerületi képviselők kiküldetnek.
17. Missiói bizottsági jelentés felolvastatik.
18. Segélyosztó bizottság jegyzőkönyve.
19. Elek József közalap- és nyugdíjkezelő jelentése tudomásul vétetik.
20. Egyházlátogatási számszéki jelentés felolvastatik. Javaslatai elfogadtatnak.
21. Közigazgatási számvevőszék jegyzőkönyve felolvastatik.
22. Gyámügyi jegyzőkönyv felolvastatik. Javaslatait (özvegyek évjáradéka és a gyűléstartás fölemelése, Bárczay és Szakal alapítványok kamata) határozattá emeli közgyűlésünk.
23. Építkezési szabályrendelet elfogadtatik.
24. Vándorgyűlés ügye elhalasztatik.
25. Templomi jelek megfelelően helyeztetnek el.
26. A berentei egyház jelentése tudomásul vétetik.

27. A tornaszentjakabi egyház jelentéstételre utasítatik.
28. A dédesi egyház szerződés kötése pótlás végett visszaadatik.
29. A rakaczaszendi volt 2 felügyelő lelkész tiszteletdíja megállapítottatik.
30. A meszesi legelő vételárának ügyében egyezség jött létre.
31. Erdős Károly tanító kérelme teljesítettik tandíjkárpótlás ügyben.
32. Edelényi egyház kérelme iskolaépítés ügyben megadatik.
33. Damak templomépítési és orgonaépítési ügye jóváhagyatik s kölcsön ügylete pártolólág felterjesztetik.
34. A disznóshorváti egyház „Egyházfenntartási szabályrendelete“ megerősítést nyer. (Lásd függelék.)
35. A berentei egyház új iskola terve és költségvetése visszaadatik megfelelő intézkedés céljából.
36. Almásy Lajos meszesi lelkész színepitési ügye feltétellel elfogadtatik.
37. Radostyáni egyház kérelme nem teljesítettik a nyugalomba vonult lelkész visszarendelése tárgyában.
38. Balajt tanítói díjlevele nem erősítettik meg.
39. Ivánkai egyház tanítói díjlevele megerősítettik.
40. Több egyház az énekkar alapszabályait betérjeszti megerősítés végett.
41. Botos József parasznyai lelkész nyugdíj tagsága felemelését kéri.
42. Botos József lelkésznek segédlelkész tartás iránti kérelme teljesítettik.
43. Svingor József vadnai lelkész segédlelkész iránti kérelmének hely adatik.
44. Botos József parasznyai lelkész 1000 koronás alapítványa bejelentetik.
45. Kerekes János barczikai lelkész felhívatik, hogy az adócsökkentési segély gyors kieszközlése végett jól megindokolt kérvényt adjon be.
46. Borsodi lelkész kérelme építkezés ügyben teljesítettik.
47. Rozgonyi László nekézseni lelkész földbérleti szerződése pótlás végett visszaadatik.
48. Tardona kérelme tanítói lakás építés ügyben megadatik.
49. Segélyt kérő egyházak.
50. Berente közhirdetésre ajánltatik.
51. Szuhogy egyszersmindenkori domesztikai segélyre alánlattik.
52. Csont Bálint radostyáni egyházttag kérelme nem teljesítettik.
53. Radostyán az építkezésre halasztást kér.
54. Soltész Kálmán szendrői tanító panasza áttétetik a közigazgatási bírósághoz.
55. Leskó László berentei lelkész kérelme a bírósághoz tétetik át.
56. Lengyel Gyula szendröládi lelkész kérelme a ládbessenyői egyházzal szemben nem teljesítettik.
57. Szilvásváradai egyház kölépcsőt épít a templomhoz közadakozásból.
58. Tanítótestület választmányi jegyzőkönyve felolvastatik.
59. Abod 1-ső sürgősségi sorrendben ajánltatik tőkés segélyre.

60. Jövő közgyűlés helye.
61. Jegyzőkönyv hitelesítése.

Időszaki fegyelmi bírósági ügyek.

1. Bálint János szendrői segédlelkész fegyelmi ügye.
2. Juhász László hanvai lelkész fegyelmi ügye. (Delegáltatott.)
3. Soltész Kálmán szendrői tanító fegyelmi ügye.

Rendes bírósági ügyek.

1. Bodolay Miklós és Mató János nagyvisnyói belhivatalnokok fizetés megállapítási ügye.
2. Tóth János és Jeney Gyula nagybarczai belhivatalnokok panasza folytán felmerült vitás ügy közös erdő-fa kiadatása tárgyában.
3. Helmeczy Lajos mályinkai tanító fegyelmi ítéletének kihirdetése.
4. Szabó János volt felsőkelecsényi gondnoknak marasztaló ítélettel végződő fegyelmi ügye.

Függelék.

1. Lelkészértekezleti jegyzőkönyv.
2. A disznóshorvátai egyház „Egyházfenntartási alap szabályrendelete“.

